



**SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ YÖRESEL MİMARİ
ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
(UZUNKIRAÇ, ŞİRİNKÖY, UMUTLU,
GÜMÜŞOVA, KÖSEKÖY VE
PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYLERİ)**

**2023
YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK**

Birnur KÖSE

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ayşen Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK**

**SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ YÖRESEL MİMARİ ÖRNEKLERİ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA (UZUNKIRAÇ, ŞİRİNKÖY, UMUTLU, GÜMÜŞOVA,
KÖSEKÖY VE PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYLERİ)**

Birnur KÖSE

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ayşen Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK**

**T.C.
Karabük Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalında
Yüksek Lisans Tezi
Olarak Hazırlanmıştır**

**KARABÜK
TEMMUZ 2023**

Birnur KÖSE tarafından hazırlanan “SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ YÖRESEL MİMARİ ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA (UZUNKIRAÇ, ŞİRİNKÖY, UMUTLU, GÜMÜŞOVA, KÖSEKÖY VE PELİTBÜKÜSEKİCEK KÖYLERİ)” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Ayşen Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK

.....

Tez Danışmanı, Mimarlık Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından **Oy Birliği** ile Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 19/07/2023

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ (ASBÜ)

.....

Üye : Doç. Dr. A. Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK (KBÜ)

.....

Üye : Doç. Dr. Yasin DÖNMEZ (KBÜ)

.....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, **Yüksek Lisans** derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Müslüm KUZU

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

“Bu tezdeki tüm bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak elde edildiğini ve sunulduğunu; ayrıca bu kuralların ve ilkelerin gerektirdiği şekilde, bu çalışmadan kaynaklanmayan bütün atıfları yaptığımı beyan ederim.”

Birnur KÖSE

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ YÖRESEL MİMARİ ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA (UZUNKIRAÇ, ŞİRİNKÖY, UMUTLU, GÜMÜŞOVA, KÖSEKÖY VE PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYLERİ)

Birnur KÖSE

**Karabük Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı**

Tez Danışmanı:

Doç. Dr. Ayşen Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK

Temmuz 2023, 247 sayfa

Karadeniz bölgesi ormanlık alanlar bakımından oldukça zengin bir bölgedir ve çok sayıda yöresel ahşap mimari türlerini bünyesinde barındırmaktadır. Bu doğrultuda Karadeniz bölgesinde yer alan Alaçam ilçesi kırsalındaki yöresel mimari örneklerde de yerel malzeme ahşap sıklıkla kullanılmaktadır. Bölgede, tarihsel süreç içerisinde birikimler, deneyimler ve ihtiyaçlar sonucunda ortaya çıkan cami, konut, ambar, değirmen ve samanlık gibi çeşitli yöresel ahşap mimari örnekleri yer almaktadır.

Çalışma kapsamında Samsun ili, Alaçam ilçe kırsalında tespit edilen özgün yöresel mimari dokular ele alınmıştır. İncelenen köyler, Alaçam ilçesine bağlı 52 köy arasından Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy Ve Pelitbüküsekecek köyleridir. Belirlenen köylerin sahip oldukları özgün mimari özellikleri ve bu

özellikleri günümüzde de bir mimari kimlik olarak koruyor olmasından dolayı kültürel miras bakımından ortaya çıkarılarak incelenmesi gerekliliği görülmüştür.

Günümüzde değişen ihtiyaçlar, ekonomik kaygılar, yaşam şartları ve en önemlisi kırsal alanlarda yaşanan nüfus kayıpları nedeniyle kırsal yerleşimler terk edilmiş ve yöresel mimari yok olma tehdidi ile karşı karşıya kalmıştır. Alaçam ilçesi Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy Ve Pelitbüküsekecek köylerini mimari açıdan ele alan bu çalışmada, özgün mimari dokusunu koruyan alanlarda tespit edilen yöresel mimari örneklerin ortaya çıkarılarak belgelenmesi amaçlanmıştır. Hazırlanan çalışma ile belgelenen yöresel mimari örneklerin korunarak gelecek nesillere aktarılması için ileride yapılacak olan çalışmalara zemin oluşturulmuştur.

Anahtar Sözcükler : Samsun, Alaçam Köyleri, Yöresel Mimari, Mimaride Ahşap.

Bilim Kodu : 80109

ABSTRACT

Master Thesis

A RESEARCH ON SAMPLES OF LOCAL ARCHITECTURE OF SAMSUN ALAÇAM DISTRICT (UZUNKIRAÇ, ŞİRİNKÖY, UMUTLU, GÜMÜŞOVA, KÖSEKÖY AND PELİTBÜSEKECEK VILLAGES)

Birnur KÖSE

**Karabük University
Institute of Graduate Programs
Department of Architecture**

Thesis Advisor:

Assoc. Dr. Ayşen Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK

July 2023, 247 pages

The Black Sea region is a very rich region in terms of forest areas and contains many local wood architecture types. In this direction, local material wood is frequently used in local architectural examples in the rural area of Alaçam district in the Black Sea region. In the region, there are various examples of local wooden architecture such as mosques, residences, warehouses, mills and haystacks, which emerged as a result of accumulations, experiences and needs in the historical process.

Within the scope of the study, the unique local architectural textures determined in the rural area of Alaçam district of Samsun province were discussed. The examined villages are Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy and Pelitbüküsekecek villages among the 52 villages of Alaçam district. Since the original architectural features of the determined villages and the fact that these features are preserved as an

architectural identity today, it has been seen that it is necessary to reveal and examine them in terms of cultural heritage.

Today, due to changing needs, economic concerns, living conditions and most importantly, population losses in rural areas, rural settlements have been abandoned and local architecture has faced the threat of extinction. In this study, which deals with the villages of Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy and Pelitbüküsekecek in the Alaçam district from an architectural point of view, it is aimed to reveal and document the local architectural examples determined in the areas that preserve their original architectural texture. The basis for future studies has been established in order to preserve the local architectural examples documented with the prepared study and transfer them to future generations.

Key Word : Samsun, Alaçam Villages, Local Architecture, Wood in Architecture.

Science Code : 80109

TEŞEKKÜR

Günümüzde gelişen ve dönüşen dünya ile birlikte geçmişe ışık tutan kültürümüzü her geçen gün biraz daha yitiriyoruz. Bireylerin anılarını tekrar canlandırarak kentsel hafızayı oluşturan mekanlar, bakımsızlık sonucunda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor.

Alaçam kırsalında geleneksel ahşap yapım sistemini günümüze taşıyan yöresel mimari terk edilerek yok olma tehlikesiyle birlikte kurtarılmayı bekliyor. Gelenek ve göreneklerimizi yansıtan anılarla dolu bu yöresel dokuya tekrar hak ettiği değeri kazandırarak yok olmaya terk edilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Hazırlanan tez çalışması bu düşünce doğrultusunda şekillenmektedir.

Tarihi kültürün somut bir yansıması olan yöresel mimari örneklerin korunarak sürdürülebilirliğinin sağlanması doğrultusunda belgelenerek literatüre dahil edilmeleri amacıyla hazırlamak istediğim bu çalışma sürecinde sınırsız desteğini esirgemeyen ve sahip olduğu bilgi birikimini paylaşarak çalışmamın bilimsel çerçevede şekilmesini sağlayan tez danışmanım, değerli hocam Doç. Dr. Ayşen Esra BÖLÜKBAŞI ERTÜRK hanımefendiye tüm kalbimle teşekkür ederim.

Danışman hocamın daveti ile tez savunmama katılarak çalışmam ve devamındaki akademik hayatım için önerilerde bulunan ve bilgilerini paylaşan Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ'a ve Doç. Dr. Yasin DÖNMEZ'e çalışmama katkılarından dolayı sonsuz teşekkür ederim.

Saha çalışmaları esnasında bana evlerini açan, hatıralarını paylaşan çok değerli yapı sahiplerine ve ailelerine sonsuz teşekkür ederim. Ve saha çalışmalarım sırasında benimle birlikte bütün zorluklara rağmen yapılarda röleve ölçümü alan, amcam Haluk SAYDAM'a ve babam Adem KÖSE'ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın başından itibaren her zaman arkamda olduğunu hissettiren, beni sonuna kadar destekleyen değerlim annem Hediye KÖSE'ye, kardeşlerim Almina KÖSE'ye ve Halil KÖSE'ye sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca yürüdüğüm bu zorlu yolda gece gündüz beni yalnız bırakmayan, üzerimden dualarını esirgemeyen babannem Hatice KÖSE'ye teşekkürlerimi sunarım.

Bu çalışma, bana sonsuz sevgi gösteren, her zaman gurur duyduğum, benim için baba kelimesini anlamlı kılan, en büyük şansım babam Adem KÖSE'ye ve en önemlisi bugünkü geldiğim bu noktada olmamı sağlayan en değerlim dedem Halil KÖSE'ye ithaf edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
KABUL.....	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii
ÇİZELGELER DİZİNİ	xxviii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xxix
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ VE AMACI	1
1.2. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ	3
1.3. ÇALIŞMANIN LİTERATÜR ÖZETİ	4
BÖLÜM 2	7
GENEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR	7
2.1. KIR VE KIRSAL ALAN KAVRAMI	7
2.2. KIRSAL MİMARİ, YÖRESEL MİMARİ VE VERNAKÜLER MİMARİ KAVRAMLARI.....	8
2.3. TARİHSEL SÜREÇTE YÖRESEL MİMARİ.....	10
2.3.1. Dünya’da Yöresel Mimari	12
2.3.2. Anadolu’da Yöresel Mimari	23
2.4. ANADOLU’DA GELENEKSEL YAPIM TEKNİĞİ ÇANTI	28
2.5. KIRSAL MİMARİNİN KÜLTÜREL MİRAS BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ VE YASAL DÜZENLEMELER.....	33
BÖLÜM 3	38
ALAÇAM İLÇESİNİN FİZİKSEL, SOSYAL YAPISI VE TARİHİ	38

	<u>Sayfa</u>
3.1. COĞRAFİ VE FİZİKSEL YAPISI.....	38
3.1.1. Konum	38
3.1.2. İklim ve Bitki Örtüsü	39
3.1.3. Ulaşım.....	39
3.2. SOSYO-KÜLTÜREL VE EKONOMİK YAPISI	40
3.2.1. Nüfus.....	40
3.2.2. Kültürel ve Ekonomik Yapısı	40
3.3. TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ	41
BÖLÜM 4	43
ALAN ÇALIŞMASI VE KATALOG	43
4.1. ALAÇAM KÖYLERİNİN MEVCUT DURUMU	43
4.2. KATALOG.....	46
4.2.1. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.1(Ambar).....	47
4.2.2. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.2(Ambar).....	52
4.2.3. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.3(Ambar).....	57
4.2.4. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.4(Ambar).....	62
4.2.5. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.5(Ambar).....	67
4.2.6. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.6(Ambar).....	71
4.2.7. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.7(Ambar).....	75
4.2.8. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.8(Ambar).....	80
4.2.9. Alaçam-Şirinköy Yapı No.9(Cami).....	85
4.2.10. Alaçam-Şirinköy Yapı No.10(Konut)	91
4.2.11. Alaçam-Şirinköy Yapı No.11(Konut)	95
4.2.12. Alaçam-Şirinköy Yapı No.12(Ambar)	100
4.2.13. Alaçam-Şirinköy Yapı No.13(Ambar)	104
4.2.14. Alaçam-Şirinköy Yapı No.14(Ambar)	109
4.2.15. Alaçam-Şirinköy Yapı No.15(Samanlık)	113
4.2.16. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.16(Cami).....	116
4.2.17. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.17(Konut).....	121
4.2.18. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.18(Konut).....	127
4.2.19. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.19(Ambar).....	132

Sayfa

4.2.20. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.20(Cami)	137
4.2.21. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.21(Ambar).....	142
4.2.22. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.22(Ambar).....	147
4.2.23. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.23(Ambar).....	151
4.2.24. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.24(Cami).....	155
4.2.25. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.25(Cami).....	161
4.2.26. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.26(Konut)	168
4.2.27. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.27(Ambar)	175
4.2.28. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.28(Ambar)	180
4.2.29. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.29(Ambar)	184
4.2.30. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.30(Ambar)	188
4.2.31. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.31(Ambar)	192
4.2.32. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.32(Ambar)	196
4.2.33. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.33(Ambar)	200
4.2.34. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.34 (Değirmen)	205
4.2.35. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.35 (Samanlık)	209
4.2.36. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.36 (Samanlık)	212
4.2.37. Alaçam-Köseköy Yapı No.37(Konut).....	215
4.2.38. Alaçam-Köseköy Yapı No.38(Ambar).....	221
4.2.39. Alaçam-Köseköy Yapı No.39(Ambar).....	225
4.2.40. Alaçam-Köseköy Yapı No.40(Samanlık).....	230
BÖLÜM 5	233
SONUÇ VE DEğERLENDİRME	233
KAYNAKLAR	239
ÖZGEÇMİş	247

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1. Uganda'dan yöresel mimari örneği.....	12
Şekil 2.2. Uganda'dan yöresel mimari örneği.....	13
Şekil 2.3. Karadağ yöresel mimari örneği.....	13
Şekil 2.4. Karadağ yöresel mimari örneği.....	14
Şekil 2.5. Bosna Hersek yöresel mimari örneği.....	14
Şekil 2.6. Hırvatistan yöresel mimari örneği.....	15
Şekil 2.7. Rusya'dan yöresel mimari örneği izba.....	15
Şekil 2.8. Geleneksel Japon evi minka ve geleneksel Japon evi machiya.....	16
Şekil 2.9. Çin'de geleneksel ahşap yapım sistemi çeşitleri.....	17
Şekil 2.10. Çin Yingxian Ahşap Pagodası ve kesiti.....	17
Şekil 2.11. Çin Datang Miao köyü su üzerinde inşa edilen tahıl ambarları.....	18
Şekil 2.12. Çin Datang Miao köyü su üzerinde inşa edilen tahıl ambarları detay.....	18
Şekil 2.13. Norveç yöresel mimarisinden konut örneği.....	19
Şekil 2.14. Norveç yöresel mimarisinden Kurutma Fırını ve ambar.....	19
Şekil 2.15. Norveç kırsalında yer alan ambar.....	20
Şekil 2.16. Finlandiya'da eski ahşap yapım tekniği.....	21
Şekil 2.17. Finlandiya'da yeni ahşap yapım tekniği.....	21
Şekil 2.18. Finlandiya yöresel mimarisinden konut örneği.....	21
Şekil 2.19. Finlandiya yöresel mimarisinden konut örneği.....	22
Şekil 2.20. Estonya yöresel mimarisinden Sütlepa Şapeli.....	22
Şekil 2.21. Estonya yöresel mimarisi örnekleri.....	23
Şekil 2.22. Estonya yöresel mimarisinde yel değirmenleri.....	23
Şekil 2.23. Sivas Çallı Köyü yöresel mimari örneği.....	24
Şekil 2.24. Yığma sistem kerpiç uygulama.....	24
Şekil 2.25. Malatya Kozluca köyü yöresel mimari örneği.....	25
Şekil 2.26. Amasya geleneksel konut mimarisi örneği.....	25
Şekil 2.27. Ahşap iskelet arası kerpiç uygulama.....	25
Şekil 2.28. Van geleneksel mimari örneği.....	26
Şekil 2.29. Karma sistem kerpiç uygulama.....	26

Sayfa

Şekil 2.30.	Bilecik Osmaneli Köyü karma sistem konut örneği	26
Şekil 2.31.	Kütahya kırsal mimarisinde çamaşırlık örneği	27
Şekil 2.32.	Kütahya kırsal mimarisinde çamaşırlık örneği	27
Şekil 2.33.	Karaboğaz, kurtboğaz ve çalmaboğaz teknikleri.	28
Şekil 2.34.	Çantı tekniğinde kullanılan geçme detayları.....	29
Şekil 2.35.	Samsun Ladik'ten yöresel mimari örnek olarak köy mektebi	30
Şekil 2.36.	Samsun Ladik'ten yöresel mimari örnek olarak ambar	30
Şekil 2.37.	Bursa'dan yöresel ahşap mimari örneği	31
Şekil 2.38.	Rize'den ve Trabzon'dan yöresel mimari örneği olarak serender	31
Şekil 2.39.	Ankara'dan yöresel ahşap mimari örneği olarak ahşap cami	31
Şekil 2.40.	Ankara'dan yöresel ahşap mimari örneği	32
Şekil 3.1.	Samsun ve Alaçam siyasi haritası	38
Şekil 4.1.	Alaçam ilçesi köyleri.....	43
Şekil 4.2.	Şirinköy yöresel mimari örneği çeşme.....	44
Şekil 4.3.	Şirinköy yöresel mimari örneği çeşme.....	44
Şekil 4.4.	Köseköy yöresel mimari örneği çeşme	44
Şekil 4.5.	Köseköy yöresel mimari örneği çeşme	44
Şekil 4.6.	Umutlu köyü demir işçiliği	45
Şekil 4.k1.1.	Konum	47
Şekil 4.k1.2.	Vaziyet planı	47
Şekil 4.k1.3.	Umutlu Köyü 1 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	49
Şekil 4.k1.4.	Cephe görünümü 2021	50
Şekil 4.k1.5.	Cephe görünümü 2021	50
Şekil 4.k1.6.	Cephe görünümü 2021	50
Şekil 4.k1.7.	Cephe görünümü 2021	50
Şekil 4.k1.8.	İç mekan görünümü 2021	50
Şekil 4.k1.9.	Detay 2021	50
Şekil 4.k1.10.	Cephe görünümü 2014.....	51
Şekil 4.k1.11.	Cephe görünümü 2014.....	51
Şekil 4.k1.12.	Detay 2014.....	51
Şekil 4.k1.13.	Çatı detay 2014	51
Şekil 4.k1.14.	Kapı detay 2021	51
Şekil 4.k1.15.	Detay 2021	51

Sayfa

Şekil 4.k2.1. Konum	52
Şekil 4.k2.2. Vaziyet planı	52
Şekil 4.k2.3. Umutlu Köyü 2 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	54
Şekil 4.k2.4. Cephe görünümü 2021	55
Şekil 4.k2.5. Detay 2021	55
Şekil 4.k2.6. Cephe görünümü 2021	55
Şekil 4.k2.7. Cephe görünümü 2021	55
Şekil 4.k2.8. Cephe görünümü 2021	55
Şekil 4.k2.9. Detay 2021	55
Şekil 4.k2.10. Detay 2021	56
Şekil 4.k2.11. Detay 2021	56
Şekil 4.k2.12. İç mekan görünümü 2021	56
Şekil 4.k2.13. İç mekan görünümü 2021	56
Şekil 4.k3.1. Konum	57
Şekil 4.k3.2. Umutlu Köyü 3 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	59
Şekil 4.k3.3. Cephe görünümü 2021	60
Şekil 4.k3.4. Cephe görünümü 2021	60
Şekil 4.k3.5. Cephe görünümü 2021	60
Şekil 4.k3.6. Cephe görünümü 2021	60
Şekil 4.k3.7. İç mekan görünümü 2021	61
Şekil 4.k3.8. İç mekan görünümü 2021	61
Şekil 4.k3.9. Detay 2021	61
Şekil 4.k3.10. İç mekan görünümü 2021	61
Şekil 4.k4.1. Konum	62
Şekil 4.k4.2. Umutlu Köyü 4 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	64
Şekil 4.k4.3. Cephe görünümü 2021	65
Şekil 4.k4.4. Cephe görünümü 2021	65
Şekil 4.k4.5. Cephe görünümü 2021	65
Şekil 4.k4.6. Cephe görünümü 2021	65
Şekil 4.k4.7. Detay 2021	66
Şekil 4.k4.8. Detay 2021	66
Şekil 4.k4.9. Detay 2021	66
Şekil 4.k4.10. Kapı detayı 2021	66

Sayfa

Şekil 4.k5.1. Konum	67
Şekil 4.k5.2. Umutlu Köyü 5 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	69
Şekil 4.k5.3. Cephe görünümü 2021	70
Şekil 4.k5.4. Cephe görünümü 2021	70
Şekil 4.k5.5. Cephe görünümü 2021	70
Şekil 4.k5.6. Detay 2021	70
Şekil 4.k5.7. İç mekan görünümü 2021	70
Şekil 4.k5.8. İç mekan görünümü 2021	70
Şekil 4.k6.1. Konum	71
Şekil 4.k6.2. Umutlu Köyü 6 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	73
Şekil 4.k6.3. Cephe görünümü 2021	74
Şekil 4.k6.4. Detay 2021	74
Şekil 4.k6.5. Cephe görünümü 2021	74
Şekil 4.k6.6. Cephe görünümü 2021	74
Şekil 4.k7.1. Konum	75
Şekil 4.k7.2. Umutlu Köyü 7 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	77
Şekil 4.k7.3. Cephe görünümü 2021	78
Şekil 4.k7.4. Cephe görünümü 2021	78
Şekil 4.k7.5. Cephe görünümü 2021	78
Şekil 4.k7.6. Detay 2021	78
Şekil 4.k7.7. İç mekan görünümü 2021	79
Şekil 4.k7.8. İç mekan görünümü 2021	79
Şekil 4.k7.9. İç mekan görünümü 2021	79
Şekil 4.k8.1. Konum	80
Şekil 4.k8.2. Umutlu Köyü 8 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	82
Şekil 4.k8.3. Cephe görünümü 2021	83
Şekil 4.k8.4. Cephe görünümü 2021	83
Şekil 4.k8.5. Cephe görünümü 2021	83
Şekil 4.k8.6. Cephe görünümü 2021	83
Şekil 4.k8.7. Detay 2021	84
Şekil 4.k8.8. İç mekan görünümü 2021	84
Şekil 4.k9.1. Konum	85
Şekil 4.k9.2. Vaziyet planı	85

Sayfa

Şekil 4.k9.3. Şirinköy 9 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş.....	87
Şekil 4.k9.4. Cephe görünümü 2021	88
Şekil 4.k9.5. Cephe görünümü 2021	88
Şekil 4.k9.6. Cephe görünümü 2021	88
Şekil 4.k9.7. Cephe görünümü 2021	88
Şekil 4.k9.8. Cephe görünümü 2021	88
Şekil 4.k9.9. Cephe görünümü 2021	88
Şekil 4.k9.10. İç mekan görünümü 2021	89
Şekil 4.k9.11. Detay 2021	89
Şekil 4.k9.12. İç mekan görünümü 2021	89
Şekil 4.k9.13. İç mekan görünümü 2021	89
Şekil 4.k9.14. İç mekan görünümü 2021	89
Şekil 4.k9.15. İç mekan görünümü 2021	89
Şekil 4.k9.16. İç mekan görünümü 2021	90
Şekil 4.k9.17. İç mekan görünümü 2021	90
Şekil 4.k9.18. İç mekan görünümü 2021	90
Şekil 4.k9.19. İç mekan görünümü 2021	90
Şekil 4.k10.1. Konum	91
Şekil 4.k10.2. Şirinköy 10 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş	93
Şekil 4.k10.3. Cephe görünümü 2021	94
Şekil 4.k10.4. Cephe görünümü 2021	94
Şekil 4.k10.5. Cephe görünümü 2021	94
Şekil 4.k10.6. Cephe görünümü 2021	94
Şekil 4.k10.7. Cephe görünümü 2021	94
Şekil 4.k10.8. Cephe görünümü 2021	94
Şekil 4.k11.1. Konum	95
Şekil 4.k11.2. Şirinköy 11 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş	97
Şekil 4.k11.3. Cephe görünümü 2021	98
Şekil 4.k11.4. Cephe görünümü 2021	98
Şekil 4.k11.5. Cephe görünümü 2021	98
Şekil 4.k11.6. Cephe görünümü 2021	98
Şekil 4.k11.7. İç mekan görünümü 2021	98
Şekil 4.k11.8. İç mekan görünümü 2021	98

Sayfa

Şekil 4.k11.9. İç mekan görünümü 2021	99
Şekil 4.k11.10. İç mekan görünümü 2021	99
Şekil 4.k11.11. Detay 2021	99
Şekil 4.k11.12. İç mekan görünümü 2021	99
Şekil 4.k11.13. İç mekan görünümü 2021	99
Şekil 4.k11.14. İç mekan görünümü 2021	99
Şekil 4.k12.1. Konum	100
Şekil 4.k12.2. Şirinköy 12 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.....	102
Şekil 4.k12.3. Cephe görünümü 2021	103
Şekil 4.k12.4. Cephe görünümü 2021	103
Şekil 4.k12.5. Detay 2021	103
Şekil 4.k12.6. Detay 2021	103
Şekil 4.k12.7. İç mekan görünümü 2021	103
Şekil 4.k12.8. İç mekan görünümü 2021	103
Şekil 4.k13.1. Konum	104
Şekil 4.k13.2. Şirinköy 13 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.....	106
Şekil 4.k13.3. Cephe görünümü 2021	107
Şekil 4.k13.4. Cephe görünümü 2021	107
Şekil 4.k13.5. Cephe görünümü 2021	107
Şekil 4.k13.6. Cephe görünümü 2021	107
Şekil 4.k13.7. Cephe görünümü 2021	107
Şekil 4.k13.8. Cephe görünümü 2021	107
Şekil 4.k13.9. Detay 2021	108
Şekil 4.k13.10. Detay 2021	108
Şekil 4.k13.11. Cephe görünümü 2021	108
Şekil 4.k13.12. Detay 2021	108
Şekil 4.k14.1. Konum	109
Şekil 4.k14.2. Şirinköy 14 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.....	111
Şekil 4.k14.3. Cephe görünümü 2021	112
Şekil 4.k14.4. Cephe görünümü 2021	112
Şekil 4.k14.5. Cephe görünümü 2021	112
Şekil 4.k14.6. Cephe görünümü 2021	112
Şekil 4.k15.1. Konum	113

Sayfa

Şekil 4.k15.2. Cephe görünümü 2021	115
Şekil 4.k15.3. Cephe görünümü 2021	115
Şekil 4.k15.4. Cephe görünümü 2021	115
Şekil 4.k15.5. Cephe görünümü 2021	115
Şekil 4.k15.6. Cephe görünümü 2021	115
Şekil 4.k15.7. Cephe görünümü 2021	115
Şekil 4.k16.1. Konum	116
Şekil 4.k16.2. Uzunkıraç köyü 16 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş.....	118
Şekil 4.k16.3. Cephe görünümü 2021	119
Şekil 4.k16.4. Cephe görünümü 2021	119
Şekil 4.k16.5. Cephe görünümü 2021	119
Şekil 4.k16.6. Cephe görünümü 2021	119
Şekil 4.k16.7. İç mekan görünümü 2021	119
Şekil 4.k16.8. İç mekan görünümü 2021	119
Şekil 4.k16.9. İç mekan görünümü 2021	120
Şekil 4.k16.10. İç mekan görünümü 2021	120
Şekil 4.k16.11. İç mekan görünümü 2021	120
Şekil 4.k16.12. İç mekan görünümü 2021	120
Şekil 4.k17.1. Konum	121
Şekil 4.k17.2. Uzunkıraç köyü 17 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.....	123
Şekil 4.k17.3. Cephe görünümü 2021	124
Şekil 4.k17.4. Cephe görünümü 2021	124
Şekil 4.k17.5. Cephe görünümü 2021	124
Şekil 4.k17.6. Cephe görünümü 2021	124
Şekil 4.k17.7. Detay 2021	124
Şekil 4.k17.8. İç mekan görünümü 2021	124
Şekil 4.k17.9. İç mekan görünümü 2021	125
Şekil 4.k17.10. İç mekan görünümü 2021	125
Şekil 4.k17.11. İç mekan görünümü 2021	125
Şekil 4.k17.12. İç mekan görünümü 2021	125
Şekil 4.k17.13. İç mekan görünümü 2021	126
Şekil 4.k17.14. İç mekan görünümü 2021	126
Şekil 4.k17.15. İç mekan görünümü 2021	126

Sayfa

Şekil 4.k17.16. İç mekan görünümü 2021	126
Şekil 4.k18.1. Konum	127
Şekil 4.k18.2. Uzunkıraç köyü 18 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.....	129
Şekil 4.k18.3. Cephe görünümü 2021	130
Şekil 4.k18.4. Cephe görünümü 2021	130
Şekil 4.k18.5. Cephe görünümü 2021	130
Şekil 4.k18.6. Cephe görünümü 2021	130
Şekil 4.k18.7. Cephe görünümü 2021	130
Şekil 4.k18.8. Cephe görünümü 2021	130
Şekil 4.k18.9. Detay 2021	131
Şekil 4.k18.10. İç mekan görünümü 2021	131
Şekil 4.k18.11. İç mekan görünümü 2021	131
Şekil 4.k18.12. İç mekan görünümü 2021	131
Şekil 4.k18.13. İç mekan görünümü 2021	131
Şekil 4.k18.14. İç mekan görünümü 2021	131
Şekil 4.k19.1. Konum	132
Şekil 4.k19.2. Uzunkıraç köyü 19 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.....	134
Şekil 4.k19.3. Cephe görünümü 2021	135
Şekil 4.k19.4. Cephe görünümü 2021	135
Şekil 4.k19.5. Detay 2021	135
Şekil 4.k19.6. Detay 2021	135
Şekil 4.k19.7. Detay 2021	135
Şekil 4.k19.8. Detay 2021	135
Şekil 4.k19.9. Detay 2021	136
Şekil 4.k19.10. Detay 2021	136
Şekil 4.k19.11. Cephe görünümü 2021	136
Şekil 4.k19.12. Cephe görünümü 2021	136
Şekil 4.k19.13. Detay 2021	136
Şekil 4.k19.14. Detay 2021	136
Şekil 4.k20.1. Konum	137
Şekil 4.k20.2. Gümüşova köyü 20 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	139
Şekil 4.k20.3. Cephe görünümü 2021	140
Şekil 4.k20.4. Detay 2021	140

Sayfa

Şekil 4.k20.5. Detay 2021	140
Şekil 4.k20.6. Cephe görünümü 2021	140
Şekil 4.k20.7. Cephe görünümü 2021	140
Şekil 4.k20.8. Cephe görünümü 2021	140
Şekil 4.k20.9. Cephe görünümü 2021	141
Şekil 4.k20.10. Cephe görünümü 2021	141
Şekil 4.k20.11. İç mekan görünümü 2021	141
Şekil 4.k20.12. İç mekan görünümü 2021	141
Şekil 4.k20.13. İç mekan görünümü 2021	141
Şekil 4.k20.14. İç mekan görünümü 2021	141
Şekil 4.k21.1. Konum	142
Şekil 4.k21.2. Vaziyet planı	144
Şekil 4.k21.3. Gümüşova köyü 21 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	145
Şekil 4.k21.4. Cephe görünümü 2021	145
Şekil 4.k21.5. Cephe görünümü 2021	145
Şekil 4.k21.6. Detay 2021	145
Şekil 4.k21.7. Detay 2021	145
Şekil 4.k21.8. Cephe görünümü 2014.....	146
Şekil 4.k21.9. Detay 2014.....	146
Şekil 4.k21.10. Detay 2014.....	146
Şekil 4.k21.11. Detay 2014.....	146
Şekil 4.k21.12. Detay 2014.....	146
Şekil 4.k21.13. Detay 2014.....	146
Şekil 4.k22.1. Konum	147
Şekil 4.k22.2. Vaziyet planı	147
Şekil 4.k22.3. Gümüşova köyü 22 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş ...	149
Şekil 4.k22.4. Cephe görünümü 2014.....	150
Şekil 4.k22.5. Cephe görünümü 2014.....	150
Şekil 4.k22.6. Detay 2014.....	150
Şekil 4.k22.7. Detay 2014.....	150
Şekil 4.k22.8. Cephe görünümü 2014.....	150
Şekil 4.k22.9. Cephe görünümü 2014.....	150
Şekil 4.k23.1. Konum	151

Sayfa

Şekil 4.k23.2. Gümüşova köyü 23 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	153
Şekil 4.k23.3. Cephe görünümü 2021	154
Şekil 4.k23.4. Cephe görünümü 2021	154
Şekil 4.k23.5. Cephe görünümü 2021	154
Şekil 4.k23.6. Cephe görünümü 2021	154
Şekil 4.k24.1. Konum	155
Şekil 4.k24.2. Pelitbüküsekecek köyü 24 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş	157
Şekil 4.k24.3. Cephe görünümü 2021	158
Şekil 4.k24.4. Cephe görünümü 2021	158
Şekil 4.k24.5. Cephe görünümü 2021	158
Şekil 4.k24.6. Cephe görünümü 2021	158
Şekil 4.k24.7. Cephe görünümü 2021	159
Şekil 4.k24.8. Cephe görünümü 2021	159
Şekil 4.k24.9. İç mekan görünümü 2021	159
Şekil 4.k24.10. İç mekan görünümü 2021	159
Şekil 4.k24.11. İç mekan görünümü 2021	160
Şekil 4.k24.12. İç mekan görünümü 2021	160
Şekil 4.k24.13. İç mekan görünümü 2021	160
Şekil 4.k24.14. İç mekan görünümü 2021	160
Şekil 4.k25.1. Konum	161
Şekil 4.k25.2. Pelitbüküsekecek köyü 24 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş	163
Şekil 4.k25.3. Cephe görünümü 2021	164
Şekil 4.k25.4. Cephe görünümü 2021	164
Şekil 4.k25.5. Cephe görünümü 2021	164
Şekil 4.k25.6. Cephe görünümü 2021	164
Şekil 4.k25.7. Cephe görünümü 2021	164
Şekil 4.k25.8. Cephe görünümü 2021	164
Şekil 4.k25.9. Cephe görünümü 2021	165
Şekil 4.k25.10. Cephe görünümü 2021	165
Şekil 4.k25.11. Cephe görünümü 2021	165
Şekil 4.k25.12. Cephe görünümü 2021	165
Şekil 4.k25.13. İç mekan görünümü 2021	166

Sayfa

Şekil 4.k25.14. İç mekan görünümü 2021	166
Şekil 4.k25.15. İç mekan görünümü 2021	166
Şekil 4.k25.16. İç mekan görünümü 2021	166
Şekil 4.k25.17. İç mekan görünümü 2021	166
Şekil 4.k25.18. İç mekan görünümü 2021	166
Şekil 4.k25.19. İç mekan görünümü 2021	167
Şekil 4.k25.20. İç mekan görünümü 2021	167
Şekil 4.k25.21. İç mekan görünümü 2021	167
Şekil 4.k25.22. İç mekan görünümü 2021	167
Şekil 4.k26.1. Konum	168
Şekil 4.k26.2. Pelitbüküsekecek köyü 26 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş	170
Şekil 4.k26.3. Cephe görünümü 2021	171
Şekil 4.k26.4. Cephe görünümü 2021	171
Şekil 4.k26.5. Cephe görünümü 2021	171
Şekil 4.k26.6. Cephe görünümü 2021	171
Şekil 4.k26.7. Cephe görünümü 2021	171
Şekil 4.k26.8. Cephe görünümü 2021	171
Şekil 4.k26.9. Cephe görünümü 2021	172
Şekil 4.k26.10. İç mekan görünümü 2021	172
Şekil 4.k26.11. İç mekan görünümü 2021	172
Şekil 4.k26.12. İç mekan görünümü 2021	172
Şekil 4.k26.13. İç mekan görünümü 2021	173
Şekil 4.k26.14. İç mekan görünümü 2021	173
Şekil 4.k26.15. İç mekan görünümü 2021	173
Şekil 4.k26.16. İç mekan görünümü 2021	173
Şekil 4.k26.17. İç mekan görünümü 2021	174
Şekil 4.k26.18. İç mekan görünümü 2021	174
Şekil 4.k27.1. Konum	175
Şekil 4.k27.2. Vaziyet planı	175
Şekil 4.k27.3. Pelitbüküsekecek köyü 27 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	177
Şekil 4.k27.4. Cephe görünümü 2014.....	178
Şekil 4.k27.5. Cephe görünümü 2014.....	178

	<u>Sayfa</u>
Şekil 4.k27.6. Cephe görünümü 2014.....	178
Şekil 4.k27.7. Cephe görünümü 2014.....	178
Şekil 4.k27.8. Cephe görünümü 2014.....	178
Şekil 4.k27.9. Detay 2014.....	178
Şekil 4.k27.10. Detay 2014.....	179
Şekil 4.k27.11. Detay 2014.....	179
Şekil 4.k27.12. Detay 2014.....	179
Şekil 4.k27.13. Detay 2014.....	179
Şekil 4.k28.1. Konum	180
Şekil 4.k28.2. Vaziyet planı	180
Şekil 4.k28.3. Pelitbüküsekecek köyü 28 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	182
Şekil 4.k28.4. Cephe görünümü 2014.....	183
Şekil 4.k28.5. Cephe görünümü 2014.....	183
Şekil 4.k28.6. Cephe görünümü 2014.....	183
Şekil 4.k28.7. Cephe görünümü 2014.....	183
Şekil 4.k28.8. Detay 2014.....	183
Şekil 4.k28.9. Detay 2014.....	183
Şekil 4.k29.1. Konum	184
Şekil 4.k29.2. Vaziyet planı	184
Şekil 4.k29.3. Pelitbüküsekecek köyü 29 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	186
Şekil 4.k29.4. Cephe görünümü 2014.....	187
Şekil 4.k29.5. Detay 2014.....	187
Şekil 4.k29.6. Cephe görünümü 2014.....	187
Şekil 4.k29.7. Cephe görünümü 2014.....	187
Şekil 4.k29.8. Detay 2014.....	187
Şekil 4.k29.9. Detay 2014.....	187
Şekil 4.k30.1. Konum	188
Şekil 4.k30.2. Vaziyet planı	188
Şekil 4.k30.3. Pelitbüküsekecek köyü 30 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	190
Şekil 4.k30.4. Cephe görünümü 2014.....	191
Şekil 4.k30.5. Cephe görünümü 2014.....	191

	<u>Sayfa</u>
Şekil 4.k30.6. Detay 2014	191
Şekil 4.k31.1. Konum	192
Şekil 4.k31.2. Vaziyet planı	192
Şekil 4.k31.3. Pelitbüküsekecek köyü 31 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	194
Şekil 4.k31.4. Cephe görünümü 2014.....	195
Şekil 4.k31.5. Cephe görünümü 2014.....	195
Şekil 4.k31.6. Cephe görünümü 2014.....	195
Şekil 4.k31.7. Detay 2014.....	195
Şekil 4.k31.8. Detay 2014.....	195
Şekil 4.k31.9. Detay 2014.....	195
Şekil 4.k32.1. Konum	196
Şekil 4.k32.2. Vaziyet planı	196
Şekil 4.k32.3. Pelitbüküsekecek köyü 32 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	198
Şekil 4.k32.4. Cephe görünümü 2021	199
Şekil 4.k32.5. Cephe görünümü 2021	199
Şekil 4.k32.6. Detay 2021	199
Şekil 4.k32.7. Detay 2021	199
Şekil 4.k32.8. İç mekan görünümü 2021	199
Şekil 4.k33.1. Konum	200
Şekil 4.k33.2. Pelitbüküsekecek köyü 33 numaralı yapıya ait plan, kesit ve görünüş	202
Şekil 4.k33.3. Cephe görünümü 2021	203
Şekil 4.k33.4. Cephe görünümü 2021	203
Şekil 4.k33.5. Cephe görünümü 2021	203
Şekil 4.k33.6. Cephe görünümü 2021	203
Şekil 4.k33.7. Cephe görünümü 2021	204
Şekil 4.k33.8. Cephe görünümü 2021	204
Şekil 4.k33.9. Detay 2021	204
Şekil 4.k34.1. Konum	205
Şekil 4.k34.2. Vaziyet planı	205
Şekil 4.k34.3. Cephe görünümü 2021	207
Şekil 4.k34.4. Cephe görünümü 2021	207

	<u>Sayfa</u>
Şekil 4.k34.5. Cephe görünümü 2021	207
Şekil 4.k34.6. Detay 2021	207
Şekil 4.k34.7. Cephe görünümü 2021	207
Şekil 4.k34.8. Detay 2021	208
Şekil 4.k34.9. Detay 2021	208
Şekil 4.k35.1. Konum	209
Şekil 4.k35.2. Cephe görünümü 2021	211
Şekil 4.k35.3. Cephe görünümü 2021	211
Şekil 4.k35.4. Cephe görünümü 2021	211
Şekil 4.k36.1. Konum	212
Şekil 4.k36.2. Cephe görünümü 2021	214
Şekil 4.k36.3. Cephe görünümü 2021	214
Şekil 4.k36.4. Cephe görünümü 2021	214
Şekil 4.k37.1. Konum	215
Şekil 4.k37.2. Köseköy 37 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş	217
Şekil 4.k37.3. Cephe görünümü 2021	218
Şekil 4.k37.4. Cephe görünümü 2021	218
Şekil 4.k37.5. Cephe görünümü 2021	218
Şekil 4.k37.6. Cephe görünümü 2021	218
Şekil 4.k37.7. Cephe görünümü 2021	218
Şekil 4.k37.8. Cephe görünümü 2021	218
Şekil 4.k37.9. Detay 2021	219
Şekil 4.k37.10. Detay 2021	219
Şekil 4.k37.11. Detay 2021	219
Şekil 4.k37.12. İç mekan görünümü 2021	219
Şekil 4.k37.13. İç mekan görünümü 2021	220
Şekil 4.k37.14. İç mekan görünümü 2021	220
Şekil 4.k37.15. İç mekan görünümü 2021	220
Şekil 4.k37.16. İç mekan görünümü 2021	220
Şekil 4.k38.1. Konum	221
Şekil 4.k38.2. Köseköy 38 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	223
Şekil 4.k38.3. Cephe görünümü 2021	224
Şekil 4.k38.4. Cephe görünümü 2021	224

	<u>Sayfa</u>
Şekil 4.k38.5. Detay 2021	224
Şekil 4.k38.6. Detay 2021	224
Şekil 4.k39.1. Konum	225
Şekil 4.k39.2. Köseköy 39 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş	227
Şekil 4.k39.3. Cephe görünümü 2021	228
Şekil 4.k39.4. Cephe görünümü 2021	228
Şekil 4.k39.5. Cephe görünümü 2021	228
Şekil 4.k39.6. Detay 2021	228
Şekil 4.k39.7. Detay 2021	229
Şekil 4.k39.8. İç mekan görünümü 2021	229
Şekil 4.k40.1. Konum	230
Şekil 4.k40.2. Cephe görünümü 2021	232
Şekil 4.k40.3. Cephe görünümü 2021	232
Şekil 4.k40.4. Cephe görünümü 2021	232

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 4.1. Çalışma kapsamındaki köylerde yapı türlerinin dağılımı..... 46

KISALTMALAR DİZİNİ

- UNESCO : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
(Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
- ICOMOS : International Council on Monuments and Sites (Uluslararası
Anıtlar ve Sitler Konseyi)
- GEEAYK : Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu
- TDK : Türk Dil Kurumu
- TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi
- TKDK : Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
- ÇEKÜL : Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı
- NO. : Numara
- MÖ. : Milattan Önce
- MS. : Milattan Sonra
- yy. : Yüzyıl

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ VE AMACI

Tarihsel süreç içerisindeki birikimler, deneyimler ve ihtiyaçlar sonucunda ortaya çıkan yöresel mimari geçmişin günümüze olan bir yansımasıdır. Bu yönüyle oldukça önemli bir yerde olan yöresel mimari örneklerine özellikle kırsal alanlarda daha çok rastlanmaktadır. Birçok bölgede sıklıkla görülen kırsal yerleşimlerin nüfus kayıpları yaşayarak atıl kalması problemi, kırsaldaki geleneksel dokunun bakımsız kalmasına ve zaman içerisinde yok olmasına neden olmaktadır. Geçmişin kültürünü, geleneklerini, toplumun günlük yaşamını ve yapım yöntemlerini yansıtan kırsal mimarinin kaybedilmesi, geçmişle olan ilişkilerin zayıflamasına yol açmaktadır. Samsun ilinin Batısında yer alan Alaçam ilçesi köyleri de yöresel mimari örnekleri açısından oldukça zengindir. Alaçam ilçesi köyleri günümüzde yöresel dokunun zarar görmesi, nüfus kayıpları, konutların güncel ihtiyaçları karşılamaması sonucunda terk edilmesi gibi olumsuz etmenler altında olsa da kırsal yaşam geleneğini hala yansıtmaya devam etmektedir.

Sezgin yöresel mimariyi; toplumun sahip olduğu kültürün farkında olmadan ihtiyaçlar doğrultusunda bir madde olarak ortaya çıkmış hali şeklinde değerlendirmiştir (Sezgin, 1984). Bu yaklaşımdan yola çıkıldığında, toplumun kültürünü yansıtan, geleneksel yapım yöntemleri ile ihtiyaçlar doğrultusunda, iklim koşullarıyla şekillenen mimari ürünler bir yöresel mimari örneği olarak nitelendirilebilir. Alaçam ilçesinin birbirine yakın coğrafyalarda bulunan köyleri de Orta Karadeniz'in topluma sunduğu yerel malzeme ahşap ve geleneksel yapım teknikleri ile ihtiyaçlar doğrultusunda inşa edilmiş farklı yöresel mimari türlerini barındırmaktadır.

Alaçam ilçesinde Karadeniz iklimi görülmektedir. İlçenin konum olarak deniz seviyesinde oluşu ve iki dağ arasında kurulması nedeniyle ilçede kış mevsimi genellikle ılıman geçmektedir. Sahip olduğu bu iklim özellikleri ile bölge oldukça verimli tarım arazilerine sahiptir. Bu tarım arazilerinde çeltik, mısır, buğday ve tütün üretimi yapılmaktadır. Bölge iklimine bağlı olarak yetiştirilen bu ürünleri zaman içerisinde depolama ihtiyacı doğmuştur. Bunun bir sonucu olarak bölge kırsalında çok sayıda ambar yapıları ortaya çıkmıştır. Bölgede tarıma dayalı bir ekonomi olması ve su kaynaklarının bolluğundan dolayı günümüzde işlevselliğini kaybetmiş olan değirmenlerde bulunmaktadır. Aynı zamanda bunlara ek olarak çalışılan bölge geleneksel teknikler ve yerel malzeme ahşap ile yapılmış cami, konut, samanlık gibi diğer yöresel mimari türlerini de bünyesinde barındırmaktadır. Yöresel mimari örneklerinin çeşitlilik gösterdiği saptanan bu köylerdeki, kullanım dışı kalmış ve birçoğu güncel işlevini yitirmiş olan yöresel mimari değerlerin belgelenerek literatüre dahil edilmesi bakımından çalışma önem taşımaktadır.

Alaçam ilçesi üzerine az sayıda çalışma bulunmakta ve bu çalışmalar ilçe merkeziyle sınırlı kalmaktadır. Çalışmaların ulaşım ve coğrafi şartların elverişli olmaması sebebiyle köylere ulaşmamasından dolayı bölgenin kırsal mimarisi üzerine daha önce herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu açıdan ele alınan konu özgün niteliktedir. Bununla birlikte, zaman içerisinde ihtiyaçların farklılaşması, teknolojinin gelişmesi, tarım kültürünün azalmasıyla birlikte bölge kırsalında bulunan yöresel mimari örnekler verilen önemde azalmıştır. İhtiyaçların farklılaşmasıyla birlikte bireyler geleneksel konutlarını terk ederek güncel ihtiyaçlarını karşılayan konutlar inşa etmiş, teknolojinin gelişmesi, su kaynaklarının azalmasıyla birlikte değirmenler, tarım yapımının azalmasıyla ambarlar işlevini kaybetmiş ve bakımsız kalmıştır. Yöresel mimari örneklerinin işlevini yitirerek bakımsız kalması, yakın bir zaman içerisinde bu değerlerin kaybedileceğinin bir göstergesidir. Geçmişten günümüze kadar geleneksel yapım tekniğini koruyan ve toplumun kültürünü yansıtan Alaçam ilçesi kırsalındaki bu yöresel mimari örneklerinin ortaya çıkarılarak, korunmasının gerekliliği ön görüldüğünden dolayı konu ele alınmıştır. Yapılan çalışma ile Alaçam ilçe köylerinde bulunan bu yöresel mimari örneklerin malzeme ve teknik yönünden ele alınarak mimarlık tarihi literatürüne kazandırılması amaçlanmıştır.

1.2. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Alaçam ilçesi 52 köyü bünyesinde barındırmaktadır. Çalışma konusu dahilinde ele alınan Samsun Alaçam ilçesinin, geleneksel mimarisi, kırsal yerleşmeleri ve kırsaldaki yöresel mimarinin literatürdeki yeri araştırılmıştır. Aynı zamanda bu konu üzerine yapılmış olan farklı disiplinlerdeki çalışmalar, yerli ve yabancı veri tabanlarından sorgulanarak gerekli okumalar yapılmıştır. Bu aşamada konu hakkında yapılan çalışmaların sınırlı olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmanın konusu; sahip olduğu mimari özelliklerden dolayı tescil kaydı bulunan yapıların bulunduğu, yapı çeşitliliğinin olduğu ve birbirine yakın konumlardaki Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy ve Pelitbüküsekicek Köyleri ile sınırlandırılmıştır.

Saha çalışması kapsamında, her bir köyde mevcut yapı çeşitliliği dikkate alınarak 40 adet yapı seçilmiştir. Seçilen yapılar fotoğraflama yöntemi ile belgelenmiştir. Bu yapılardan 18 tanesinin içine girilerek plan, kesit ve görünüşleri çizilmiş olup 17 tanesinin ise dıştan ölçü alınarak plan, kesit ve görünüşleri oluşturulmuştur. Herbir yapının analizi yapılarak katalogları oluşturulmuştur. Şirinköy ve Köseköy’de 4 adet çeşme yapısına rastlanmıştır. Yöresel mimari bileşenler olarak çalışma kapsamına dahil edilen çeşmeler, mimari açıdan özellik göstermemesinden dolayı kataloga dahil edilmemiştir.

Alaçam Belediyesi arşivinden bölge köyelerine ait istatistik veriler elde edilmiştir. Aynı zamanda Samsun Kültür Ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu arşivindeki bölgede yer alan tescilli yapılara dair belgelerden yararlanılmıştır. Konu hakkında bölgede saha araştırması yapmış farklı disiplinlerdeki kişilerle ve belli yaşın üzerindeki yerel halkla sözlü tarih yöntemiyle görüşmeler yapılmıştır.

Sonuç ve değerlendirme bölümünde, çalışma kapsamında ele alınan Samsun alaçam ilçesinin Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy ve Pelitbüküsekicek Köylerinde yapılan incelemeler sonucunda ortaya çıkan veriler doğrultusunda Anadolu’da yer alan yöresel mimari örnekler ile dünyanın farklı ülkelerinde bulunan

yöresel mimari örnekler üzerinden karşılaştırılmaya gidilmiştir ve çalışma alanında tespit edilen yöresel mimari örneklerin korunmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

1.3. ÇALIŞMANIN LİTERATÜR ÖZETİ

Dünyanın çeşitli bölgelerinde, yörenin gelenek, görenek ve kültürünü yansıtan birçok yöresel mimari örnek görmek mümkündür. Yöresel mimari konusu bağlamında farklı disiplinlerde çok sayıda akademik çalışmalar mevcuttur. Ancak çalışma alanı olan Alaçam ilçe köylerine yönelik mimarlık disiplini altında bir çalışma bulunmamaktadır. Aynı zamanda çalışma konusunun biçimlenmesi açısından çevre bölgelerde, mimarlık disiplininin düzenlenmesi benzer çalışmalar araştırılmıştır.

Konunun temelini oluşturan kır yapıları, Aran'a göre; yapay üslup kaygısı olmayan, doğal karaktere sahip, sanayi öncesi dönemde insanların geleneksel ihtiyaçları doğrultusunda oluşan, yer ve iklim şartlarına yönelik bir cevap olarak yorumlanmıştır (Aran, 2000). UNESCO Dünya Miras Komitesi tarafından yapılan açıklamalarda, kırsal mimari, tarım alanları ile geleneksel yaşam şeklinin birarada kurgulanarak insanlar tarafından inşa edildiği alanlar olarak değerlendirilmiştir (UNESCO World Heritage Centre, 2003). Kırsal mimari üzerine başka bir görüş olarak Çekül Vakfı tarafından, yerel ihtiyaçları karşılayan, yöreye özgü yapı malzemelerinin kullanıldığı, yerel gelenekleri yansıtan bir mimarlık türü olarak belirtilmiştir (Çekül, 2012).

Geçmişten geleceğe ışık tutan kırsal mimarinin korunması, kırsal alanlardaki yaşam biçimlerinin, gelenek ve göreneklerin gelecek nesillere aktarılmasında önem taşımaktadır. Bu konuda, Z. Eres çalışmasında Türkiye'de Kırsal Mimarinin Korunmasının tarihsel sürecini ve bu bağlamda yapılan yasal düzenlemeleri belirtmiştir (Eres, 2013). Genel olarak düzenlenen çalışmalar belgeleyerek literatüre kazandırmak, koruma çalışmaları ve önerileri üzerinedir.

Gülaçmaz (2019) çalışmasında, Samsun Kavak ilçesinin Sıralı köyünün kırsal mimarisi değerlendirilerek geleneksel konut, ambar, ahır, samanlık, fırın gibi yapı

türlerini ortaya koymuştur ve koruma sorunlarını belirterek öneriler sunmuştur. Uzun'a (2016) ait, Samsun Kavak'ta bulunan ahşap camilerin mimari özelliklerinin ve koruma sorunlarını incelediği çalışmasında, bölgede bulunan Dere Camisi üzerine restorasyon projesi önerisinde bulunmuştur. Furtuna (2018) Samsun Çarşamba'da yer alan ahşap camiler üzerine yaptığı çalışmada, ele alınan camilerde kullanılan çantı tekniğini ortaya koymuş ve bu teknikte kullanılan karaboğaz, kurtboğaz ve çalmaboğaz yapım çeşitlerini örneklerle açıklamıştır. Tümer (2020), Samsun Bafra kırsalı üzerine yaptığı çalışmada bölgede yer alan konut yapı türlerini kataloglar eşliğinde analizlerini yaparak ortaya koymuştur. Yakın coğrafyalar üzerinde yapılan çalışmalara bakıldığında Samsun iline bağlı diğer ilçeler üzerine benzer çalışmalar yapılmış olsada Alaçam ilçesini yöresel mimari bakımından ele alan bir çalışma bulunmamaktadır.

Tarım (2006), Samsun Alaçam İlçesine yönelik çalışmasında ilçe merkezinde yer alan bir tarihi yapı olan Kitaplı Konağı üzerinden restorasyon önerisinde bulunmuştur. Hovardaoğlu ve Mert (2018), yapmış oldukları çalışmada Alaçam tarihi çevresindeki sokak dokusunun tarihi süreçte göstermiş olduğu değişimi fotoğraflarla destekleyerek ortaya koymuştur. Yiğitpaşa ve Yılmaz (2021), Samsun Alaçam ilçe merkezinde yer alan geleneksel bir konut yapısını mimari açıdan inceleyerek rölöve çalışmasını sunmuştur. Bayraktar (2005), Samsun ve ilçelerinde bulunan türk mimari eserler üzerine yapmış olduğu çalışmada Alaçam ilçe merkezinde yer alan Çarşı Cami'sinin mimari analizini yaparak tarihi geçmişini ortaya koymuştur. Zengin (2001), Samsun'un tarihi süreçteki kültürel değerlerine yönelik çalışmasında Alaçam ilçesinin tarihi geçmişinide konu almaktadır. Akyol (2011) çalışmasında Alaçam ilçe merkezinde bulunan sivil mimari örnekleri ortaya koymaktadır.

Tellioğlu'nun (2014) tarihi süreçte Samsun'a Türk yerleşimine yönelik çalışması ve Kılıç'ın (2011) Samsun ve yakın çevresinde gerçekleşen Pontus çetelerinin faaliyetlerine yönelik çalışması, Samsun ve ilçelerinde yaşanan göçleri ve yerleşimleri konu almaktadır. Gül ve Yılmaz (2017), Samsun yöresinde demir işçiliği kültürünü içeren çalışmasında Alaçam ilçesinde yapılan demircilik işçiliğini yöredeki demirci ustalarını ve damgalarını belgeleyerek ortaya koymaktadır. Karabacak (2017) yapmış

olduğu çalışmada Alaçam ilçesinin geçmişten günümüze önemli ekonomik gelir kaynağı olan tütün üretimini konu almaktadır.

Literatür taraması sonucunda Alaçam ilçesi özelinde mimarlık disiplini altında yapılmış olan az sayıda çalışma bulunduğu ve çalışmaların ilçe köylerinin birbirinden uzak konumlarda bulunması ve ulaşım şartlarının zorluğundan dolayı Alaçam ilçe merkezini konu alarak sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Alaçam ilçesi ile ilgili tek yapı ölçeğinde analiz, restorasyon nerisi çalışmaları bulunmakta ancak bölgeye yönelik bütüncül anlamda yöresel mimari bileşenlerinin konu edildiği bir çalışma bulunmamaktadır.

Çalışmaların sınırlı kalarak Alaçam kırsal mimarisine ulaşmamış olması bu konuda literatürdeki eksikliği ortaya koymuş ve tez konusunun belirlenmesini sağlamıştır.

BÖLÜM 2

GENEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR

2.1. KIR VE KIRSAL ALAN KAVRAMI

Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğünde, kır kavramı “*şehir ve kasabaların dışında kalan, çoğu boş ve geniş yer, dağ, bayır*” (Url 1), kırsal kavramı ise az insanın barındığı ve çalıştığı, tarıma dayalı yerel üretimi olan, genellikle kır durumunda olan yer olarak belirtilmektedir (Hasol, 2012). Kırsal, kent baz alınarak tasvir edilen, kent dışında kalan ve nüfus yoğunluğunun az olduğu alanlar olarak açıklanabilir. Kırsal alanlar tarımsal üretimin ekonomik gücü belirlediği yer olarak tanımlanmıştır (Urry, 1999). Kır kavramının mekânsal olarak karşılığı köydür. Köy, ekonomik, coğrafi, toplumsal, kültürel ve sosyal açıdan gelişiminin yavaş olduğu, nüfus yoğunluğu az olan, çoğunlukla tarıma dayalı ekonomiye sahip kırsal yerleşim alanlarıdır. Bu açıdan köy ve köye bağlı bölümler kırsal alanı betimlemektedir (Özensel, 2018). Kırsal alan, kentlere göre gelir seviyesinin az olduğu, ancak kültürel anlamda kendine özgü dokusu olan ve geleneklerin toplumsal yaşamı şekillendirdiği alanlar olarak belirtilmektedir (Türk Dil Kurumu, 2011). Kentten farklı olarak kırsal alan, bireylerin doğal çevre ile birlikte ürettiği bir ürün yani insanların doğal çevredeki faaliyetlerinin etkileri ve insanların süreç içerisinde doğal çevre ile oluşturduğu etkileşimin bir sonucudur (Kayıkçı, 2009).

Kırsal yerleşmeler, insanla doğa arasındaki etkileşimin yoğun olduğu, tarım ve hayvancılık gibi gelir faaliyetlerinin yapıldığı, doğal çevre ile uyumlu yapıları barındıran ve toplumun kültürel değerlerini yansıtan alanlardır. Mimari açıdan kırsal yerleşim; bölge halkının gereksinimlerine cevap veren yapıları barındıran, doğal çevre ve iklime uygun, kültürel ve tarihsel süreçler ile ilişkili alanlardır (Eminağaoğlu ve Çevik, 2007).

2.2. KIRSAL MİMARİ, YÖRESEL MİMARİ VE VERNAKÜLER MİMARİ KAVRAMLARI

Kırsal yerleşimlerdeki toplumun yaşadığı çevreyle uyumlu, bölgenin yerel malzemesi ile ortaya çıkarılan özgün yapılar kırsal mimarlık bağlamında ele alınmaktadır. Bu yapılar estetik kaygıdan öte yerel gereksinimler doğrultusunda ortaya çıkarılmıştır (Aran, 2000).

Kırsal mimarlık, herhangi bir tasarım kriterine bağlı olmayan, toplumun arasından çıkan yapı ustaları tarafından inşa edilen, çevreyle uyumlu yapıları ifade etmektedir (Çekül, 2012). Geleneksel mimari benzer bir şekilde profesyonel mimarların etkisi olmaksızın süreç içerisindeki tecrübe ve deneyimler sonucunda oluşan bilgiyle ortaya çıkarılmış yapılar şeklinde de tanımlanmıştır (Arboleda, 2006). Aynı zamanda Aran (2000), kır yapılarını; *“Kır yapılarının farkı, doğal karakteridir. Yapay bir üslup kaygısına düşmeden, sanayi öncesi toplumun geleneksel gereksinimleri doğrultusunda, yer ve iklimin koşullarına karşı bir yanıtırlar.”* olarak tanımlamıştır. Kırsalda konum, işlev, malzeme ve şekil farklılıkları ile cami, konut, samanlık, ambar, değirmen, ahır, okul, mescit, köy odası gibi çeşitli yapı türleri ortaya çıkmıştır (Çekül, 2013). Kırsal yapılar sadece konutları değil buna ek olarak ahır, değirmen, çeşme, samanlık, ambar gibi yapı türlerini de içine almaktadır (Erdoğan, 2019).

Dünya Vernaküler Mimarlık Ansiklopedisi içerisinde Oliver (1998) tarafından kırsal mimarlık; *“Halk tarafından yapılmış tüm evler ve diğer yapıları kapsar. Seçilen çevrenin olanakları ve elde var olan malzemelerle, çoğunlukla konut sahibi ya da yerel yapı ustaları tarafından geleneksel tekniklerle inşa edilmiştir. Halk mimarlığının tüm formları belirli gereksinimleri karşılamaya yöneliktir; bu gereksinimlerin ardındaki kültürün, yaşam tarzının, ekonomik faaliyetin ve değerlerin izlerini taşır”* şeklinde tanımlanmıştır (Çekül, 2012).

Dünyada kırsal mimari kavramı, UNESCO tarafından ‘kültürel peyzaj’ ve Rapaport’a göre ‘kültürel manzara’ kavramları kapsamında açıklanmaktadır (Kayın, 2012). Kültürel peyzaj alanları, UNESCO Dünya Miras Komitesi tarafından “Birleşik Kültürel Peyzaj Alanları”, “İnsan Tarafından Bilinçli Olarak Tasarlanan ve Yaratılan

Peyzaj Alanları” ve “Organik Olarak Oluşmuş Peyzaj Alanları” olarak üçe ayrılmaktadır ve kırsal mimari organik olarak oluşmuş peyzaj alanları sınıfına dahil edilmektedir (UNESCO, 2012; Aydoğdu, 2021).

Yerel ihtiyaçlar ve yerel yapım malzemeleri doğrultusunda şekillenen, yerel kültürü yansıtan bir mimarlık türü (Çekül, 2012) olarak tanımlanan kırsal mimari; yöresel mimari, vernaküler mimari, halk mimarisi, mimarsız mimari, halk mimarisi gibi çeşitli kavramlarla da nitelendirilmektedir.

Sezgin (1984) yöresel mimariyi; toplumun sahip olduğu kültürün farkında olmadan ihtiyaçlar doğrultusunda bir madde olarak ortaya çıkmış hali olarak açıklamış ve kırsal mimari kavramının yöresel mimari örneklerinin kırsal alanlar dışında da görülebileceğinden dolayı bu iki terimin birbirinin yerine kullanımlarını uygun bulmadığını belirtmiştir (Sezgin, 1984).

Yöresel mimari; spontane, kırsal, halk mimarisi, mimarsız mimari olarak çeşitli kavramlarla nitelendirilmektedir. Ancak bu kavramların her biri kendi içinde farklı mimari stil oluşturabilir. Kırsal kavramı bütün kır yaşamını belirtiyor olsa da yöresel mimari yalnızca kırsal alanda görülmemektedir. (Sezgin, 2006). Bu açıdan bakıldığında belirtilen kelimeler birbiriyle ilişkili olsalar da farklı anlamları ifade etmektedir.

Kavramların dönüşüm sürecinde; mutlaka bir kavrama dönüşmeden önce kavram üzerine oluşturulmuş fikirler ve çeşitli kavramlardan gelen parçaları vardır. Vernaküler kavramının da bir geçmişi, çeşitli kavramlardan gelen parçaları mevcuttur. Türkçede; yöresel mimarlık, yerel mimarlık, geleneksel mimarlık, kırsal mimarlık, spontane mimarlık, mimarsız mimarlık ve anonim mimarlık gibi çeşitli kavramlar vernaküler mimariyi anlatmak amacıyla kullanılır (Paköz, 2017).

Türkçede çeşitli kavramların yerine kullanılan vernaküler kavramının kökenine bakıldığında "efendisinin evinde doğmuş olan köle, doğuştan evin kölesi; yerli kimse" anlamına gelen "verna/ vernae" kelimesi ve "evde doğan kölelere ilişkin; yerli,

doğuştan oralı" anlamına gelen "vernaculus" kelimesi görülmektedir (Kabağaç ve Alova, 1995; Anonim, 2001; Nişanyan, 2002).

Yöresel mimari kavramı, uzmanlar tarafından Fransızca "vernaculaire", İngilizcede "vernacular" kelimesinin türkçe karşılığı olarak belirlenmiştir (Sezgin, 2006).

İlk kez 1861 yılında yapı ve yerleşme hareketleri ile ilgili olarak kullanılan Fransızcadaki "vernaculaire" kelimesi "yerli, ülkeye özgü olan" anlamına, (Saraç, 1990) İngilizcedeki "vernacular" kelimesi "anadiline ait; yerli konuşma dilindeki deyim, sözcük, bölgesel" anlamına gelmektedir (Anonim, 1988). "Vernacular architecture" kelimesi ise Türkçeye "mimarsız mimarlık" şeklinde çevrilen mimari stili ifade etmek amacıyla kullanılmaktadır.

Vernaküler mimarlık kavramı mimarlık sözlüğünde, "halkın kendi çevresinden sağladığı malzemeyle yerel geleneksel teknikleri ve biçimleri kullanarak gerçekleştirdiği bir çeşit anonim mimarlık, yöresel mimarlık" şeklinde tanımlanmaktadır (Hasol, 2014).

Encyclopedia of Vernacular Architecture of the World'e bakıldığında vernakülerin; formları, gelenekleri, yapı türleri, kullanımı ve bu anlamda geniş bir aralığı içermek amacıyla kullanıldığı ifade edilmiştir (Oliver, 1998).

Mimarlık alanında vernaküler kavramı sadece belirli alanda yer alan, geleneksel dönemdeki konut yapısını ifade etmekle kalmamaktadır. Vernaküler, tekil bir yapıdan ziyade geniş mimarlık ürünleri grubunu kapsamaktadır (Paköz, 2017).

2.3. TARİHSEL SÜREÇTE YÖRESEL MİMARİ

Tarih boyunca doğayla ilişki içinde olan insanoğlu, doğanın getirdiği sel, heyelan, deprem, şiddetli soğuklar ve sıcaklar gibi zorlayıcı koşullar karşısında sürekli bir korunma ihtiyacı duymuştur. Devamlı bir varoluş mücadelesi içinde olan insanoğlu, bir yandan doğanın sunduklarıyla birlikte yaşamını devam ettirirken biryandanda doğanın zorlayıcı şartlarına karşı yeni çözümler ve yöntemler ortaya çıkarmıştır (Çekül, 2012). Bu bağlamda insana korunma ihtiyacının yanısıra aidiyet duygusunda

sağlayan kulübe, çadır gibi barınma alanlarının devamında insanın beslenme ihtiyaçlarının farklılaşması ile kırsal mimariyi oluşturan konutlar ortaya çıkmıştır (Özdoğan, 1996).

Anadolu coğrafyasında insan topluluklarının varlığı tespit edilen arkeolojik bulgulara göre ilk olarak Paleolitik döneme denk gelmektedir (Gümüş, 1998; Özgür, 2010). Bu dönemde insanların temel barınakları Karain, Belbaşı ve Beldibi mağaralarıdır. Yerleşik hayata geçişin olduğu Neolitik dönem ise insan ürünü olan evlerin yani mimarinin ve köy olarak adlandırılan ilk yerleşim alanlarının olduğu dönemdir (Çekül, 2012). Roth'a (2014) göre M.Ö. 8000 yılından itibaren iklim şartlarının iyileşmesi ve buzulların erimesi sonucunda tarım kültürü oluşmuştur. Su kaynaklarına yakın konumda, Dicle ve Fırat nehirlerinin oluşturduğu vadilerin sınırında ilk yerleşmeler kurulmuştur (Roth, 2014). Anadolu'da halk mimarisinin önde gelenlerinden olan Çayönü'de bu yerleşmelerin ilk örneklerindedir (Çekül, 2012). Neolitik çağın en büyük yerleşmelerinden olan Konya-Çatalhöyük, Aksaray-Aşıklı höyük ve Burdur-Hacılar Anadolu ve Yakındığı coğrafyasındaki geçmişi eskiye dayanan, köy kültürünü yansıtan yerleşim alanlarıdır (Gümüş, 1998; Özgür, 2010).

Elde edilen bilgiler doğrultusunda Anadolu coğrafyasında kırsal mimarinin ilk örneklerine Neolitik çağda rastlandığı ve yerleşik hayata geçişin tarımın başlamasının bir sonucu olduğu kesin olmamakla birlikte söylenebilir. Özdoğan (1996) çalışmasında da ilk yerleşim yerleri için "ilk tarımcı köyler" ifadesini kullanmıştır. Aynı zamanda tarımın başlaması ticaretin oluşumunda sağlamıştır. Ticaretin başlaması da Anadolu coğrafyasında kültürel etkileşimi başlatmıştır. Köylerin çoğaldığı Eski Tunç Çağında idareci sınıfın ortaya çıkması ilk kent oluşumunu beraberinde getirmiştir ve kırsal ve kentsel şekilde farklı yerleşim alanı kavramları oluşmuştur (Gümüş, 1998).

Tarihsel süreçte çeşitli toplulukları ağırlamış olan Anadolu, Neolitik dönemden günümüze kadar özgün birçok deneyim kazanmıştır. Bu deneyimler doğrultusunda mimaride biçimlenmiş ve günümüze ulaşmıştır.

2.3.1. Dünya’da Yöresel Mimari

Konu itibariyle çalışma alanı olarak seçilen Karadeniz Bölgesi ahşap malzemenin yoğun olduğu bir bölgedir. Bu doğrultuda daha çok ahşaptan yapılmış olan yöresel mimari örnekleri ile karşılaşılmaktadır.

Dünya’nın farklı kıtalarına bakıldığında Güney Amerika ve Afrika kıtalarında bulunan ülkelerde yöresel yapı malzemesi olarak kerpiç, ormanlık alanların yoğun olduğu Asya, Avrupa ve Kuzey Amerika kıtalarında ise yöresel yapı malzemesi olarak ahşap kullanılmıştır (Url 2; Biçer ve Şahin, 2020).

Afrika kıtası ülkelerinden biri olan Uganda’da yer alan geleneksel yapılarda çoğunlukla ahşap çerçeve sistem ve kerpiç dolgu kullanılmaktadır (şekil 2.1 – şekil 2.2) (Griffin vd., 2019; Url 3).



Şekil 2.1. Uganda’dan yöresel mimari örneği (Url 4).



Şekil 2.2. Uganda'dan yöresel mimari örneği (Url 3).

Balkan ülkelerinde de kerpiç, ahşap, taş gibi farklı yerel malzemeler kullanılarak inşa edilen yöresel mimari örneklerine rastlamak mümkündür (şekil 2.3 - şekil 2.4 - şekil 2.5 - şekil 2.6).



Şekil 2.3. Karadağ yöresel mimari örneği (Url 5).



Şekil 2.4. Karadağ yöresel mimari örneği (Url 5).



Şekil 2.5. Bosna Hersek yöresel mimari örneği (Url 6).



Şekil 2.6. Hırvatistan yöresel mimari örneği (Url 7).

Ormanlık alanların yoğunluğu açısından önemli bir yerde olan Rusya'nın yöresel mimarisinde yapı malzemesi olarak ahşap yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Özellikle taş ve tuğla malzemelerinin yeterli olmadığı Rusya'nın kuzey bölgelerinde yer alan çeşitli yapılarda ve geleneksel bir Rusya kırsal konut tipi olan izbaların (Aktaş ve İsayev, 2021) cephelerinde, taşıyıcı sistemlerinde, doğramalarda, süslemelerde ve çatılarda ahşap malzeme kullanılmıştır (şekil 2.7).



Şekil 2.7. Rusya'dan yöresel mimari örneği izba (Url 8).

Japonya’da yaşanan yoğun yağışlar ve depremler bölgenin mimari gelişimini de şekillendirmiştir. Bu konuda mimaride yaşanan sorunlara yüzyıllarca önce çözümler üretmişlerdir. Yapılarda mekanların esnekliği, kullanım çeşitliliği ve modüler oluşum sistemi ön plandadır (Ayverdi, 1967). Deprem kuşağında yer alan Japonya’da deprem anında ahşabın belirli düzeyde esneyebilmesi ve geri dönüşüme uygun olarak taşıyıcıların yapı elemanlarına zarar vermeden sökülüp tekrar kurulabiliyor olmasından dolayı sıklıkla tercih edilmektedir (Yamato, 2006; Yasuhara ve Sakiyama, 2007).

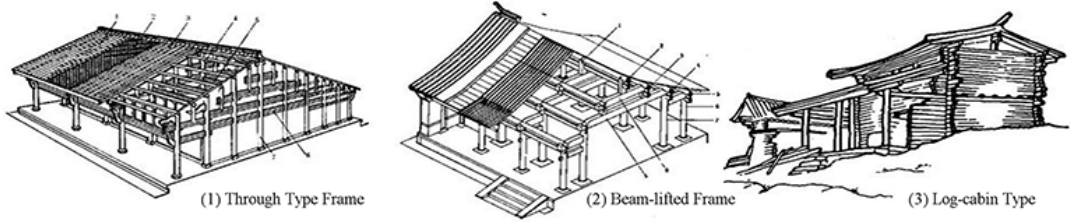
Japonya’da çiftçi evleri minka ve kasaba evi machiya (Özcan ve Güngör, 2019) Japonya’nın yöresel evleri olarak adlandırılmaktadır ve ahşaptan yapılmaktadır (şekil 2.8). Bölgenin çevresel faktörlerine uygun bir şekilde inşa edilen minkaların çatıları, ülkenin iklim koşullarına bağlı olarak yağmur ve kardan korunmak amacıyla daha sivri ve dik bir biçimde tasarlanmıştır. Minkalar doğa ile bütünleşen yapıları ile dünyanın önemli mimari örneklerindedir.



Şekil 2.8. Geleneksel Japon evi minka ve geleneksel Japon evi machiya (Url 9).

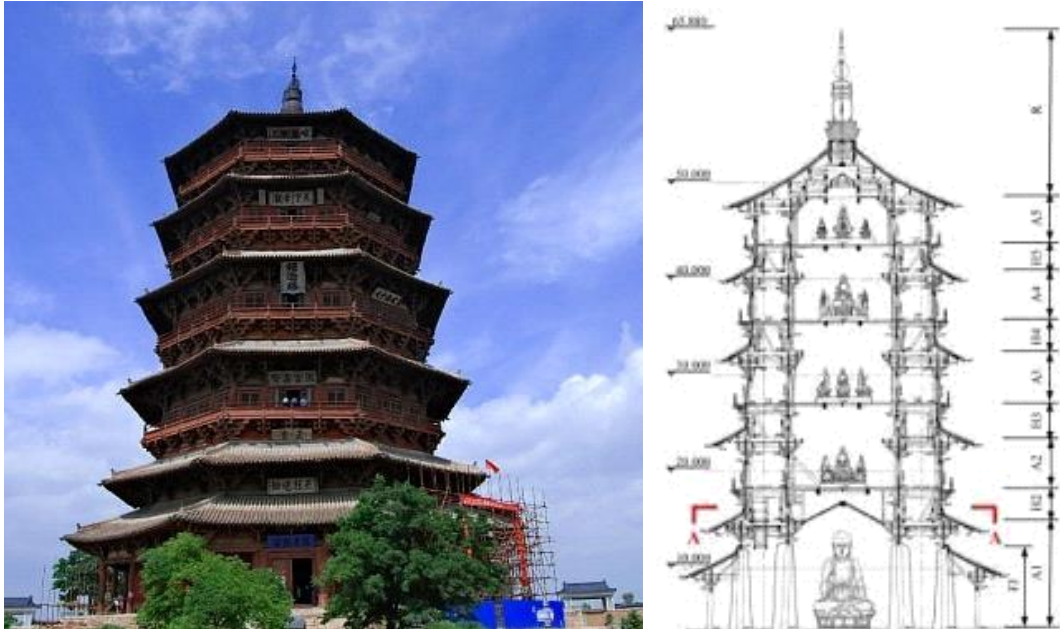
Çin mimarisinde, sahip olduğu ağaç niteliklerinin dayanıklılığı ile ahşap malzeme ön plandadır. Ancak ülkenin sahip olduğu iklim özelliklerinin farklılık göstermesinden dolayı farklı bölgelerde yapı tipolojilerinde ve yapım tekniklerinde çeşitlilik oluşmaktadır (Yamato, 2006). Ülkede önemli bir yerde olan ahşabın yapım tekniğinde; sürekli çerçeve sistem, kirişli çerçeve sistem ve yığma sistem olarak üç farklı sistem kullanılmaktadır (Şekil 2.9).

Bölgede yapıların çoğunluğu temelsiz olarak tasarlanmıştır. Kolonlar zemine sabitlenmez ve böylece deprem sarsıntılarına karşı esneklik sağlanır. Bastırılıp sıkıştırılan toprak temeller üzerine oturtulan yapılar havalandırma sağlayarak rutubeti azaltmak amacıyla kazıklar üzerinde yükseltilerek tasarlanmıştır (Şekil 2.39) (Erdoğan, 2007).



Şekil 2.9. Çin'de geleneksel ahşap yapım sistemi çeşitleri (Biçer ve Şahin, 2020).

Çeşitli yapı tiplerinde kullanılan ahşabın, dayanıklılığını ve kuvvetini özellikle bölgedeki tapınaklarda görmek mümkündür. Çin mimarisini yansıtan ve dünyadaki en yüksek ahşap yapı olarak bilinen Yingxian Ahşap Pagodası bunun bir örneğidir (Şekil 2.10) (Que vd., 2017). Çin'de ayakta kalan en eski ahşap yapılardan biri olan Yingxian Ahşap Pagodası çivi kullanılmadan inşa edilmiştir (Url 17).



Şekil 2.10. Çin Yingxian Ahşap Pagodası ve kesiti (Que vd., 2017; Chen vd., 2014).

Çin'in Datang Miao köyünde birçok yöresel ahşap su ambarları yer almaktadır (Şekil 2.11). Çin'in Guizhou eyaletinde ambarlarda depolanan ürünleri koruma sorununa çok daha farklı bir çözüm üretilmiştir. Köyde yer alan tahıl ambarları depolanan ürünleri haşaratlardan ve yangınlardan korumak amacıyla su üzerinde kazıklarla yükseltilerek inşa edilmiştir (Şekil 2.12) (Url 18).



Şekil 2.11. Çin Datang Miao köyü su üzerinde inşa edilen tahıl ambarları (Url 10).



Şekil 2.12. Çin Datang Miao köyü su üzerinde inşa edilen tahıl ambarları detay (Url 10).

Norveç'te tarihi geçmişi Ortaçağ'dan 20. Yüzyıla kadar uzanan ahşabın birbirine geçme yöntemiyle inşa edilen konut, kurutma fırını, ambar gibi yapı çeşitleri yer almaktadır (şekil 2.13).



Şekil 2.13. Norveç yöresel mimarisinden konut örneği (Url 11 - Url 12).



Şekil 2.14. Norveç yöresel mimarisinden Kurutma Fırını ve ambar (Url 13 – Url 14).

Ambarlar depolanan ürünleri korumak amacıyla ahşap direkler ile yerden yükseltilerek, ahşap malzemenin birbirine geçmesi yöntemiyle inşa edilmiştir. Tahıl ve keten gibi çeşitli malzemelerin kurutulması amacıyla kullanılan kurutma fırınları, taş üzerinde yükseltilerek ahşap malzeme kullanımıyla inşa edilmiştir (Şekil 2.14).

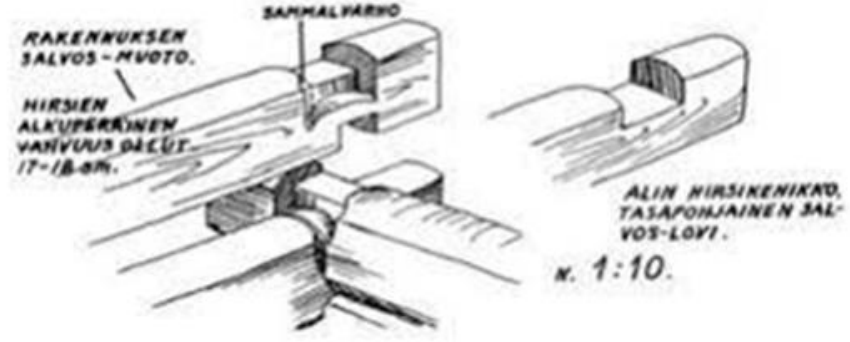


Şekil 2.15. Norveç kırsalında yer alan ambar (Balkoca, Ö., vd., 2023).

Tamamı ahşap ile inşa edilen ambarların yapım sisteminde karaboğaz geçme yöntemi kullanılmıştır. Yapılara ahşap merdivenler ile ulaşılmaktadır ve beşik çatı sistemi ile örtülmüşlerdir (Şekil 2.15) (Karpuz, 1999; Felek, 2020).

Ağaç yoğunluğu bakımından oldukça zengin olan Finlandiya’da geleneksel konut yapılarında sıklıkla ahşap kullanılmıştır ve bu konut yapılarının çoğalması sokak dokularını oluşturmuştur. Konut yapılarının yanı sıra kilise gibi anıtsal yapı türlerinde de ahşap malzeme kullanılmıştır (Peters, 2006; Heikkila, 2005).

Finlandiya’da ahşap yapım teknikleri ortaçağa dayanan eski yapım tekniği (Şekil 2.16) ve 19. yüzyılın başlarında görülen yeni yapım tekniği (Şekil 2.17) olarak iki başlık altında incelenebilir. Eski yapım tekniğinde; taşıyıcı duvarlar ahşap malzemelerin birbirine geçirilmesi ile oluşturulmuştur. Taş temel üzerine inşa edilen yapılarda; ahşap malzeme arasındaki boşluklarda bitkisel elemanlar kullanılmıştır. Yeni yapım tekniğinde; ahşap elemanların gelişmesi ile daha büyük hacimli yapılar elde edilmiştir (Peters, 2006; Heikkila, 2005, Url 19).



Şekil 2.16. Finlandiya’da eski ahşap yapım tekniği (Biçer ve Şahin, 2020).



Şekil 2.17. Finlandiya’da yeni ahşap yapım tekniği (Biçer ve Şahin, 2020).



Şekil 2.18. Finlandiya yöresel mimarisinden konut örneği (Url 15).



Şekil 2.19. Finlandiya yöresel mimarisinden konut örneği (Url 15).

Sahip olduğu iklimsel ve ekonomik özelliklerin yapıların yapım sistemlerini ve elemanlarını etkilediği Estonya, geleneksel yapım yöntemiyle ahşaptan inşa edilmiş kilise, yel değirmeni, konut gibi çeşitli kırsal mimari örneklerini barındırmaktadır (şekil 2.18 - şekil 2.19).



Şekil 2.20. Estonya yöresel mimarisinden Sütlepa Şapeli (Url 16).

Estonya'da çok az sayıda eski ahşap kilise korunabilmiştir ve Sütlepa kilisesi de korunabilmiş en eski ahşap kiliselerinden biridir (Şekil 2.20) (Url 20).



Şekil 2.21. Estonya yöresel mimarisi örnekleri (Url 21).



Şekil 2.22. Estonya yöresel mimarisinde yel değirmenleri (Url 22).

19. yüzyıllara dayanan yel değirmenleri tahıl üretmek amacıyla Estonya'nın rüzgarlı bölgelerinde inşa edilmiştir (Şekil 2.22). Değirmenler genellikle iki katlıdır (Url 22).

2.3.2. Anadolu'dan Yöresel Ahşap Mimari Örnekler

Kırsal alanda ortaya çıkan birçok yapı yöresel mimari kapsamında değerlendirilmektedir. Konut yapı türüne ek olarak kırsal yaşamın bir ihtiyacı olan ve geleneksel malzeme ve yapım yöntemi ile inşa edilmiş daha birçok farklı yapı türü yöresel mimari kapsamına girmektedir.

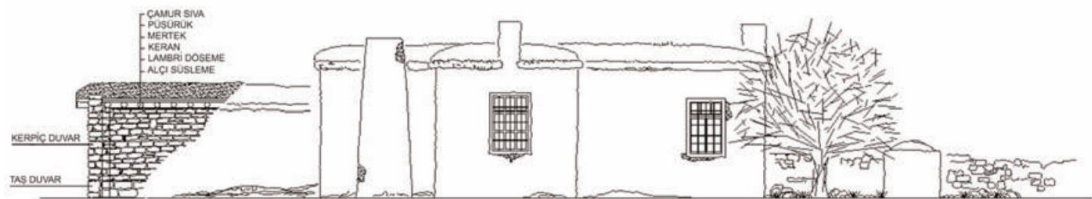
Yöresel mimari bölgenin sahip olduğu yöresel yapı malzemesi ile bağlantılı olarak ortaya çıkmaktadır. Anadolu coğrafyası yöresel mimarisinde kullanılan malzeme bölgenin sahip olduğu yerel malzemeye göre kerpiç, taş ve ahşap olarak değişkenlik göstermektedir. Anadolu'nun karadeniz kıyıları, trakya, iç ege, iç akdeniz ve marmara

kesimlerinde ahşap, Güneydoğu anadolu ve kıyı egede taş, orta ve doğu anadoluda kerpiç kullanılan yapım malzemeleridir (Sezgin, 2006).

Kerpiç, Anadolu'da yerleşmiş uygarlıkların ilk çağlarından itibaren, yöresel mimarinin bir parçası olmuştur. Kerpiç malzeme yapımında öncelikle toprak elenerek yabancı malzemelerden arındırılır ve çamur haline getirilir. Kerpiç çamurunun en önemli ve bağlayıcı ögesi samandır. Saman çöpleri ile karıştırılan kerpiç hamuru uzun bir süre bekletirilir ve tahta kalıplara dökülür. Daha sonra güneş yardımı ile kurutularak sertleştirilir (Tahran, 1975). Anadolu'da bölgelere göre uygulama yöntemleri; yığma sistem kerpiç uygulama, ahşap iskelet arası kerpiç uygulama, karma sistem kerpiç uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır (Tuztaş ve Çobançoğlu, 2006).



Şekil 2.23. Sivas Çallı Köyü yöresel mimari örneği (Tuztaş ve Çobançoğlu, 2006).



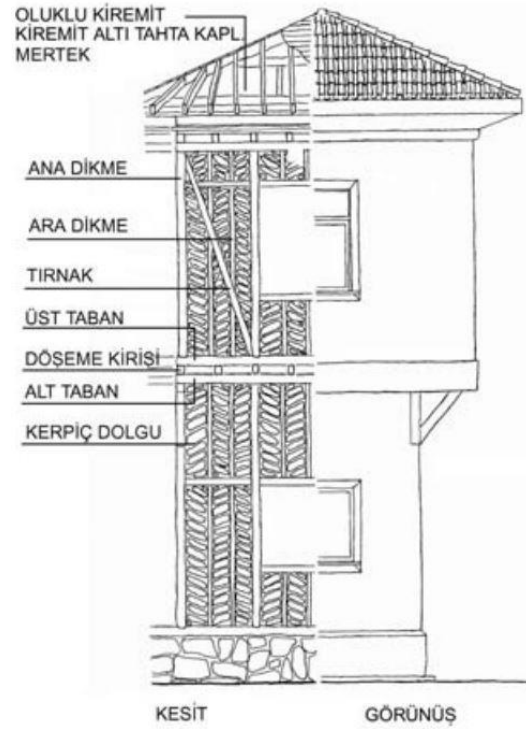
Şekil 2.24. Yığma sistem kerpiç uygulama (Tuztaş ve Çobançoğlu, 2006).



Şekil 2.25. Malatya Kozluca köyü yöresel mimari örneği (Aran, 2000).



Şekil 2.26. Amasya geleneksel konut Mimarisi Örneği (Çobancaoğlu, 1998).



Şekil 2.27. Ahşap iskelet arası kerpiç uygulama (Tuzaş ve Çobancaoğlu, 2006).



Şekil 2.28. Van geleneksel mimari örneği (Uysal ve Öztürk, 1997).



Şekil 2.29. Karma sistem kerpiç uygulama (Tuzaş ve Çobancaoğlu, 2006).



Şekil 2.30. Bilecik Osmaneli Köyü karma sistem konut örneği (Sarıkaya ve Arpacıoğlu, 2019).

Geleneksel kırsal mimari örneklerin önemli temsilcilerinde biri olan amaşırhaneler, Anadolu'nun kırsal kesimlerinde yer alan farklı yapı türlerinden biridir.



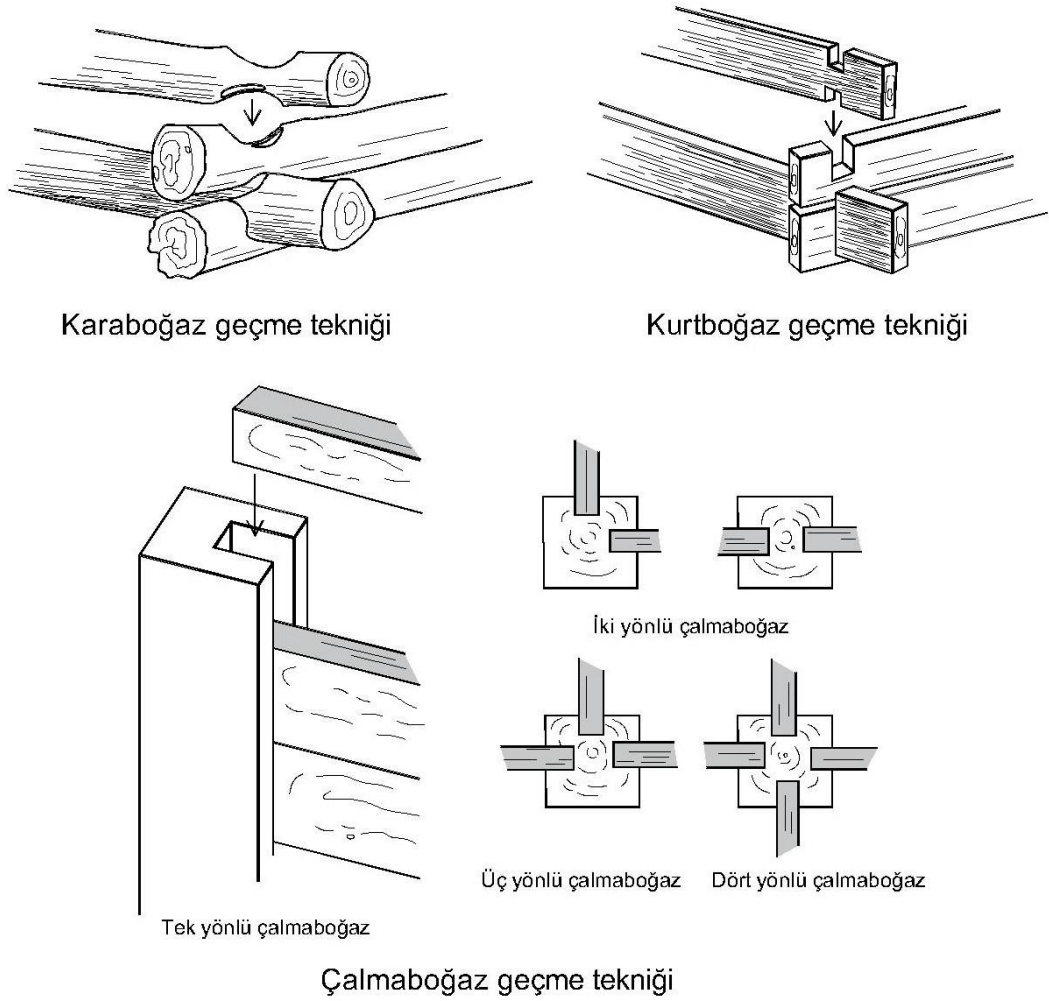
Şekil 2.31. Kütahya kırsal mimarisinde çamaşırlık örneği (Acar, 2019).



Şekil 2.32. Kütahya kırsal mimarisinde çamaşırlık örneği (Acar, 2019).

2.4. ANADOLU'DA GELENEKSEL YAPIM TEKNİĞİ ÇANTI

Anadolu coğrafyası, özellikle karadeniz kıyıları, trakya, iç ege, iç akdeniz ve marmara bölgelerinde çok sayıda yöresel ahşap mimari türlerini bünyesinde barındırmaktadır. Çalışma alanında yer aldığı Karadeniz bölgesinde ahşap yapım teknikleri önemli bir yer tutmaktadır ve ahşap yapım sistemlerinden biri olan çanti tekniği sıklıkla kullanılmaktadır. Çanti, kütüklerin kertilerek birbirine geçirilmesi ile çivisiz olarak ortaya çıkarılan ahşap yapım sistemidir (Ayverdi, 1966). Çanti tekniğinde keresteler veya tomruklar üst üste yığılır ve duvarlar bir bütün olacak şekilde inşa edilir. Ormanlık alanların yoğun olduğu bölgelerde görülen bu sistem Anadolu'da ilk olarak Selçuklu döneminde Samsun bölgesinde görülmüştür (Yıldız, 2011).



Şekil 2.33. Karaboğaz, kurtboğaz ve çalmaboğaz teknikleri (Tuna, 2008; Düzenleme: Köse, 2023).



Şekil 2.34. Çantı tekniğinde kullanılan geçme detayları (Köse, 2021).

Çantı tekniğinde ahşaplar, yapının köşe noktalarında özel bir şekilde oluşturulan geçme yerlerinden birbirine bağlanmaktadır. Bu köşe bölgelerinde ahşapların birbirine sıkıca bağlanması amacıyla oyuklar hazırlanır ve bu oyuklar ‘boğaz’ şeklinde adlandırılır. Hazırlanan bu oyuklar ile ahşapların birbirine bağlanacak şekilde oturtulması ‘boğaz geçme’ olarak isimlendirilmektedir. Ahşapların birbirine geçirilmesinde kurtboğaz, karaboğaz ve çalmaboğaz teknikleri kullanılmaktadır. Ahşapların birleşme noktalarında basitçe oyuk oluşturulduğu sistem karaboğaz geçme, kerestenin birleşim yerlerinin biçilerek bağlandığı sistem kurtboğaz geçme tekniğidir (Özgüner, 1970). Kereste boyutunun oluşturulacak olan mekan için yetersiz kaldığı ve birden fazla mekanlı yapılarda kullanılan köşelerde ara dikmelerle ortaya çıkarılan sistem ise çalmaboğaz tekniğidir.

Anadolu’nun farklı bölgelerindeki bu mimari örnekler bölgelerin sahip olduğu iklim, konum, ekonomi, topoğrafya ve bitki örtüsü gibi farklı çevresel etmenler doğrultusunda yapı türü bakımından çeşitlilik göstermektedir. Su kaynaklarının yoğun olduğu alanlarda su değirmenlerine, tarımın yoğun olarak yapıldığı bölgelerde depolama ihtiyacı sonucunda ortaya çıkan ambarlara ve serenderlere, hayvancılığın gelir kaynağı olduğu alanlarda ise ahırlar gibi farklı yöresel yapı türlerine rastlanmaktadır.



Şekil 2.35. Samsun Ladik'ten yöresel mimari örnek olarak köy mektebi (Url 23).



Şekil 2.36. Samsun Ladik'ten yöresel mimari örnek olarak ambar (Url 24).



Şekil 2.37. Bursa'dan yöresel ahşap mimari örneği (Url 25).



Şekil 2.38. Rize'den ve Trabzon'dan yöresel mimari örneği olarak serender (Yeşilyurt Tunç, 2019).



Şekil 2.39. Ankara'dan yöresel ahşap mimari örneği olarak ahşap cami (Url 26).



Şekil 2.40. Ankara'dan yöresel ahşap mimari örneği (Url 27).

Yöresel mimari, Dünya'nın her yerinde her bölgede ortaya çıkan mimari malzemenin, yöresel koşullar çerçevesinde, yöresel kullanım biçimlerine göre, geleneksel yöntemlerle ve ihtiyaca yönelik olarak oluşan bir mimari çeşit olmuştur. Dünya'nın her yerinde de kullanıcının birincil ihtiyaçları göz önüne alınarak ortaya çıkmıştır.

Kültürel birikimin bir sonucu olan bu yapıların hem güncel uygulamalara örnek teşkil etmesiyle hemde önemli bir miras olma niteliği açısından korunması gerekmektedir. Bu bağlamda 1994 yılında Avrupa Köy ve Küçük Ölçekli Kentler Birliği (ECOVAST) tarafından düzenlenen ve 2006 yılında yenilenerek Avrupa Konseyi'ne sunulan "Kırsal Avrupa için Strateji" adlı raporda kırsal mimarlığın korunması; kırsal ekonomilerin canlandırılması, tarımda önceliğin değişmesi, ormancılık, imalat, zanaatlar ve hizmet sektörler, kırsal turizm, kırsal konut, sosyal ve kültürel canlılık, doğal miras ve kültürel miras kavramları üzerinden çeşitli boyutlarda kapsamlı olarak açıklanmıştır (Çekül, 2012).

2.5. KIRSAL MİMARİNİN KÜLTÜREL MİRAS BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ VE YASAL DÜZENLEMELER

Kültürel miras, yer aldığı alandaki kültür ile bağlantılı olarak ortaya çıkmıştır. Özgün kullanıcı etkisi ile zaman içerisinde farklılaşmıştır ve farklılaşmaya da devam etmektedir. Gelenekler, inançlar, değer sistemleri ve yaşam stiline somut halini oluşturan kültürel miras, geçmişin somut izlerini taşır. Bu bağlamda tarihi geçmişin ve kültürel birikimin bir bütünü olan kır ve kırsal mimarlık kültürünün korunarak gelecek nesillere aktarılması önemli bir noktadır.

Geleneksel mimarinin bir bütünü olan somut ve somut olmayan kültürel mirasın özgün bir şekilde korunmasının en iyi yolu ait olduğu kullanıcılar tarafından bulunduğu yerde korunmasıdır. Günümüzde yaşanan küreselleşme ile köyden kente göçlerin yaşanması, yerel malzemenin ve geleneksel yapım sistemi kullanımının azalması bu somut ve somut olmayan kültürel mirasın korunma sorunlarını ortaya çıkarmakta ve zorlaştırmaktadır.

18. yüzyılın son dönemlerinde Endüstri Devrimi sonrasında halkın kendi imkanları ile ortaya çıkan kırsal mimari örnekler bir miras olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Sanayileşmeyle birlikte kırsal alandan kente yaşanan göçler ve tarım alanında insan gücü kullanımının azalması makine gücünün kullanmaya başlanması hem kent hem de kırsal alan yaşantısında değişim meydana getirmiştir. Gerçekleşen bu değişimler kaybolmaya yüz tutmuş kırsal mimariyi gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla, korunması gereken kültürel miras olarak değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (Eres, 2013).

1790'da İsviçreli Karl Viktor Von Bonstetten tarafından kırsal alanda yer alan mimari yapıların kültürel miras niteliği taşıdığı fikri sunulmuştur ve geçmişin somut bir ögesi olarak çiftlik evleri parkta bir araya getirilerek korunmak istenmiştir (Eres, 2010). Zaman içerisinde gerçekleşen gelişimlerle 1890'da Artur Hazelius'un liderliğinde toplanan çiftlik evleriyle birlikte İsveç geleneksel yaşantısını sunan ilk açık hava müzesi olarak Stokholm'de Skansen Açık Hava Müzesi oluşturulmuştur (Ertürk Bölükbaşı, 2017).

Yaşanan II. Dünya Savaşıyla birlikte yapıların yıkılması, yerleşim yerlerinin hasara uğraması nedeniyle kültürel mirasın korunması gerekliliği fikri daha da güçlenmiştir ve açık hava müzelerinin sayısı artmıştır. Bu bağlamda İkinci Dünya Savaşı geçmişi yansıtan tarihi alanları koruma fikrini daha da güçlendirmiştir (Eres, 2008).

Kırsal mimari, 19. yüzyılda Art and Craft akımının önde gelenlerinden olan William Morris'in geleneksel yapım şekillerine ve el yapımı ürünlere değer göstermesiyle tekrar gündem konusu olmuş olsa da II. Dünya Savaşının ardından mimari değer niteliği taşıdığı tartışılarak araştırılmaya gidilmiştir (Kazmaoğlu ve Tanyeli, 1979; ÇEKÜL, 2012).

Tarihi yerleşimleri bütüncül bir şekilde korunması ve geleceğe taşınabilmesi amacıyla koruma yöntemleri çeşitli yasalarla da desteklenmiştir. 1962 yılında oluşturulan Malraux Yasası'da bunun bir örneğidir. Yine 1962 yılında UNESCO tarafından, Paris'te gerçekleşen "Yerleşmelerin ve Doğal Çevre Ortamlarının Kimliğinin ve Çekiciliğinin Korunması Konferansı" sonucunda kırsal mimarinin korunması ve belgelenmesine yönelik kararlar düzenlenmiştir (Eres, 2013).

1964'de Venedik'te gerçekleşen İkinci Uluslararası Tarihi Anıtlar Mimar ve Teknisyenleri Kongresin'de kırsal mimariyi koruma konusu tekrar konuşulmuştur. Venedik Tüzüğü'nün 1. maddesinde tarihi anıt terimi, kırsal mimariyi de içine alacak bir şekilde açıklanmıştır (Ahunbay, 1996).

1971 yılından başlayarak seneler içerisinde Avrupa önde gelmek üzere tüm dünyada kırsal kültür ve kırsal kültürün somut bir ürünü olan kırsal mimarinin korunmasının gerekliliği konusunda Uluslararası Anıtlar Sitler Konseyi (ICOMOS) öncülüğünde birçok sempozyum ve konferans yapılmıştır (Madran ve Özgönül, 1999; Eres, 2013).

1975 yılının Avrupa Mimari Miras yılı olarak kabul edilmesi ile birlikte sunulan Amsterdam Bildirgesin'de Bütünleşik Koruma terimi gündeme getirilmiş ve genişletilmiştir (Ahunbay, 1996).

Nairobi’de 1976 yılında, tarihi kentlerin ve mahallelerin yanı sıra köylerinde korunmasını kapsayan UNESCO toplantısında Tarihi Alanların Korunması ve Çağdaş Rollerini Konusunda Tavsiyeler başlığı altındaki kararlarla bölgesel, kentsel ve kırsal alanlarda düzenleme tavsiyelerinde bulunulmuştur (Eres, 2013).

1977 yılına ait olan Bölgesel Planlamada Kırsal Mimari konulu Granada belgesinde Kırsal mimarinin ve çevrelerin estetik değerlerle birlikte dünyevi bir bilgeliğin kanıtları olarak görülmesi gerektiği kabul görülmüştür (Eres, 2013).

1979 yılında Avrupa Konseyi’nin belirttiği kararlar doğrultusunda kırsal mimari, kültür mirası olarak açıklanmıştır (Eres, 2013).

1989 yılında düzenlenen Avrupa Mimari Mirasının korunması Sözleşmesi ile kırsal mimarinin kültürel bir miras olarak korumasına yönelik tavsiye kararları alınmıştır (Kayın, 2012).

2006 yılına gelindiğinde, kırsal kültür mirasının korunması konusunda “Avrupa’nın Kırsal ve Ada Bölgelerindeki Doğal, Mimari ve Kültürel Mirasın Korunması Kararları” Avrupa Parlamentosu tarafından yayınlanmıştır (Eres, 2013; Url 28).

Türkiye’de de benzer birtakım kanunlar çerçevesinde çeşitli düzenlemelere gidilmiştir. II. Dünya Savaşı’nın ardından kırsal mimari kavramı, diğer dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye’de de üzerinde çalışılıp araştırılan bir konu olmuştur. 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı Devletinde tarihi yapıların korunması konusu üzerinde durulmuştur. Ancak düzenlemeler sınırlı düzeyde kalmıştır.

1951 yılında 5805 sayılı kanunla Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu (GEEAYK) oluşturulmuştur (Url 29).

Kırsal sit kavramının açıklaması ilk defa GEEAYK tarafından onaylanan 14 Nisan 1979 gün ve A-1609 sayılı kararda yer almıştır (Durukan, 2004; Eres, 2013).

1982 yasal düzenlemesinin üçüncü bölümünün 63. maddesinde “tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması” bölümünde; “Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Bu varlıklar ve değerler özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hal sahiplerine yapılacak yardımlar ve yapılacak muafiyetler kanunla düzenlenir.” ifadesi belirtilmiştir (Durukan, 2004; Url 30). TBMM tarafından 1973 yılında Eski Eserler Kanunu ve 1983 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu onaylanmıştır.

1990 yılında Kültür Bakanlığı öncülüğünde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurultayı bir araya gelmiştir. Toplanan komisyon; doğal sit alanlarının belirlenmesindeki şartların kesinleşmesi gerektiğini ve tarımsal sit, kıyusal sit gibi gerekli kavramların tanımlamalarının yapılması fikrini kabul etmiştir. Bulunduğu bölgenin karakteristik yapısını oluşturan; bitki örtüsü, geleneksel tarım türü, kırsal yapıların yer aldığı yerleşim yerleri, tarihi birikimler, halkın özgün kültürel değerleri gibi özelliklerinin tarımsal sit kavramı kapsamında koruma altına alınmasının gerekli olduğu belirtilmiştir (Oğuz, 1990).

Bunların yanı sıra Türkiye; 1964 yılında Venedik Tüzüğü, 1972 yılında Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Koruma Sözleşmesi, 1985 yılında Avrupa Mimari Mirası Koruma Sözleşmesi ve 1992 yılında Avrupa Arkeoloji Mirasının Korunması Sözleşmesi’ni onaylamıştır ve yasal uygulaması kapsamına almıştır (Oğuz, 1990; Durukan, 2004; Eres, 2013).

Kırsal mimari mirasın belgelenecek koruma çalışmalarının yapılmaya başlandığı 2000’li yıllarda endüstri mirası, modern mimarlık mirası, alan yönetimi, kültürel peyzaj gibi kavramlar gündeme gelmiştir ve Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ve Türkiye Kültür Envanteri düzeneği oluşturulmuştur. Aynı zamanda Kırsal mimarlık yerleşme ve yapı fişi oluşturularak kentsel ve kırsal mimari miraslarını belgelemek üzere önemli bölgelerde çalışmalar düzenlenmiştir (Eres, 2013).

2003’te Avrupa Peyzaj sözleşmesini imzalayan Türkiye, bu sözleşme ile kırsal peyzaj alanlarının önemini ve korunmasının gerekliliğini kabul görmüştür. 2004 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun yenilenmesiyle sit terimi kapsamına Kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yaşama konu olmuş yerler kavramı da dahil edilmiştir (Eres, 2013).

2013 yılında Türkiye'deki koruma alanlarına yönelik planlamaları yetersiz bulan ICOMOS Türkiye Milli Komitesi; sit terimi içinde kırsal sitlerinde bulunduğu ve kırsal sit kavramının “Yerleşim düzeni, yapım tekniği ve tasarımıyla yerelin ürünü olan yapıların, yol, meydan, tarım alanı vb. öğelerle birleşerek oluşturduğu, korunacak değerler taşıyan kırsal alanlardır.” şeklinde ifade edildiği “ICOMOS Türkiye Mimari Mirası Koruma Bildirgesi 2013” ü yayınlamıştır (Url 31).

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gibi bakanlıklar ülkemizde kırsal alanlardan sorumlu kuruluşlardır. Bölgeye özgü kimliğin oluşturulup yaşatılması ve geleceğe aktarılmasını sağlamak ancak bunun gibi devlet kurumları, bölge halkı, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin birlik olması ile mümkündür.

BÖLÜM 3

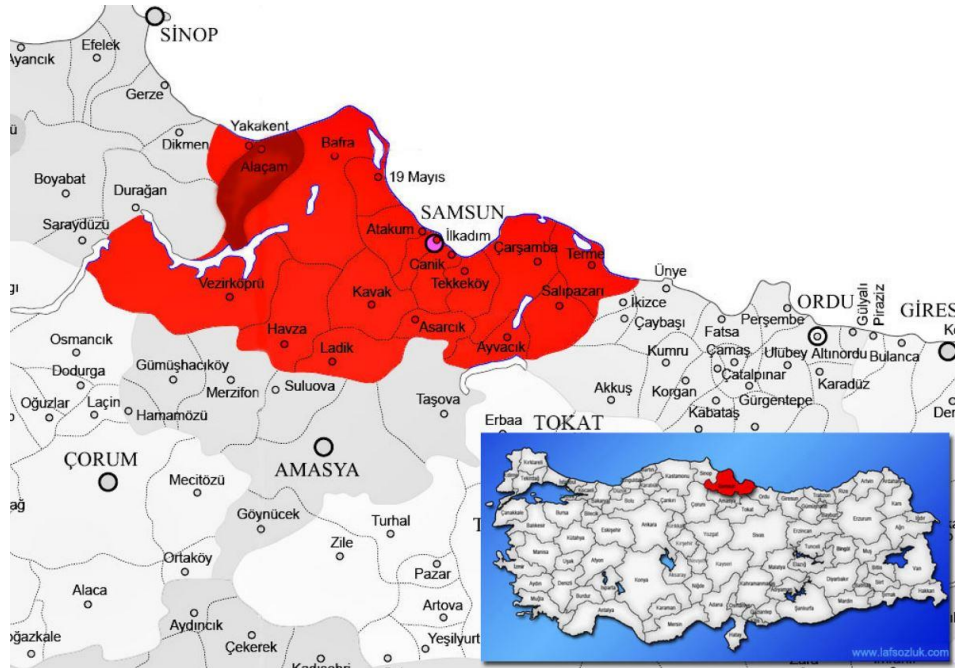
ALAÇAM İLÇESİ'NİN FİZİKSEL, SOSYAL YAPISI VE TARİHİ

3.1. COĞRAFI VE FİZİKSEL YAPISI

3.1.1. Konum

Karadeniz'in Samsun iline bağlı olan Alaçam ilçesinin Kuzeyinde Karadeniz, Güneyinde Vezirköprü, Doğusunda Bafra ve Batısında Yakakent bulunmaktadır. Karadeniz'in güney kıyısına 2,5 km uzaklıkta olan Alaçam ilçesi, 35°-36° boylam ve 41°-36° enlemleri arasında yer almaktadır.

Rakımı yaklaşık 15m ve yüzölçümü 632 km²'dir. İlçe yerleşim şekli olarak iki dağ arasında, derenin meydana getirdiği vadi içerisinde, Karadeniz bölgesine yönelerek yayılım göstermiştir (Url 32).



Şekil 3.1. Samsun ve Alaçam siyasi haritası (Url 33; Düzenleme: Köse, 2023).

3.1.2. İklim ve Bitki Örtüsü

Tipik Karadeniz iklimi görülen Alaçam ilçesi, deniz seviyesinde konumlanması ve iki dağ arasında yer almasından dolayı kış mevsimi çoğunlukla serin ve yağışlı, yaz mevsimi sıcak geçmektedir. Türkiye iklim sınıflandırmasında Samsun ve Alaçam ilçesi nemli iklim kuşağında yer almaktadır.

İlçede sıcaklığın en yüksek olduğu ay Ağustos'tur ve sıcaklık ortalaması 24.8 °C'dir. Sıcaklığın en düşük olduğu ay ise Ocak ayıdır ve sıcaklık ortalaması 6.3 °C'dir. Yıl içerisinde Alaçam ilçesinde ortalama sıcaklık 14.5 °C'ye yükselmektedir (Yılmaz ve Zeybek, 2016)

Maksimum rüzgar hızının 20-26 m/s olduğu ilçede yazları meltem rüzgarları, kışları ise çoğunlukla karayel, yıldız, lodos ve poyraz rüzgarları görülmektedir (Anakök, 1953).

Genel olarak Samsun ili zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Bitki örtüsündeki çeşitliliği sağlayan etmenler; kıyı ve iç kesimler arasındaki iklim farklılığı, sulak alanlar, kıyı kumulları, zengin akarsu vadileri ve yüksek bölgelerdeki bitki katlaşması gibi özelliklerdir. (Yılmaz ve Zeybek, 2016)

Alaçam ilçesinin kıyı alanlarında kumda yetişen bitkiler, düzlük alanlarda ise kamış bitkisi görülmektedir. Bölgenin her kesiminde görülen karaçam ve sarıçam ağaçlarının yanısıra ilçenin kıyı bölgelerinde söğüt, kavak ve çınar ağaçları, yüksek bölgelerinde meşe, gürgen, taflan, kızılıçık ve köknar ağaçları mevcuttur. İlçe 15.291 hektarlık orman alanına sahiptir. Bu ormanlık alanların 9.561 hektarı koru, 5.730 hektarı bataklık halindedir (Alaçam Belediyesi Arşivi, 2021).

3.1.3. Ulaşım

Samsun-Sinop karayolu üzerinde yer alan ilçenin, Samsun iline olan uzaklığı 79 km'dir. İller arası ulaşımı asfalt yollar ile sağlanmaktadır. İlçeden Vezirköprü'ye ulaşımı sağlayan yolların belirli kısmı asfalt olsada ulaşım zorludur. İlçe merkezi ile

köyler arasındaki ulaşım ise özellikle kış aylarındaki olumsuz hava koşulları ve kötü durumdaki dar yollarından dolayı zorludur.

3.2. SOSYO-KÜLTÜREL VE EKONOMİK YAPISI

3.2.1. Nüfus

2022 yılı nüfus sayımına göre Alaçam ilçesi 24 647 insan nüfusunu barındırmaktadır. 2007 yılı nüfus sayımında ise ilçenin nüfusu 31.669 olarak saptanmıştır (Url 34). 2022 yılında Alaçam ilçe merkezi ve köylerinde nüfusta yaşanan azalmanın nedeni ilçede sınırlı geçim kaynağı olması ve benzeri sorunlardan dolayı dışarıya verilen genç nüfus göçüdür.

3.2.2. Sosyo Kültürel ve Ekonomik Yapısı

Bölgenin sahip olduğu; yerel halkın demografik yapısı, tarihsel süreçte barındırdığı medeniyetler, coğrafi yapısı, fiziksel biçimlenmesi ve yaşam tarzı gibi özellikleri kentsel dokuyu şekillendirmektedir.

İnsanlar tarafından belirlenen yaşam alanı şekillenmesi ve mekan kültürü ile ortaya çıkarılan mimari tasarımlar toplumların tarihi belleğini ve kent kimliğini oluşturur. Bu anlamda; kentin tarihi dokusunda süreklilik ve sosyal etkileşimler kente olan aidiyet duygusunu güçlendirmektedir.

Kurtuluş savaşı sonrasında 1923 yılında gerçekleşen Lozan Antlaşmasıyla (Turan, 2003) Yunanistan ve Türkiye arasında yaşanan göçler (Arı, 2014) ile birlikte sosyo-kültürel bakımdan değişimler olmuştur. Fiziksel çevreninde etkilenmesiyle insanların barındıkları yapılardada değişimler meydana gelmiştir.

Türkiye'ye, savaştan çıkılan, yaşamın zor şartlar altında sağlandığı, ekonominin kötü olduğu ve yapıların yıkık yada hasarlı durumda olduğu bir süreçte gelen Mübadiller, coğrafya ve iklim farklılığından dolayı ilk zamanlarda zorluk yaşamış olsalarda süreç içerisinde çevreye ve kültüre alışarak ekonominin iyileşmesinde etkili olmuşlardır.

Konumuyla önemli bir yerde olan Samsun, yaşanan göç esnasında Mübadillerin önemli yerleşim yerlerinden biri olmuştur. Rum köyü Alaçam'da çok sayıda mübadil göçü alan Samsun ilçelerinden biridir. Öncelikle 1924 yılında Sarışabandan sonrasında 1925 yılında ise Dramadan göç kafilesi gelmiştir. Bölgede günümüzde de çok sayıda mübadil kökenli insanlar yaşamaktadır (Sarısakal, 2017).

Geçmişte bölgede yaşayan Hristiyanlar; kunduracılık, tenekecilik, demircilik, terzilik ve marangozluk gibi zanaatlarla uğraşmışlardır. En önemli ticaret kolu Hristiyanların hakimiyetinde olan tütün ticaretidir. Yaşanan mübadele sonucunda çok sayıda Müslümanda tütün ticaretiyle uğraşmıştır.

Günümüzde büyük bir çoğunluğu tarımla uğraşan ilçede, hayvancılık ve balıkçılıkta ekonomiye katkı sağlamaktadır. Bölgede tütün, çelik, buğday, ayçiçeği, şekerpancarı ve mısır yetiştirilmektedir.

3.3. TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

Ticaret merkezi ve liman kenti olan Alaçam, tarihi geçmişi MÖ. III. yüzyıla dayanan ve Lidyalılar, Frigyalılar, Persler ve Kimmiler gibi birçok Anadolu uygarlıklarını barındırmış tarihi bir yerleşim yeridir (Anakök, 1953; Demir, 2018; Emecan 2020). İlçe MÖ. V. yüzyılda Karadeniz bölgesinde koloniler oluşturan Miletoslular tarafından "zalikus" şeklinde isimlendirilmiştir. Bölgede milattan önceki dönemde hakimiyet kurmuş olan uygarlıklar; Yunanlılar, İskitler, Selositler, Persler, Pontus, Galatlar ve Romalılardır (Anakök, 1953; Tarım, 2012; Emecan 2020). MÖ. I. yüzyılda Roma İmparatorluğunun hakimiyetinde olan bölge MS. IV. yüzyıl sonlarında Bizans hakimiyetine girmiştir (Tarım, 2012; Emecan 2020). 1071 yılında Malazgirt savaşı sonucunda Türklerin Anadolu'ya gelişiyle birlikte Danişmentlilerin hakimiyetine geçmiştir. Ahmet Gazi tarafından XI. yüzyılda Zalikus ismi yerine Tralköy olarak adlandırılmıştır. 1194 yılında Anadolu Selçuklu devletinin hakimiyetiyle birlikte Uluköy ismini almıştır (Hovardaoğlu ve Mert, 2018). İlhanlı hükümdarı Bahadır Han Anadolu beylikleri döneminde Anadolu Selçuklu Devleti'nin hakimiyetini sonlandırmıştır ve Uluköy ismi yerine Alaçam adını almıştır. Osmanlı Devleti

hakimiyetinden önce Kadı Burhaneddin, İsfendiyaroğulları ve Candaroğulları beyliklerinin hakimiyetine girmiştir (Tarım, 2012; Sezen, 2017). 1920 yılına kadar Osmanlı hakimiyetinde olan Alaçam, Bafraya bağlı bir köy iken 1 Eylül 1944 tarihli 4642 sayılı kanun ile Samsun'a bağlı 8. ilçe olarak yerini almıştır.

Alaçam ilçesi çeşitli dönemlere ait arkeolojik sit alanlarına sahiptir. Hitit dönemine ait Sivritepe, Gökçeboğaztepe ve Dedetepe höyükleri yer almaktadır. Aynı zamanda Sivritepe höyüğünde Miletoslulara ait kalıntılar bulunmaktadır (Yılmaz ve Zeybek, 2016).

İlçe merkezinde Karşıyaka, Yenicami, Çeşme mahallelerini kapsayan kentsel sit alanı mevcuttur. Geçmiş mübadele öncesine dayanan bu mahallelerde kültürel, sivil ve dini yapılar bulunmaktadır (Hovardaoğlu ve Mert, 2018). Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tescillenmiş yapıların çoğunu konut tipi yapılar oluşturmaktadır.

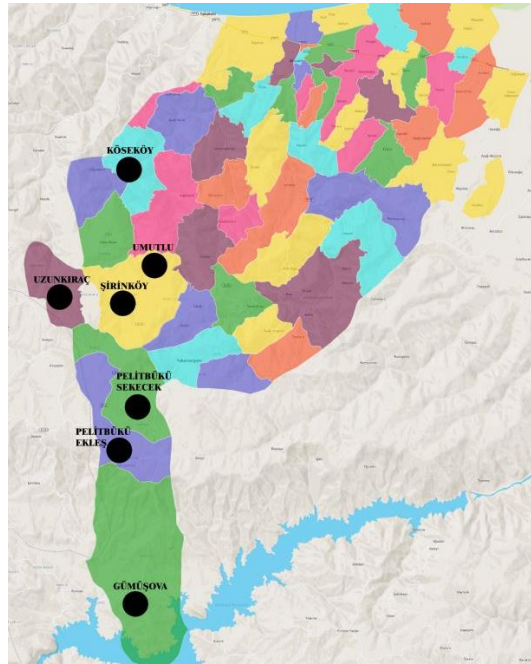
Bölgede çoğunlukla el sanatlarının ön planda olduğu esnaflık ile uğraşan halk yaşamaktadır. İlçe merkezindeki yapıların çoğunluğu zemin kat dükkan, üst katlar ise konut olarak kurgulanmıştır. Alaçam ilçesi sahip olduğu konum itibariyle yapılan deniz ticareti sayesinde Avrupa ülkeleri ve İstanbul ile etkileşim halinde olmuştur. Yapılan bu ticaret ile birlikte ekonomik durum iyileşmiş ve gelir seviyesinin artması mimariyede yansiyarak konak olarak adlandırdığımız daha gelişmiş düzeyde planlanan konut yapıları varlığını göstermiştir.

BÖLÜM 4

ALAN ÇALIŞMASI VE KATALOG

4.1. ALAÇAM KÖYLERİNİN MEVCUT DURUMU

Alaçam ilçesine bağlı 52 köy bulunmaktadır. Alaçam ilçesinin dağınık şekilde konumlanan köylerinin herbiri kendine özgü, yerel malzeme ahşap ile çantı tekniği kullanılarak inşa edilen yöresel mimari örnekleri barındırmaktadır. İlçe köylerinde 2'si tescilli olmak üzere yaklaşık 11 ahşap cami bulunmaktadır. Uzunkıraç camii ve Şirinköy camii bölgenin tescilli yöresel ahşap camii örneklerindedir. Tarihsel süreçte bölgede çeltik, mısır, buğday, arpa ve tütün üretimine bağlı olarak tarıma dayalı ekonomiye sahip olmasından dolayı ilçe köylerinde çok sayıda ahşap ambar yapıları mevcuttur. Umutlu, Gümüşova ve Pelitbüküsekecek köyleri Alaçam ilçesinin tescilli ambar yapılarını barındıran köylerindedir. Alaçam köylerinde yöresel mimari örnek niteliğindeki diğer yapı türleri de ahşap değirmenler ve samanlıklardır.



Şekil 4.1. Alaçam ilçesi köyleri (Url 35; Düzenleme: Köse, 2023).

Çalışma kapsamına dahil edilen köyler farklı yapı türlerinin bulunduğu ve tescil kaydı bulunan yöresel mimari örnekleri barındıran köylerdir.



Şekil 4.2. Şirinköy yöresel mimari örneği çeşme (Köse, 2021).



Şekil 4.3. Şirinköy yöresel mimari örneği çeşme (Köse, 2021).



Şekil 4.4. Köseköy yöresel mimari örneği çeşme (Köse, 2021).



Şekil 4.5. Köseköy yöresel mimari örneği çeşme (Köse, 2021).

Alaçam'ın Şirinköy ve Köseköyün'de yöresel mimari örneği olarak 4 adet çeşme bulunmaktadır. Yöresel mimari bileşenler olarak çalışma kapsamına dahil edilen çeşmeler, mimari açıdan özellik göstermemektedir.

Birbirinden uzak mesafelerde dağınık şekilde konumlanan köylere, özellikle kış aylarında ilçe merkezinden ulaşım zorludur. İlçe köylerinde geçim kaynağı demircilik,

hayvancılık ve tarıma dayalıdır. Geçim kaynaklarının yetersiz kalmasından dolayı köylerde genç nüfus göçü yaşanmaktadır. Bu nedenle genç nüfus oranı düşüktür.



Şekil 4.6. Umutlu köyü demir işçiliği (Köse, 2023).

4.2. KATALOG


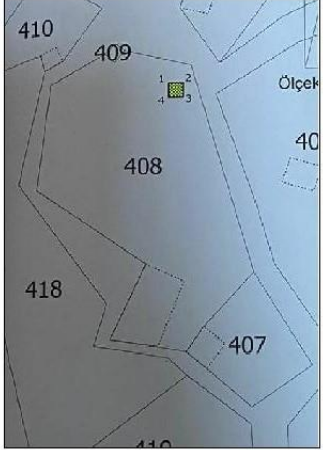
Çalışma kapsamına dahil edilen Umutlu, Şirinköy, Uzunkıraç, Gümüşova, Köseköy ve Pelitbüküsekecek köylerinde 40 adet yöresel mimari örnek tespit edilmiştir. Tespit edilen yapıların mimari tanımlamaları yapılmıştır. Yapıların taşıdıkları özellikler doğrultusunda hazırlanan kataloglarda, fiziksel özellikleri, cephe özellikleri, özgünlük ve tescil durumu tespit edilerek belirtilmiştir. Aynı zamanda bu yöresel mimari örneklerin rölöveleri alınmış ve yapılan bu mimari çizimler doğrultusunda yapı sistemleri, plan kurguları belirlenerek işlenmiştir.

Çizelge 4.1. Çalışma kapsamındaki köylerde yapı türlerinin dağılımı (Köse, 2023).

	CAMİ	KONUT	AMBAR	DEĞİRMEN	SAMANLIK
UMUTLU KÖYÜ	—	—	8 ADET (2 Sİ TESCİLLİ)	—	—
ŞİRİNKÖY	1 ADET (TESCİLLİ)	2 ADET	3 ADET	—	1 ADET
UZUNKIRAÇ KÖYÜ	1 ADET (TESCİLLİ)	2 ADET	1 ADET	—	—
GÜMÜŞOVA KÖYÜ	1 ADET	—	3 ADET (2 Sİ TESCİLLİ)	—	—
PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ	2 ADET	1 ADET	7 ADET (6 Sİ TESCİLLİ)	1 ADET (TESCİLLİ)	2 ADET
KÖSEKÖY	—	1 ADET	2 ADET	—	1 ADET

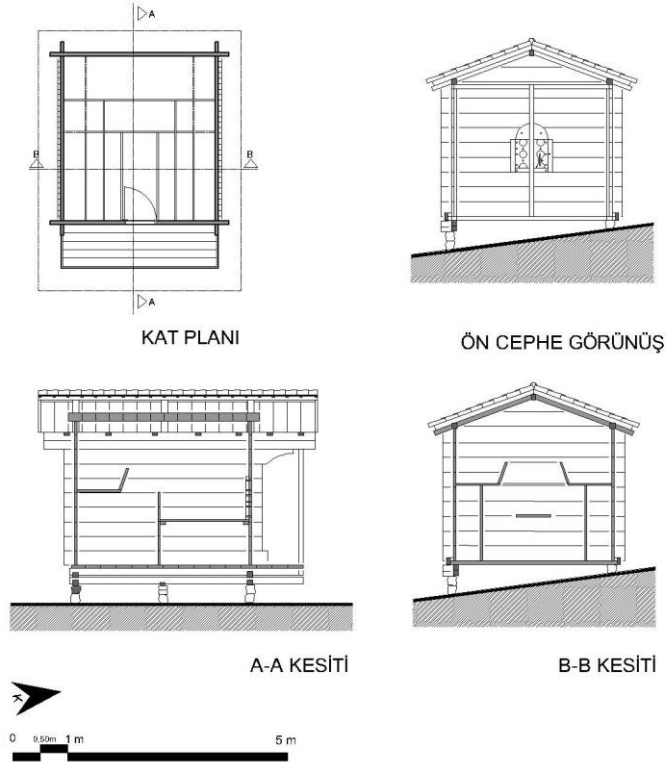
Çalışma kapsamına dahil edilen köylerde 2'si tescilli olmak üzere 5 cami, 6 konut, 10'u tescilli olmak üzere 24 ambar, tescilli 1 değirmen ve 4 samanlık tespit edilmiştir.

4.2.1. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.1 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Ada / Parsel No: 140/2	<p>Şekil 4.k1.1. Konum (https://parselorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k1.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:1 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şükrü UÇAN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k1.3. Umutlu Köyü 1 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer alan yapının parsel numarası 408 iken günümüzde 140 ada, 2 parsel olarak güncellenmiştir. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k1.8). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde zeminden yükseltilerek inşa edilmiştir (Şekil 4.k1.4). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çanta tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k1.15). Yapının çatı sistemi beşik çatıdır ve çatı yenilenerek üzeri marsilya tipi kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k1.11). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO. 1

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k1.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k1.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k1.6. Cephe görünümü 2021.



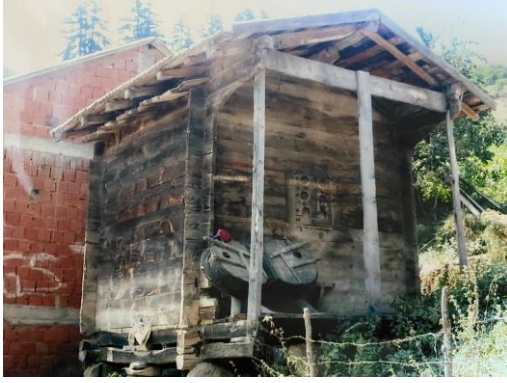
Şekil 4.k1.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k1.8. İç mekan görünümü 2021.



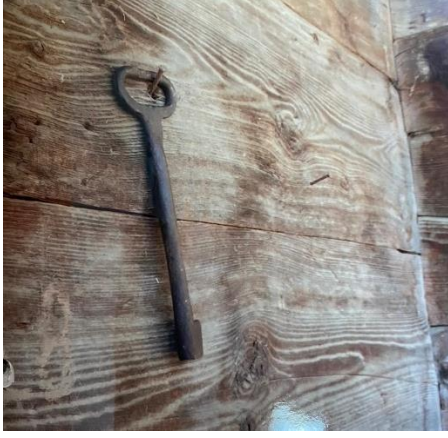
Şekil 4.k1.9. Detay 2021.



Şekil 4.k1.10. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k1.11. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k1.12. Detay 2014.



Şekil 4.k1.13. Çatı detay 2014.


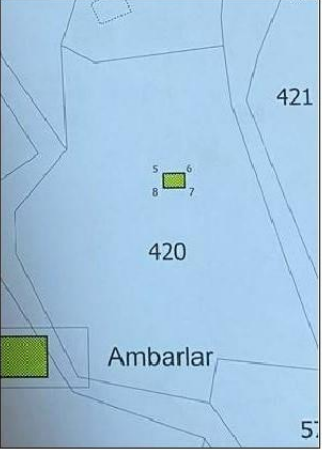


Şekil 4.k1.14. Kapı detay 2021.



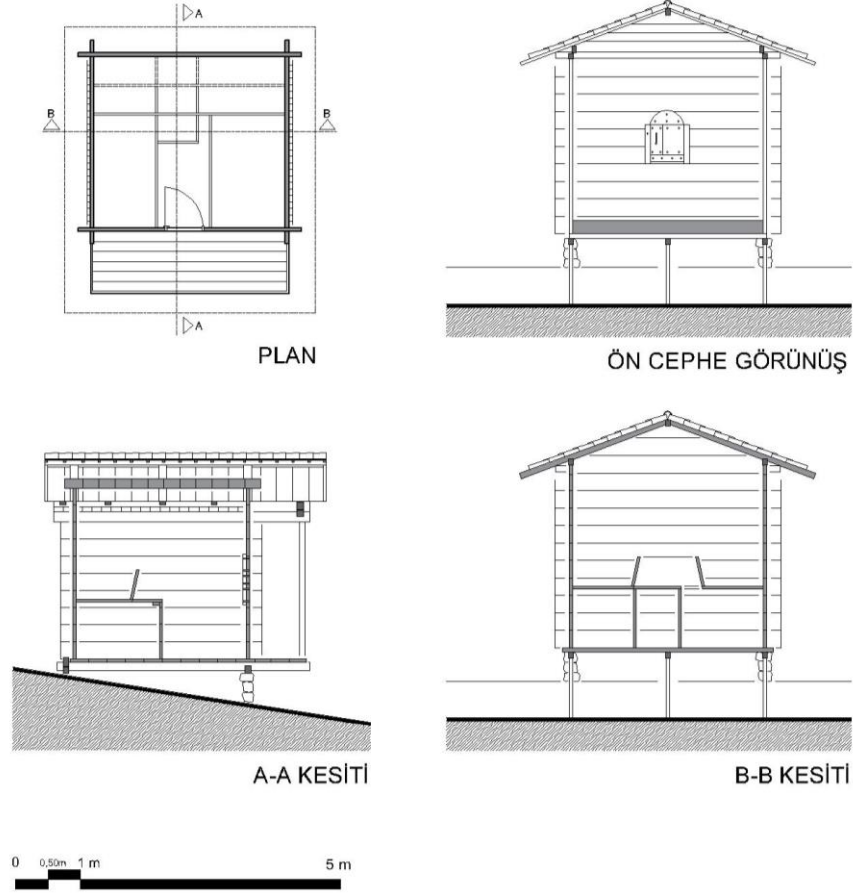
Şekil 4.k1.15. Detay 2021.

4.2.2. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.2 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Ada / Parsel No: 142/3	Şekil 4.k2.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr , 2023). Şekil 4.k2.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:2 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şükrü EROĞLU
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü <input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış <input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım <input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım <input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım <input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış <input type="checkbox"/> Yıkılmış
	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Yapının Özgün kullanımı: Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k2.3. Umutlu Köyü 2 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer alan yapı parsel numarası 420 iken günümüzde 142 ada, 3 parsel olarak güncellenmiştir. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k2.12). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzeri ahşap dikme ile zeminden yükseltilerek inşa edilmiştir (Şekil 4.k2.4). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k2.5). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k2.4). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.2

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k2.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k2.5. Detay 2021 .



Şekil 4.k2.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k2.7. Cephe görünümü 2021.



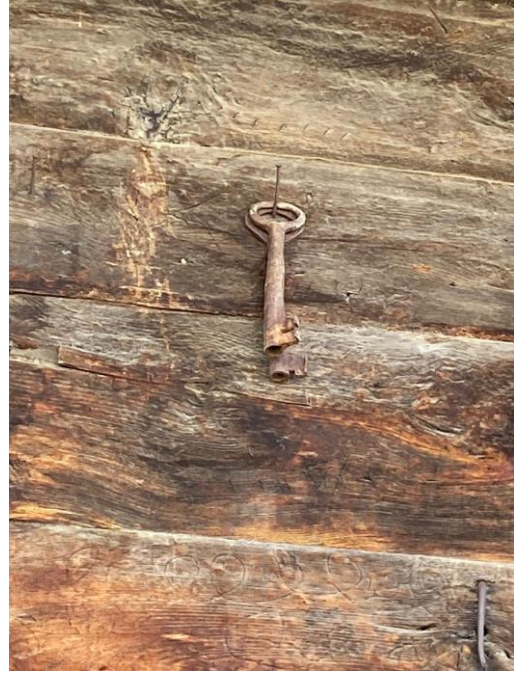
Şekil 4.k2.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k2.9. Detay 2021.



Şekil 4.k2.10. Detay 2021.



Şekil 4.k2.11. Detay 2021.




Şekil 4.k2.12. İç mekan görünümü 2021.



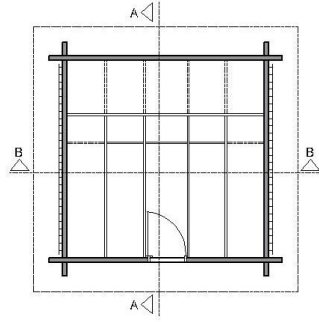
Şekil 4.k2.13. İç mekan görünümü 2021.

4.2.3. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.3 (Ambar)

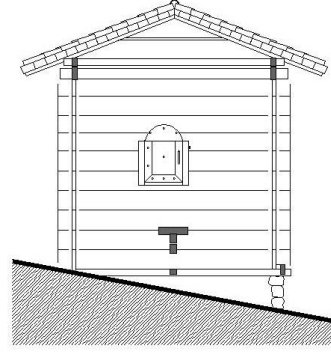
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k3.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:3 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Cemal TURAN
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

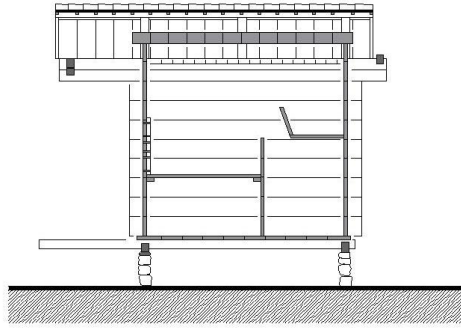
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



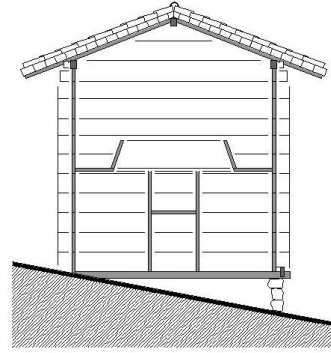
PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



A-A KESİTİ



B-B KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k3.2. Umutlu Köyü 3 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k3.7). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilecek ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k3.5). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 20 cm'dir (Şekil 4.k3.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k3.6).

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.3

FOTOĞRAFLARI



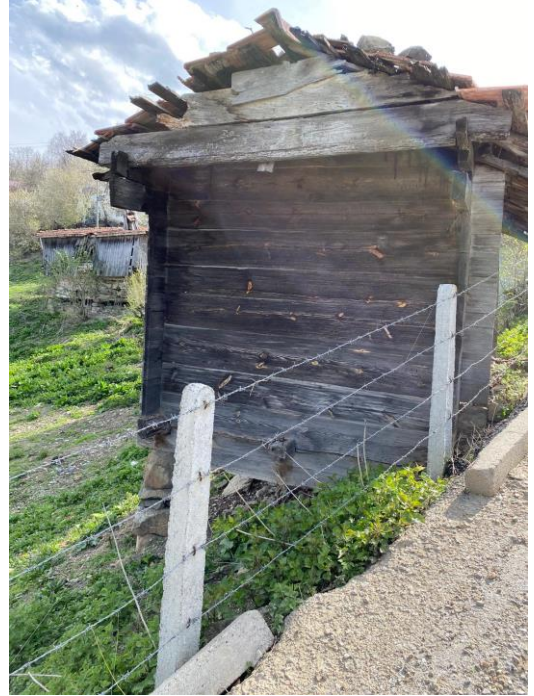
Şekil 4.k3.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k3.4. Cephe görünümü 2021.



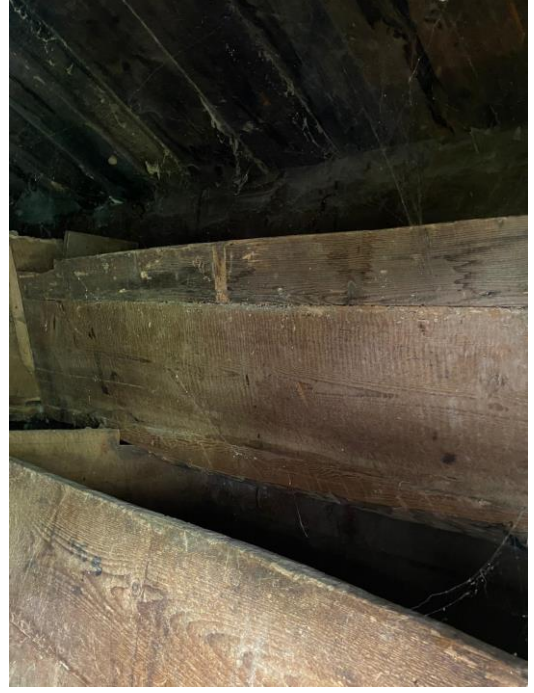
Şekil 4.k3.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k3.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k3.7. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k3.8. İç mekan görünümü 2021.




Şekil 4.k3.9. Detay 2021.



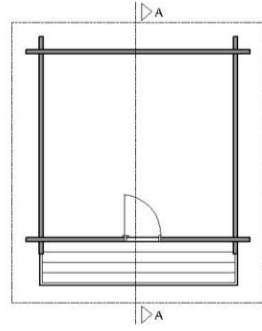
Şekil 4.k3.10. İç mekan görünümü 2021.

4.2.4. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.4 (Ambar)

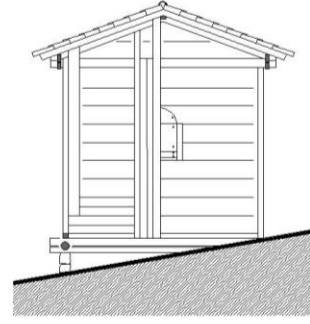
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k4.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input type="checkbox"/> Kurtboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:4 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şükrü Bülbül	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

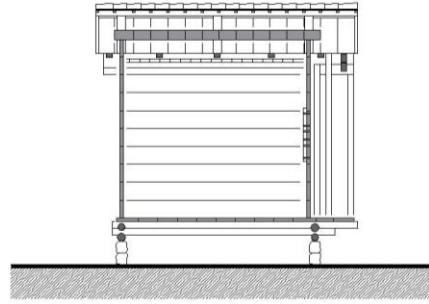
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



A-A KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k4.2. Umutlu Köyü 4 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

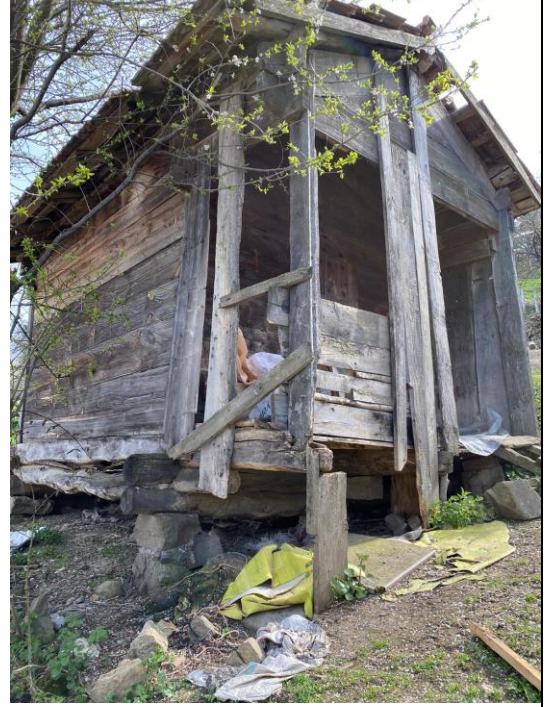
Yapı, Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı kare plan tipine sahiptir (Şekil 4.k4.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k4.8). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler çalmaboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k4.6).

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.4

FOTOĞRALARI



Şekil 4.k4.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k4.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k4.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k4.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k4.7. Detay 2021.



Şekil 4.k4.8. Detay 2021.




Şekil 4.k4.9. Detay 2021.



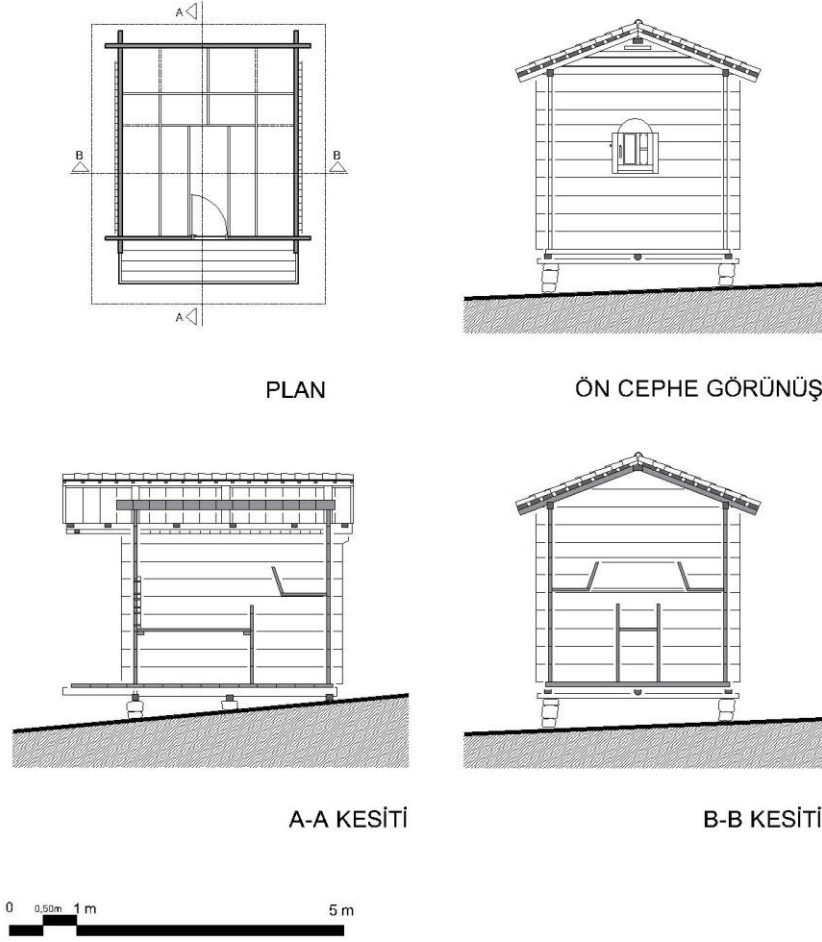
Şekil 4.k4.10. Kapı Detayı 2021.

4.2.5. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.5 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ		
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k5.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>	
İl: Samsun		
İlçe: Alaçam		
Köy: Umutlu köyü		
Yapının Fiziksel Özellikleri		
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı	
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yığma	
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş	
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz	
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı	
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş	
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok	

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:5 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Celal GÜNDOĞDU	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k5.2. Umutlu Köyü 5 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k5.7). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilecek ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k5.5). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k5.5). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k5.4).

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.5

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k5.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k5.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k5.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k5.6. Detay 2021.




Şekil 4.k5.7. İç mekan görünümü 2021.



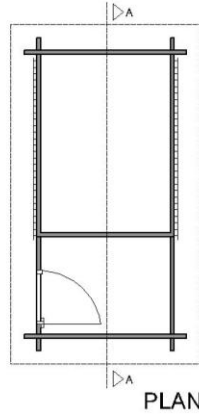
Şekil 4.k5.8. İç mekan görünümü 2021.

4.2.6. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.6 (Ambar)

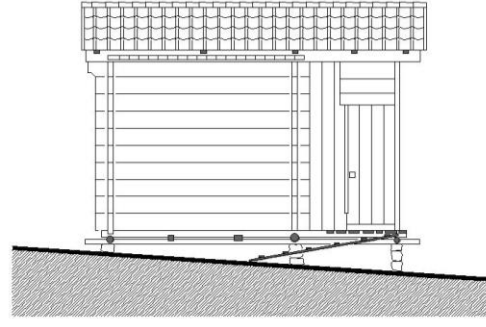
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k6.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:6 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Duran GÜNDOĞDU	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

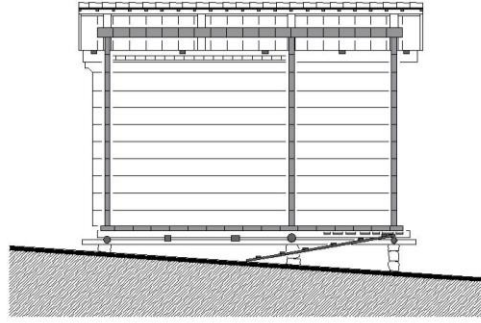
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ



A-A KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k6.2. Umutlu Köyü 6 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı dikdörtgen plan tipine sahiptir (Şekil 4.k6.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k6.3). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k6.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k6.6).

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.6

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k6.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k6.4. Detay 2021.




Şekil 4.k6.5. Cephe görünümü 2021.



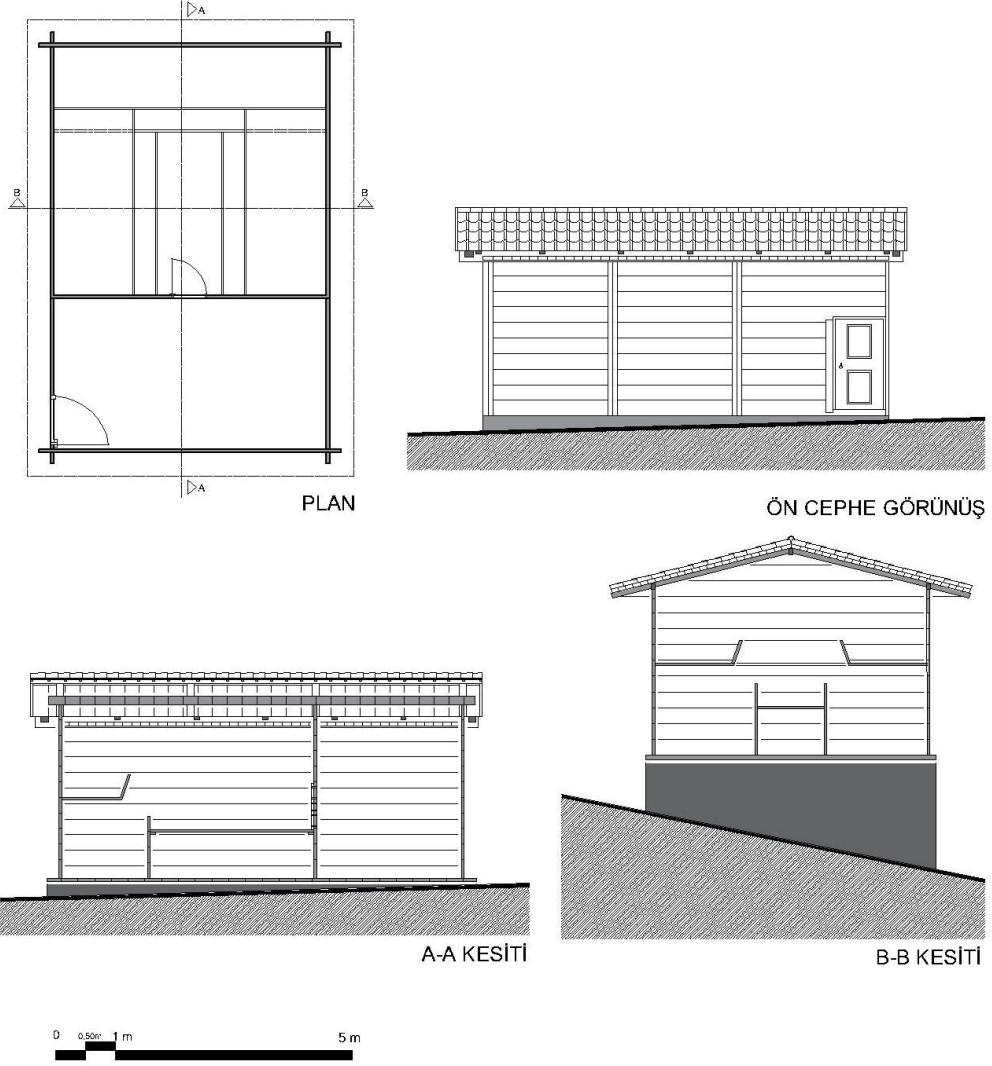
Şekil 4.k6.6. Cephe görünümü 2021.

4.2.7. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.7 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k7.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input checked="" type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input type="checkbox"/> Kurtboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input checked="" type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: Kapı Özellikleri: Malzeme:
	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc
	Özgünlük Durumu: Özgünlük Durumu:
	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
Bezeme:	<input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Çıkma:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:7 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Sefer YILMAZ	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input checked="" type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input checked="" type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı: Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k7.2. Umutlu Köyü 7 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer almaktadır. İki katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının birinci kat planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k7.7). Zemin katı ise bölgedeki geçim kaynaklarından biri olan hayvancılık doğrultusunda ahır olarak kullanılmaktadır. Yapı süreç içerisinde sonradan oluşturulan beton zemin üzerine konumlandırılmıştır (Şekil 4.k7.4). Yapıya cephe düzeyinde gerçekleştirilen onarımlarda yoğun betonarme müdahaleler uygulanmıştır. Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k7.3).

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.7

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k7.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k7.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k7.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k7.6. Detay 2021.



Şekil 4.k7.7. İç mekan görünümü 2021.




Şekil 4.k7.8. İç mekan görünümü 2021.



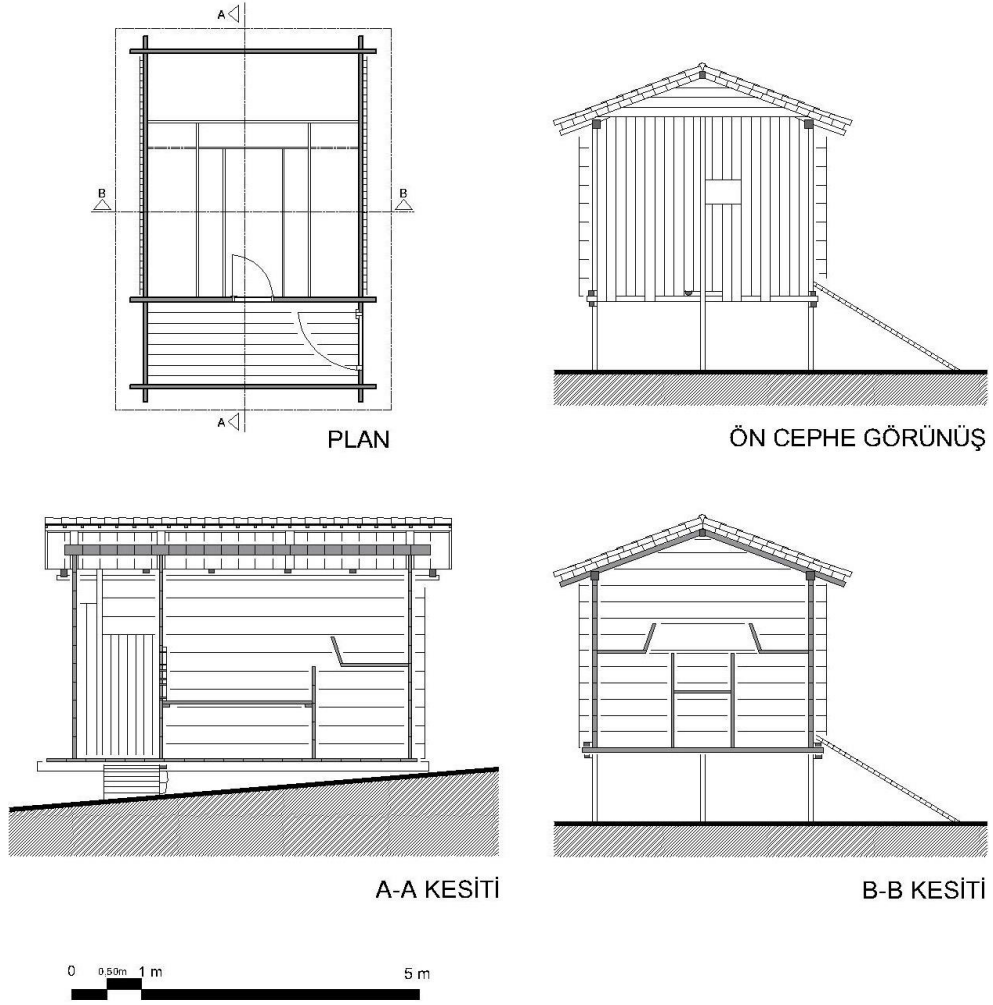
Şekil 4.k7.9. İç mekan görünümü 2021.

4.2.8. Alaçam-Umutlu Köyü Yapı No.8 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k8.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Umutlu köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:8 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Ali YILMAZ	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



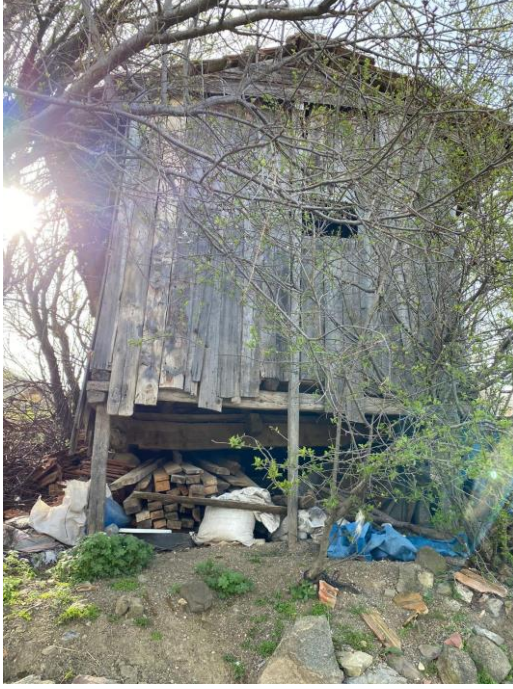
Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k8.2. Umutlu Köyü 8 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Umutlu Köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k8.8). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla ahşap dikmeler üzerinde yükseltilerek ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k8.3). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k8.5). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k8.4).

UMUTLU KÖYÜ YAPI NO.8

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k8.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k8.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k8.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k8.6. Cephe görünümü 2021.





Şekil 4.k8.7. Detay 2021.



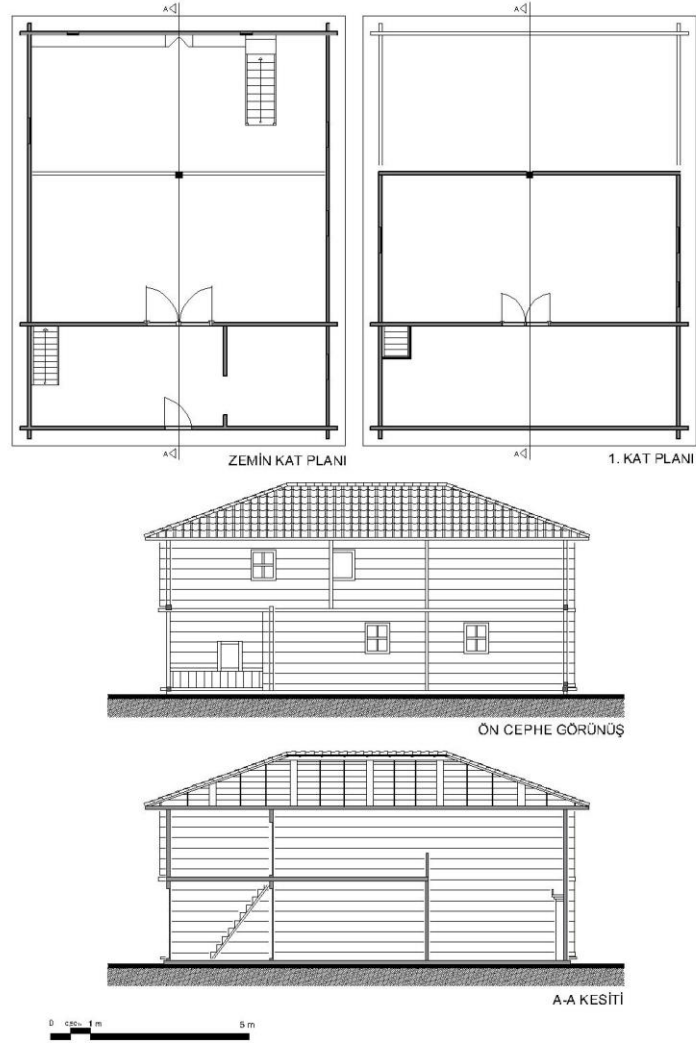
Şekil 4.k8.8. İç mekan görünümü 2021.

4.2.9. Alaçam-Şirinköy Yapı No.9 (Cami)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Ada / Parsel No: 149/1	Şekil 4.k9.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr , 2023).
	Şekil 4.k9.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:9 CAMİ
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok Kitabesinde 1954 yılı olarak belirtilmektedir.
Yapı Adı:	Şirinköy Cami
Yapının Kullanım Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k9.3. Şirinköy 9 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesi Şirinköyde yer alan yöresel ahşap cami 149 ada, 1 parselde konumlanmaktadır. İki katlı olarak tasarlanan yapı ahşap platform üzerinde inşa edilmiştir. Yapının harimi bir sütunla ayrılmıştır (Şekil 4.k9.13). Giriş sütun arası enine tasarlanmış mahfili bulunmaktadır (Şekil 4.k9.19). Mihrabı ve minberinde çiçek rozetlerine rastlanmaktadır (Şekil 4.k9.14 - Şekil 4.k9.15). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k9.9). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır. Yapının kitabesinde yapım tarihi 1954 yılı olarak

belirtilmektedir (Şekil 4.k9.11). Yapı 2007 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

ŞİRİNKÖY YAPI NO.9



Şekil 4.k9.4. Cephe görünümü 2021.

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k9.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k9.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k9.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k9.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k9.9. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k9.10. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k9.11. Detay 2021.



Şekil 4.k9.12. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k9.13. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k9.14. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k9.15. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k9.16. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k9.17. İç mekan görünümü 2021.




Şekil 4.k9.18. İç mekan görünümü 2021.



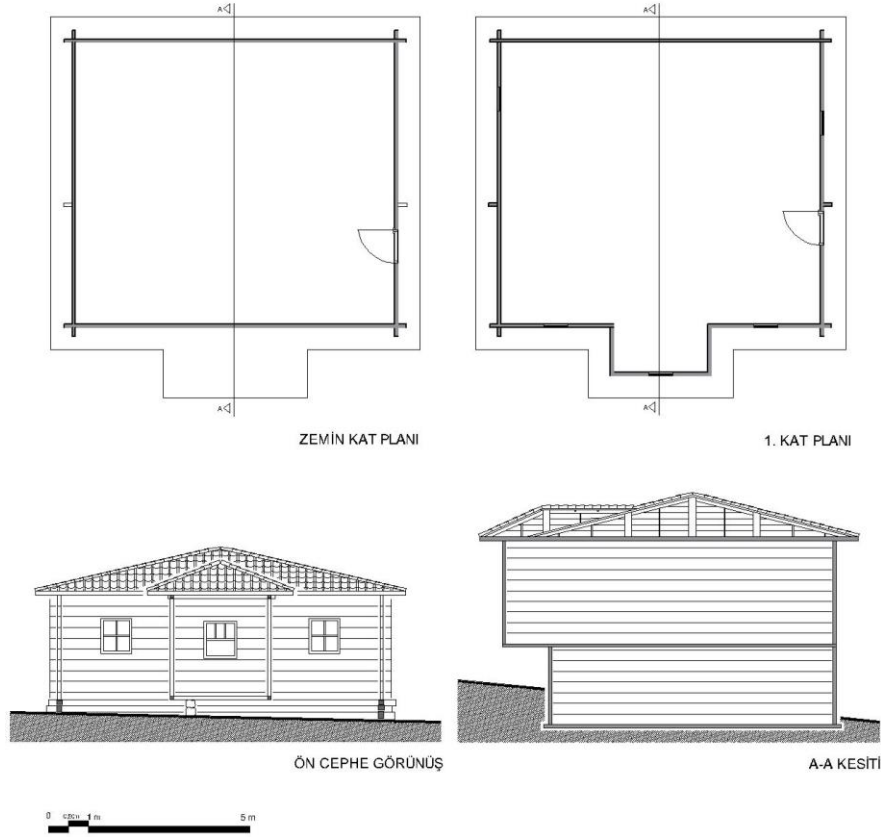
Şekil 4.k9.19. İç mekan görünümü 2021.

4.2.10. Alaçam-Şirinköy Yapı No.10 (Konut)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k10.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:10 KONUT	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Hasan CEYLAN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k10.2. Şirinköy 10 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı Alaçam ilçesinin Şirinköyünde yer almaktadır. Yapı karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir. Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılan, iki katlı olarak tasarlanan yapının zemin kat duvarlarında köşeler karaboğaz geçme yöntemiyle birinci kat duvarlarında köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k10.6). Zemin kat ahır olarak birinci kat ise konut olarak planlanmıştır. Yapının cephesinde hareketlilik sağlayan çıkma bulunmaktadır (Şekil 4.k10.5). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k10.3). Yapı günümüzde terk edilerek kullanılmamaktadır.

ŞİRİNKÖY YAPI NO.10

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k10.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k10.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k10.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k10.6. Cephe görünümü 2021.




Şekil 4.k10.7. Cephe görünümü 2021.



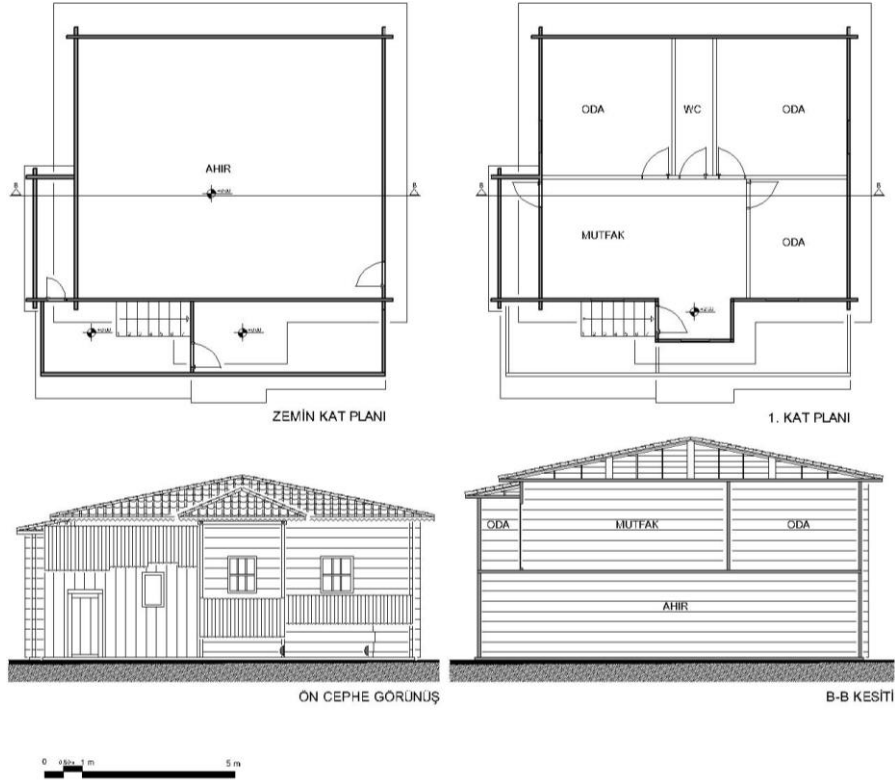
Şekil 4.k10.8. Cephe görünümü 2021.

4.2.11. Alaçam-Şirinköy Yapı No.11 (Konut)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k11.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:11 KONUT
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Niyazi CEYLAN
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input checked="" type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k11.2. Şirinköy 11 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı Alaçam ilçesinin Şirinköyünde yer almaktadır. Yapı karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir. Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılan, iki katlı olarak tasarlanan yapının zemin kat duvarlarında köşeler karaboğaz geçme yöntemiyle birinci kat duvarlarında köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k11.3). Zemin kat ahırdan meydana gelmektedir. Zemin kattan konut olarak planlanan üst kata ahşap tek kollu merdivenle ulaşım sağlanmaktadır (Şekil 4.k11.7). Üst katta 3 adet oda bulunmaktadır ve odalar sofa etrafında konumlanmaktadır (Şekil 4.k11.2). Yapının cephesinde hareketlilik sağlayan çıkma bulunmaktadır ve çıkmanın duvarlarında köşeler çalmaboğaz tekniği ile bağlanmıştır (Şekil 4.k11.3). Aynı zamanda plan düzeyinde yapılan onarımlar ile yapıya yeni mekanlar eklenmiştir (Şekil 4.k11.4). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k11.5). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

ŞİRİNKÖY YAPI NO.11

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k11.3. Cephe görünümü 2021.



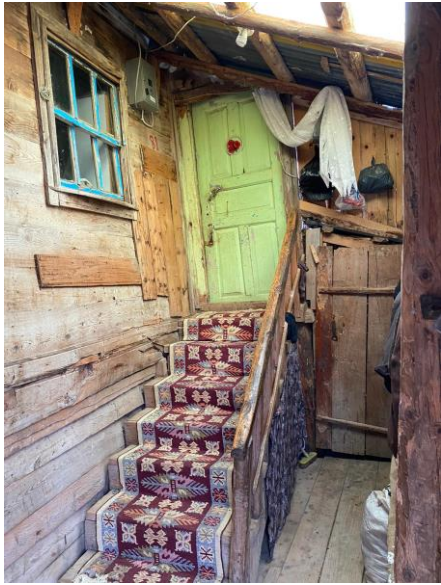
Şekil 4.k11.4. Cephe görünümü 2021.



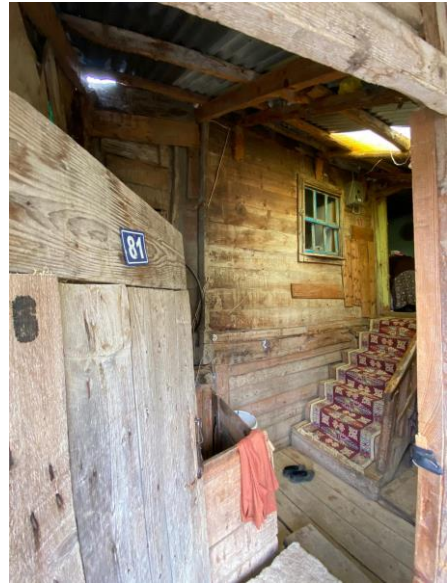
Şekil 4.k11.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k11.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k11.7. İç mekan görünümü 2021.



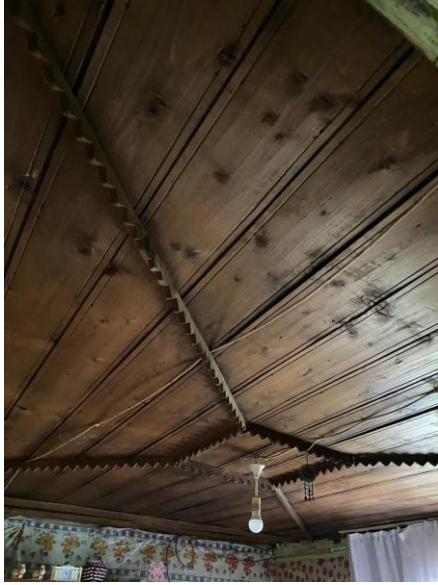
Şekil 4.k11.8. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k11.9. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k11.10. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k11.11. Detay 2021.



Şekil 4.k11.12. İç mekan görünümü 2021.




Şekil 4.k11.13. İç mekan görünümü 2021.



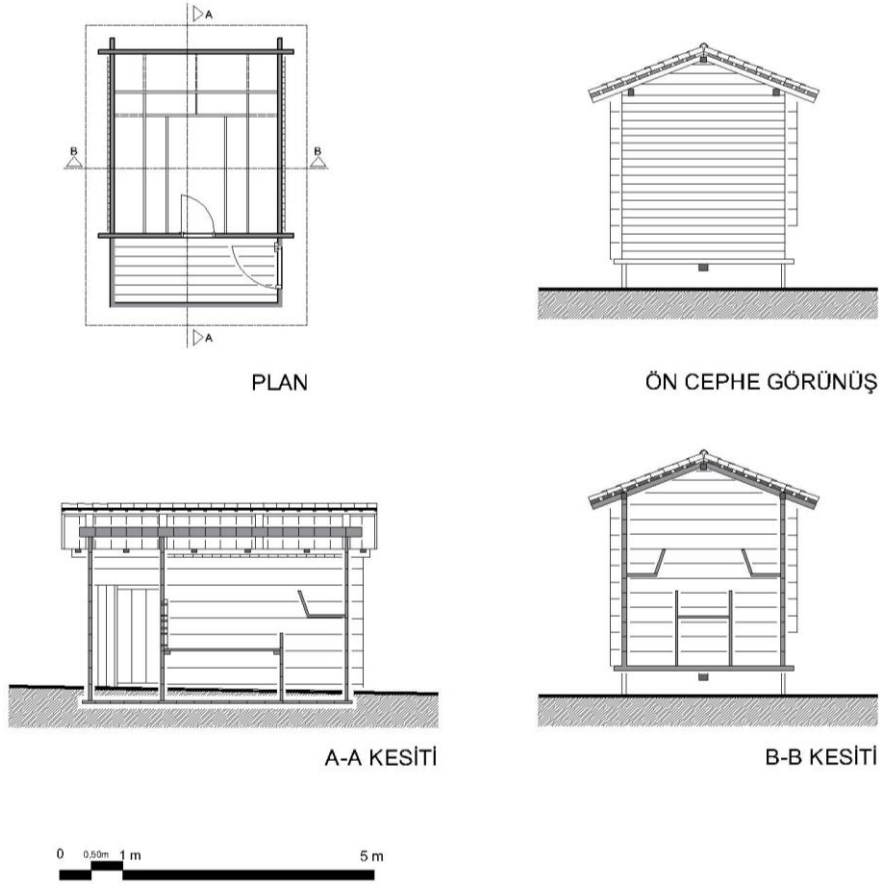
Şekil 4.k11.14. İç mekan görünümü 2021.

4.2.12. Alaçam-Şirinköy Yapı No.12 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k12.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:12 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Niyazi CEYLAN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı: Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k12.2. Şirinköy 12 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Şirinköyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k12.7). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k12.3). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k12.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri sac ile kaplanmıştır (Şekil 4.k12.4). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

ŞİRİNKÖY YAPI NO.12

FOTOĞRAFLAR



Şekil 4.k12.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k12.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k12.5. Detay 2021.



Şekil 4.k12.6. Detay 2021.




Şekil 4.k12.7. İç mekan görünümü 2021.



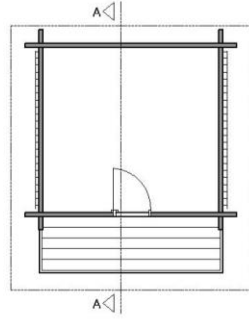
Şekil 4.k12.8. İç mekan görünümü 2021.

4.2.13. Alaçam-Şirinköy Yapı No.13 (Ambar)

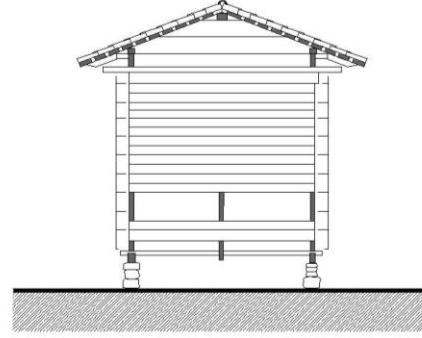
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k13.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:13 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Kamil KEÇELİ
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

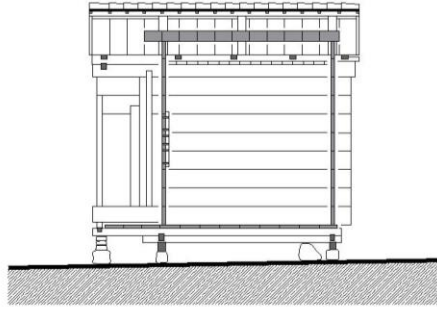
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



A-A KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k13.2. Şirinköy 13 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Şirinköyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı kare plan tipine sahiptir (Şekil 4.k13.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k13.9). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 20 cm'dir (Şekil 4.k13.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri sac ile kaplanmıştır (Şekil 4.k13.5). Yapı günümüzde geçici olarak yılın farklı dönemlerinde kullanılmaktadır.

ŞİRİNKÖY YAPI NO.13

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k13.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k13.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k13.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k13.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k13.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k13.8. Cephe görünümü 2021.



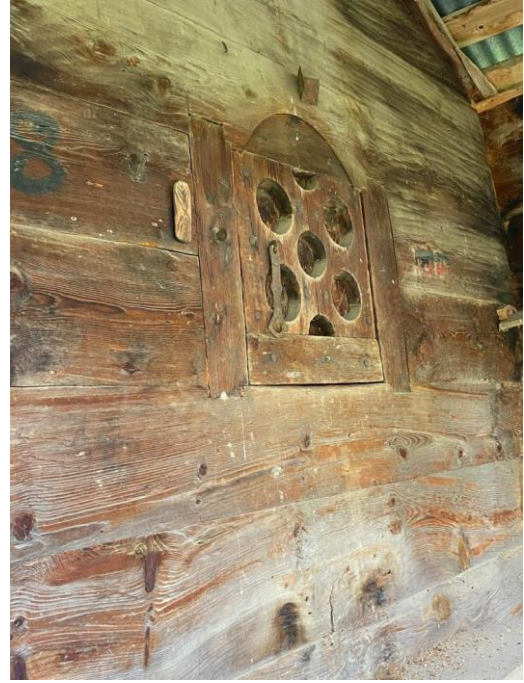
Şekil 4.k13.9. Detay 2021.



Şekil 4.k13.10. Detay 2021.




Şekil 4.k13.11. Cephe görünümü 2021.



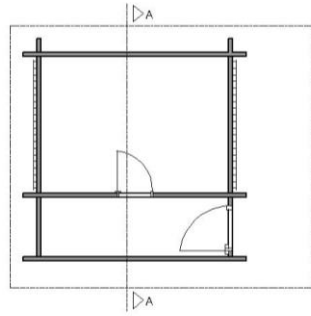
Şekil 4.k13.12. Detay 2021.

4.2.14. Alaçam-Şirinköy Yapı No.14 (Ambar)

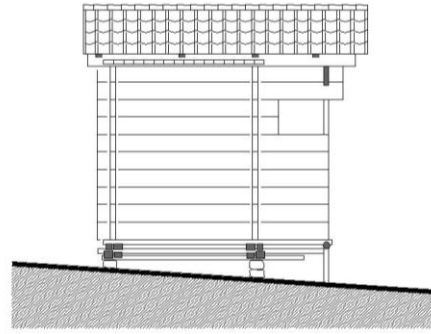
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k14.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:14 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var ERSAN TURHALLİ
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

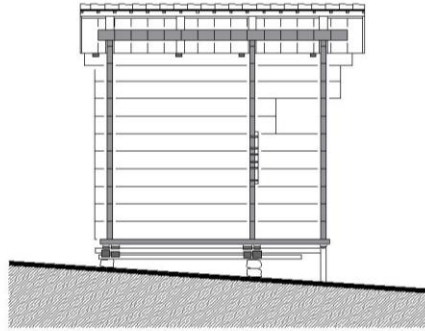
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



A-A KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k14.2. Şirinköy 14 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Şirinköyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı dikdörtgen plan tipine sahiptir (Şekil 4.k14.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş ve ahşap dikme üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k14.3). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k14.5). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ve sac ile kaplanmıştır (Şekil 4.k14.4). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

ŞİRİNKÖY YAPI NO.14

FOTOĞRAFLARI



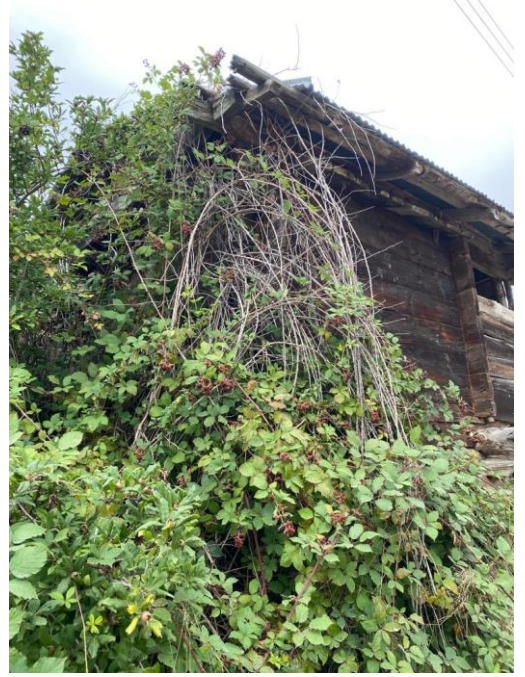
Şekil 4.k14.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k14.4. Cephe görünümü 2021.




Şekil 4.k14.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k14.6. Cephe görünümü 2021.


4.2.15. Alaçam-Şirinköy Yapı No.15 (Samanlık)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k15.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Şirinköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:15 SAMANLIK	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

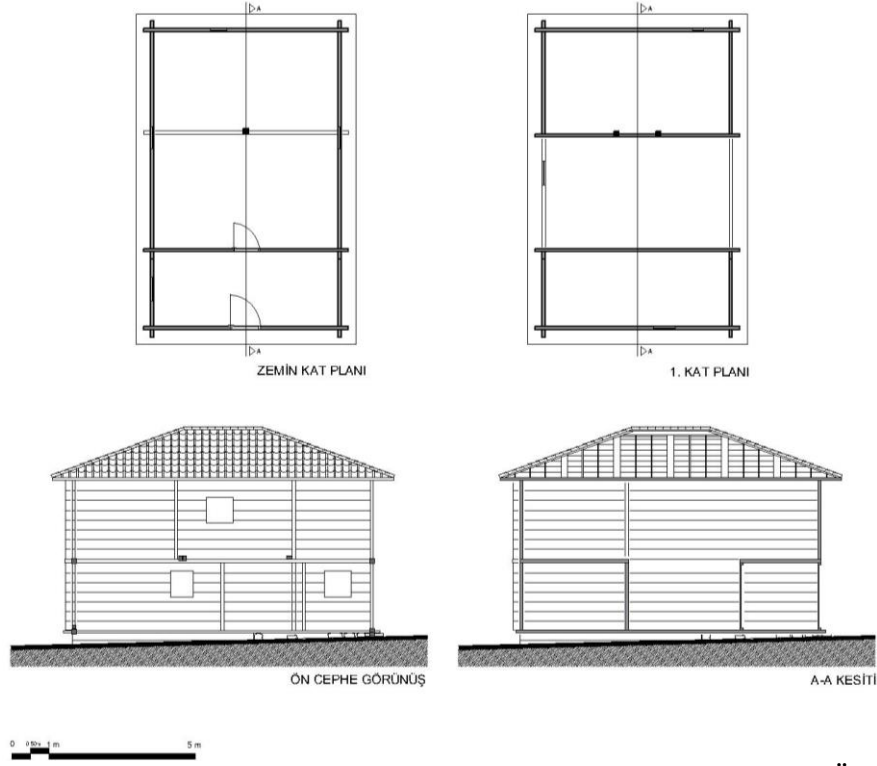
ŞİRİNKÖY YAPI NO.15	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="325 725 820 763">Şekil 4.k15.2. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="873 725 1367 763">Şekil 4.k15.3. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="325 1256 820 1294">Şekil 4.k15.4. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="873 1256 1367 1294">Şekil 4.k15.5. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="325 1794 820 1832">Şekil 4.k15.6. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="873 1794 1367 1832">Şekil 4.k15.7. Cephe görünümü 2021.</p>

4.2.16. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.16 (Cami)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k16.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Uzunkıraç köyü	
Ada / Parsel No: 120/9	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:16 CAMİ	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Yapım tarihi 19. yüzyıla dayanmaktadır.	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapı Adı:	Uzunkıraç Cami	
Yapının Kullanım Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k16.2. Uzunkıraç köyü 16 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesi Uzunkıraç Köyünde yer alan yöresel ahşap cami 120 ada, 9 parselde konumlanmaktadır. İki katlı olarak tasarlanan yapı taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme yöntemi kullanılarak oluşturulan ahşap platform üzerinde inşa edilmiştir. Göknar ağacı kullanılarak inşa edilen yapının yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler çalmaboğaz ve kurtboğaz teknikleri ile bağlanmıştır (Şekil 4.k16.5). Camide harim yekpare, silindirik tek bir sütunla ayrılmıştır (Şekil 4.k16.8). İç mekanda çatı kirişleri rahatlıkla görülmektedir (Şekil 4.k16.9). Geçmişte giriş bölümünde yer aldığı tespit edilen mahfel, minber ve mihrap günümüzde kaldırılmıştır. Yapının cephe durumu iyi olmasına rağmen iç mekan oldukça kötü durumdadır. Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k16.4). Yapı yöresel ahşap camilerin 19. yüzyıl örneklerindedir. Yapı 2007 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

UZUNKIRAÇ KÖYÜ YAPI NO.16	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="316 719 810 757">Şekil 4.k16.3. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="866 719 1361 757">Şekil 4.k16.4. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="331 1402 826 1440">Şekil 4.k16.5. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="882 1402 1377 1440">Şekil 4.k16.6. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="316 1962 842 2000">Şekil 4.k16.7. İç mekan görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="866 1962 1393 2000">Şekil 4.k16.8. İç mekan görünümü 2021.</p>



Şekil 4.k16.9. İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k16.10.İç mekan görünümü 2021.




Şekil4.k16.11.İç mekan görünümü 2021.



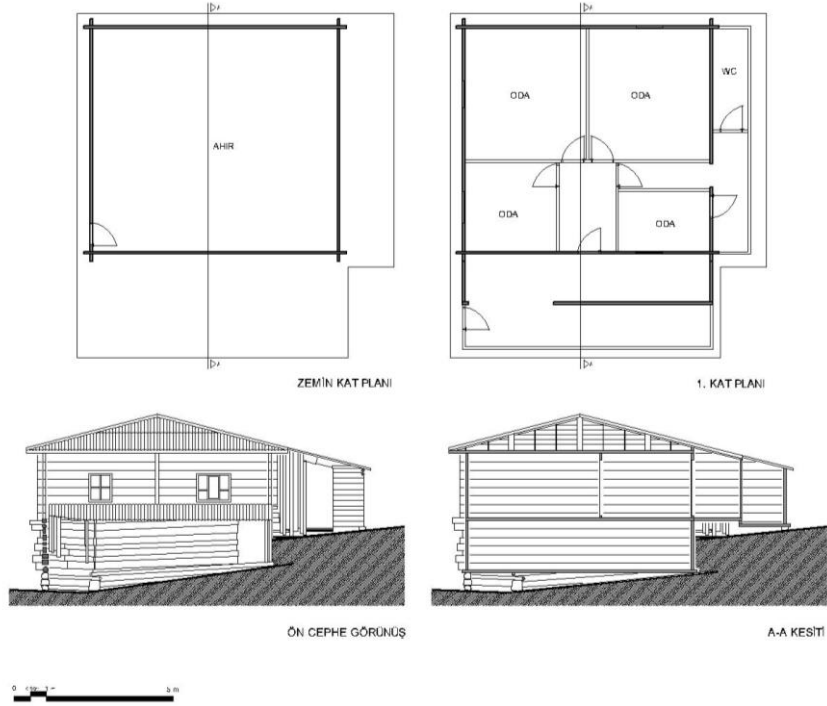
Şekil4.k16.12.İç mekan görünümü 2021.

4.2.17. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.17 (Konut)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k17.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Uzunkıraç Köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:17 KONUT	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Mehmet ŞEN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde
		<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

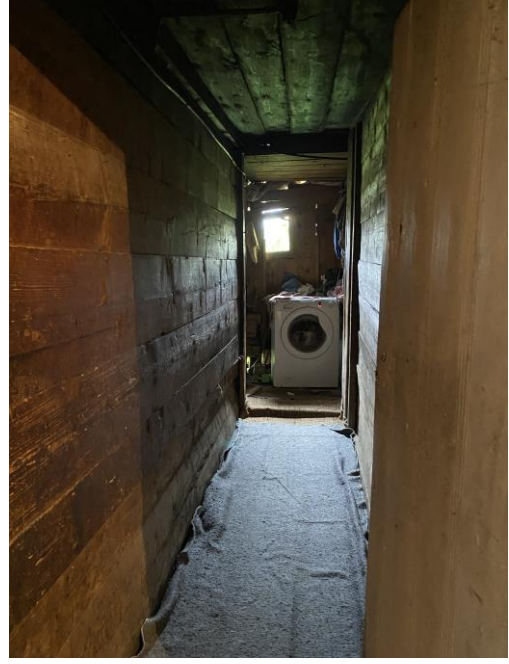
Şekil 4.k17.2. Uzunkıraç köyü 17 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı Alaçam ilçesinin Uzunkıraç Köyünde yer almaktadır. Taş üzerinde yükseltelen yapı karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k17.5). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılan, iki katlı olarak tasarlanan yapının zemin kat duvarlarında köşeler karaboğaz geçme yöntemiyle birinci kat duvarlarında köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır (Şekil 4.k17.4). Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir. Zemin kat ahırdan meydana gelmektedir. Birinci kat ise yaşam alanı olarak planlanmıştır. Üst katta 4 adet oda bulunmaktadır ve odalar sofa etrafında konumlanmaktadır (Şekil 4.k17.2). Aynı zamanda plan düzeyinde yapılan onarımlar ile yapıya yeni mekanlar eklenmiştir (Şekil 4.k17.3). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri sac ile kaplanmıştır (Şekil 4.k17.6). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

UZUNKIRAÇ KÖYÜ YAPI NO.17	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="316 725 807 761">Şekil 4.k17.3. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="863 725 1358 761">Şekil 4.k17.4. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="316 1258 823 1294">Şekil 4.k17.5. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="863 1258 1358 1294">Şekil 4.k17.6. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="395 1957 743 1993">Şekil 4.k17.7. Detay 2021.</p>	 <p data-bbox="863 1957 1390 1993">Şekil 4.k17.8. İç mekan görünümü 2021.</p>



Şekil 4.k17.9. İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k17.10.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k17.11.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k17.12.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k17.13.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k17.14.İç mekan görünümü 2021.




Şekil4.k17.15.İç mekan görünümü 2021.



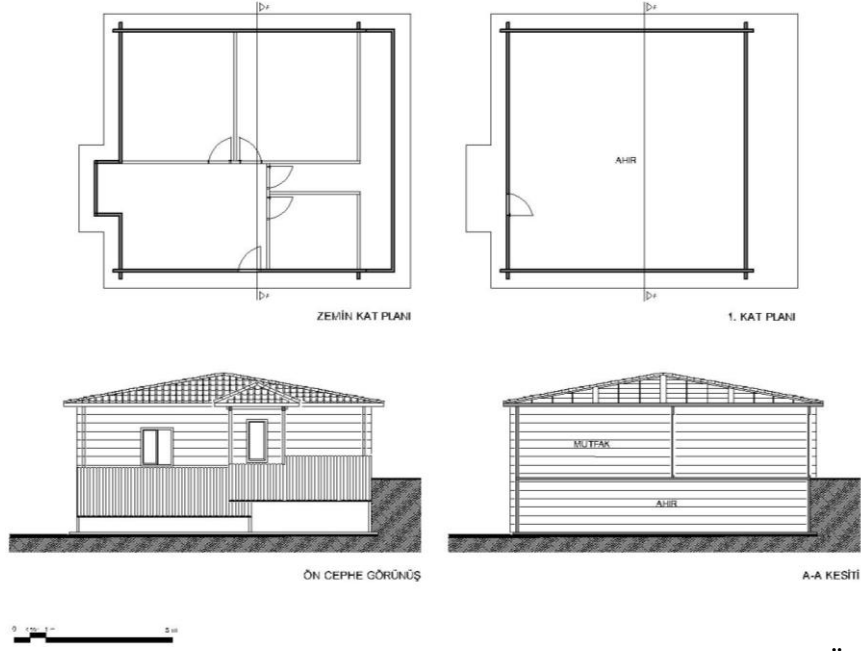
Şekil4.k17.16.İç mekan görünümü 2021.

4.2.18. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.18 (Konut)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k18.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Uzunkıraç Köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Kapı Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc
	Pencere Özellikleri: Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Kapı Özellikleri: Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input checked="" type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:18 KONUT	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şaban YILDIZ	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input checked="" type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k18.2. Uzunkıraç köyü 18 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı Alaçam ilçesinin Uzunkıraç Köyünde yer almaktadır. Yapı karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir. Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılan, iki katlı olarak tasarlanan yapının zemin kat duvarlarında köşeler karaboğaz geçme yöntemiyle birinci kat duvarlarında köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k18.5). Zemin kat ahırdan meydana gelmektedir. Birinci kat ise yaşam alanı olarak planlanmıştır. Üst katta 3 adet oda bulunmaktadır ve odalar sofa etrafında konumlanmaktadır (Şekil 4.k18.2). Yapının cephesinde hareketlilik sağlayan çıkma bulunmaktadır ve çıkmanın duvarlarında köşeler çalmaboğaz tekniği ile bağlanmıştır (Şekil 4.k18.4). Aynı zamanda plan düzeyinde yapılan onarımlar ile yapıya yeni mekanlar eklenmiştir (Şekil 4.k18.8). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k18.3). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

UZUNKIRAÇ KÖYÜ YAPI NO.18	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="316 725 810 763">Şekil 4.k18.3. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="863 725 1358 763">Şekil 4.k18.4. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="316 1256 810 1294">Şekil 4.k18.5. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="863 1256 1358 1294">Şekil 4.k18.6. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="316 1807 810 1845">Şekil 4.k18.7. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="863 1807 1358 1845">Şekil 4.k18.8. Cephe görünümü 2021.</p>



Şekil 4.k18.9. Detay 2021.



Şekil4.k18.10.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k18.11.İç mekan görünümü2021.



Şekil4.k18.12.İç mekan görünümü 2021.




Şekil4.k18.13.İç mekan görünümü2021.



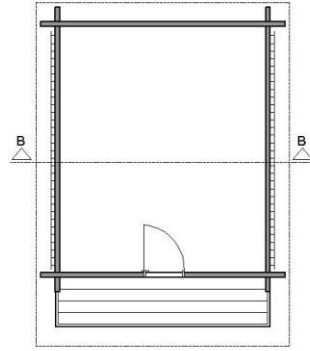
Şekil4.k18.14.İç mekan görünümü 2021.

4.2.19. Alaçam-Uzunkıraç Köyü Yapı No.19 (Ambar)

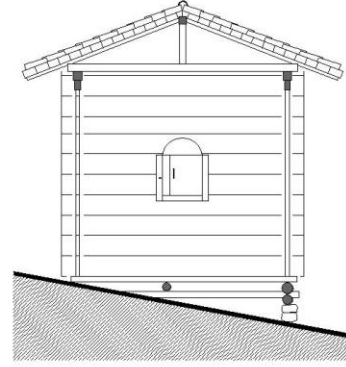
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k19.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Uzunkıraç Köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:19 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şaban YILDIZ
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

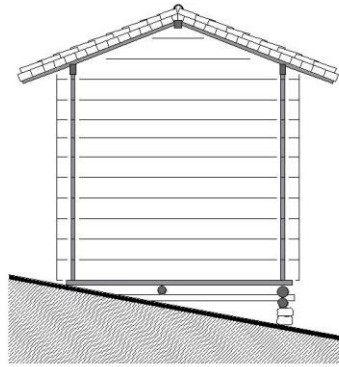
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ



A-A KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k19.2. Uzunkıraç köyü 19 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Uzunkıraç Köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı dikdörtgen plan tipine sahiptir (Şekil 4.k19.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k19.13). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k19.8). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri sac ile kaplanmıştır (Şekil 4.k19.3). Yapı günümüzde geçici olarak yılın belirli dönemlerinde kullanılmaktadır.

UZUNKIRAÇ KÖYÜ YAPI NO.19	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="325 723 815 757">Şekil 4.k19.3. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="876 723 1366 757">Şekil 4.k19.4. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="406 1350 751 1384">Şekil 4.k19.5. Detay 2021.</p>	 <p data-bbox="957 1350 1302 1384">Şekil 4.k19.6. Detay 2021.</p>
 <p data-bbox="389 1966 734 2000">Şekil 4.k19.7. Detay 2021.</p>	 <p data-bbox="962 1966 1307 2000">Şekil 4.k19.8. Detay 2021.</p>



Şekil 4.k19.9. Detay 2021.



Şekil 4.k19.10. Detay 2021.



Şekil 4.k19.11. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k19.12. Cephe görünümü 2021.




Şekil 4.k19.13. Detay 2021.



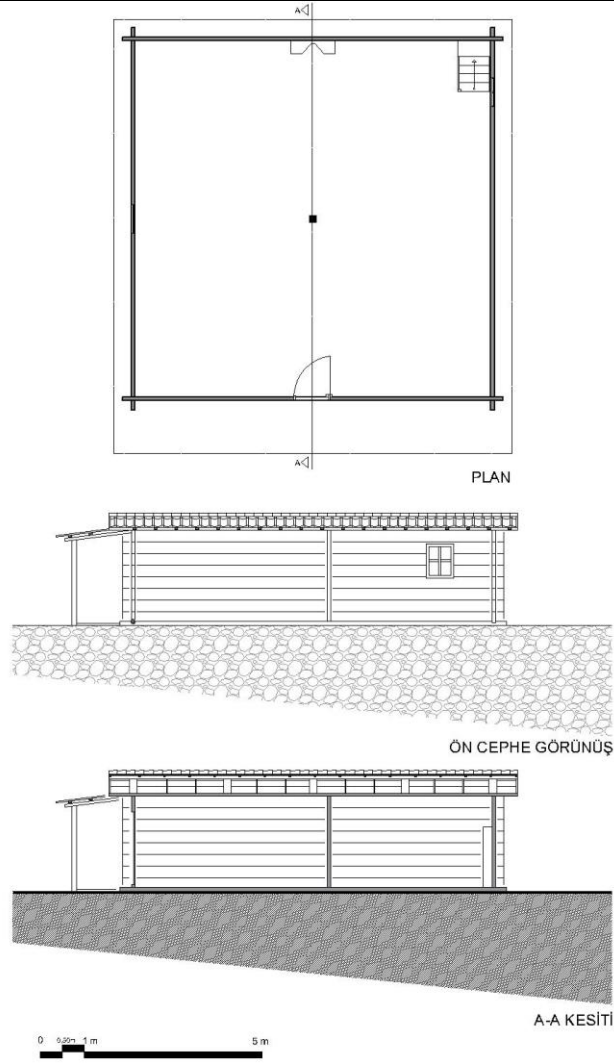
Şekil 4.k19.14. Detay 2021.

4.2.20. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.20 (Cami)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k20.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Gümüşova köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Özgünlük Durumu: <input type="checkbox"/> Özgün <input checked="" type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:20 CAMİ
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Adı:	Gümüşova Cami
Yapının Kullanım Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input checked="" type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:







YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

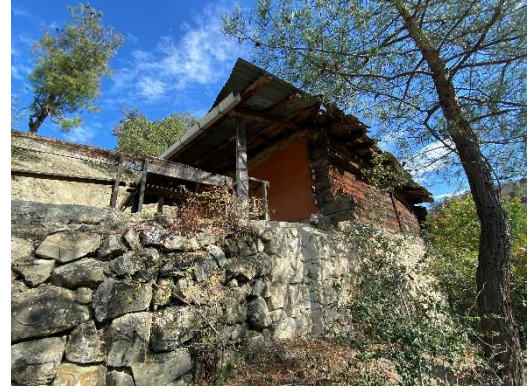
Şekil 4.k20.2. Gümüşova köyü 20 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Ahşap cami Alaçam ilçesi Gümüşova köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak tasarlanan yapı beton zemin üzerine konumlandırılmıştır (Şekil 4.k20.3). İç mekanda mihrabı ve minberi bulunmaktadır (Şekil 4.k20.12). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k20.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k20.6). Ön cephede çatı örtüsünde sac kullanımında görülmektedir (Şekil 4.k20.9).

GÜMÜŞOVA KÖYÜ YAPI NO.20	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="323 757 815 797">Şekil 4.k20.3. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="938 757 1286 797">Şekil 4.k20.4. Detay 2021.</p>
 <p data-bbox="387 1301 735 1341">Şekil 4.k20.5. Detay 2021.</p>	 <p data-bbox="874 1301 1366 1341">Şekil 4.k20.6. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="323 1845 815 1886">Şekil 4.k20.7. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="874 1845 1366 1886">Şekil 4.k20.8. Cephe görünümü 2021.</p>



Şekil 4.k20.9. Cephe görünümü 2021.



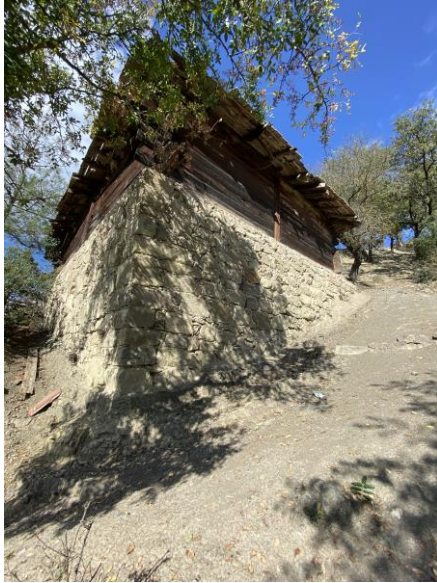
Şekil 4.k20.10. Cephe görünümü 2021.



Şekil4.k20.11.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k20.12.İç mekan görünümü 2021.


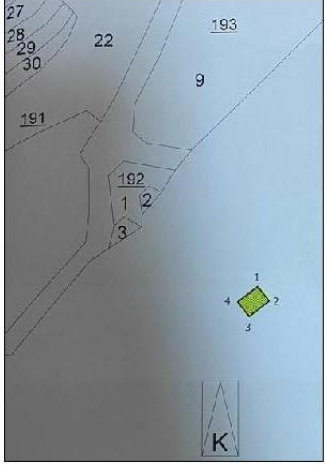


Şekil 4.k20.13. Cephe görünümü 2021.



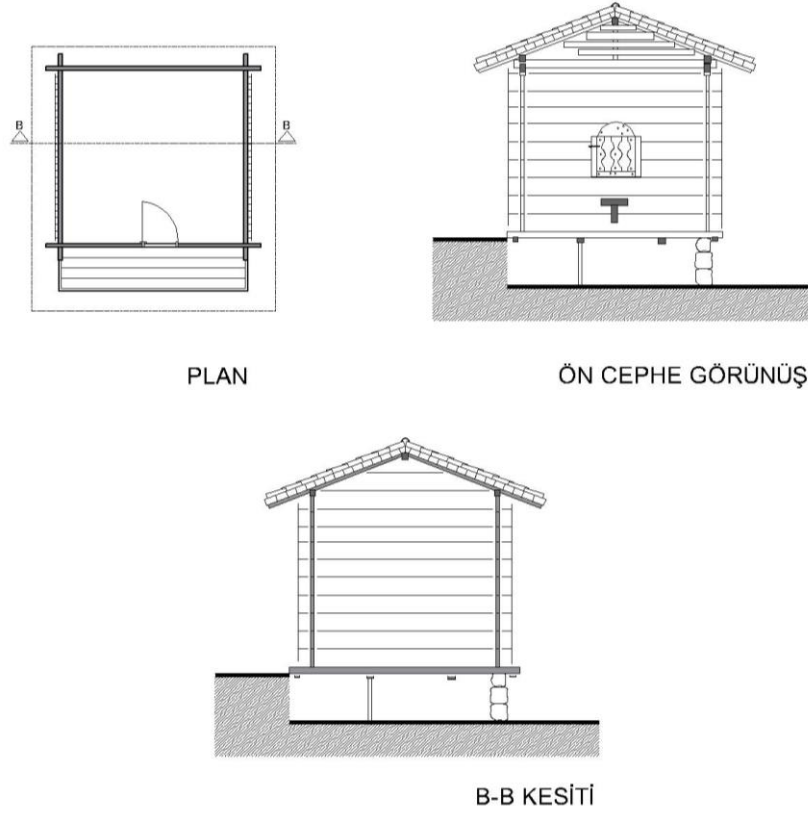
Şekil 4.k20.14. Cephe görünümü 2021.

4.2.21. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.21 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Gümüşova köyü	
Ada / Parsel No: 101/1	<p>Şekil 4.k21.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k21.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:21 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kismen
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Mehmet KAYA
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k21.3. Gümüşova köyü 21 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

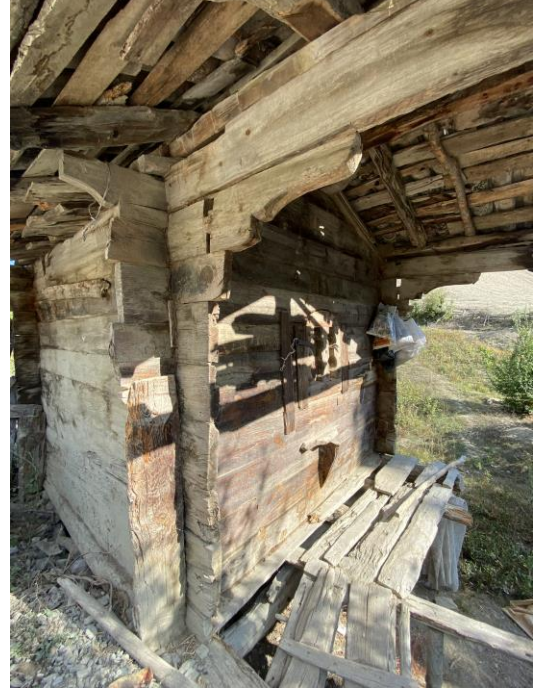
Alaçam ilçesinin Gümüşova köyünde yer alan yapı 101 ada, 1 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k21.9). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k21.5). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k21.4). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36, 2023). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

GÜMÜŞOVA KÖYÜ YAPI NO.21

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k21.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k21.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k21.6. Detay 2021.



Şekil 4.k21.7. Detay 2021.



Şekil 4.k21.8. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k21.9. Detay2014.



Şekil 4.k21.10. Detay 2014.



Şekil 4.k21.11. Detay 2014.





Şekil 4.k21.12. Detay 2014.



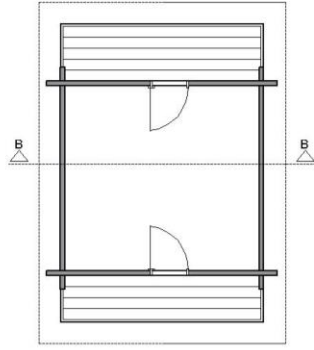
Şekil 4.k21.13. Detay 2014.

4.2.22. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.22 (Ambar)

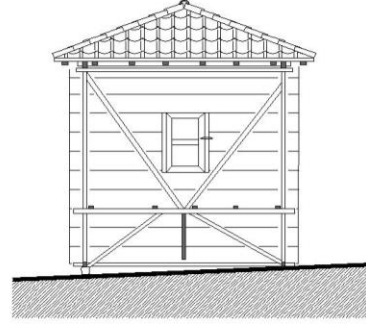
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Gümüşova köyü	
Ada / Parsel No: 185/29	<p>Şekil 4.k22.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k22.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:22 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

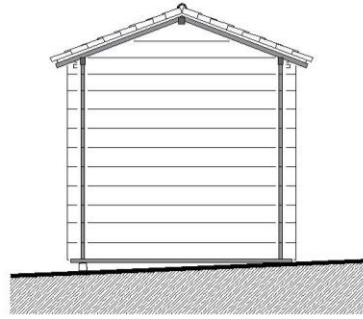
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



B-B KESİTİ




Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k22.3. Gümüşova köyü 22 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Gümüşova köyünde yer alan yapı 185 ada, 29 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş ve ahşap direkler üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k22.7). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k22.9). Kare plan tipine sahip yapının iki giriş kapısı bulunmaktadır. Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k22.8). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Ural 36, 2023). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

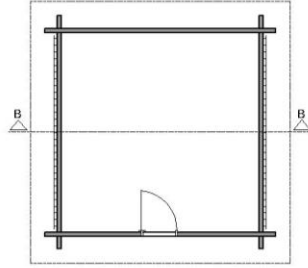
GÜMÜŞOVA KÖYÜ YAPI NO.22	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="325 680 821 719">Şekil 4.k22.4. Cephe görünümü 2014.</p>	 <p data-bbox="868 680 1364 719">Şekil 4.k22.5. Cephe görünümü 2014.</p>
 <p data-bbox="389 1167 742 1205">Şekil 4.k22.6. Detay 2014.</p>	 <p data-bbox="932 1167 1284 1205">Şekil 4.k22.7. Detay 2014.</p>
 <p data-bbox="325 1688 821 1727">Şekil 4.k22.8. Cephe görünümü 2014.</p>	 <p data-bbox="868 1688 1364 1727">Şekil 4.k22.9. Cephe görünümü 2014.</p>

4.2.23. Alaçam-Gümüşova Köyü Yapı No.23 (Ambar)

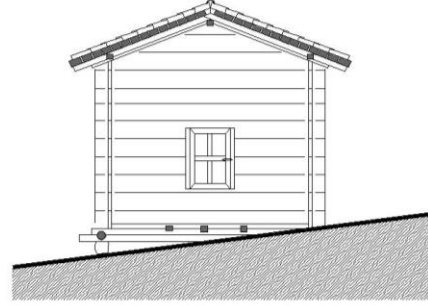
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k23.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Gümüşova köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanta <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:23 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Ali TÜZÜN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

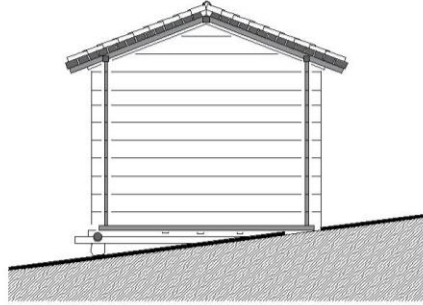
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



B-B KESİTİ



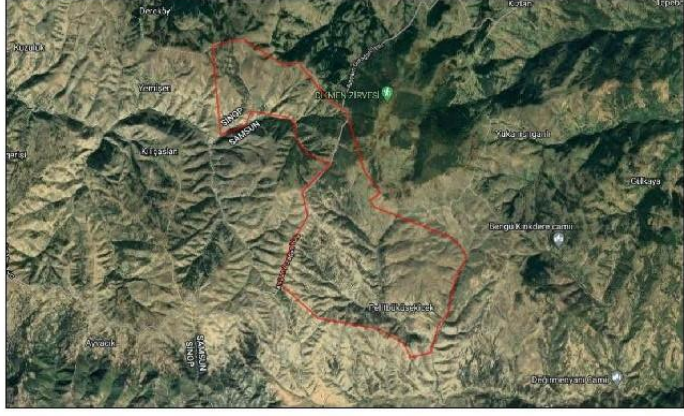
Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k23.2. Gümüşova köyü 23 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Gümüşova köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı kare plan tipine sahiptir (Şekil 4.k23.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k23.3). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k23.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k23.5). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

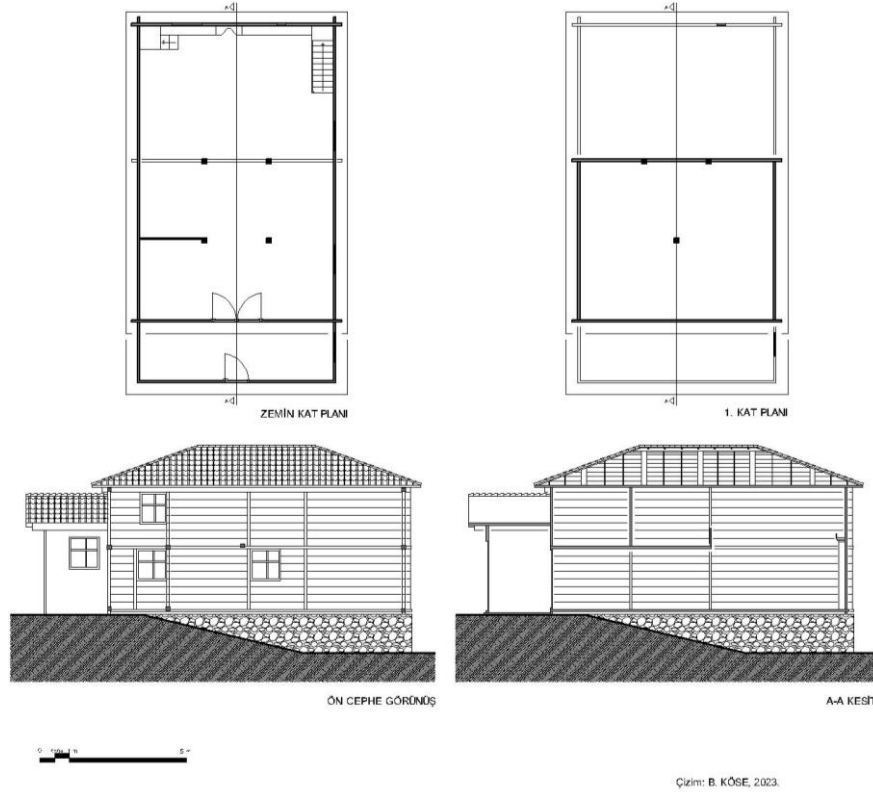
GÜMÜŞOVA KÖYÜ YAPI NO.23	FOTOĞRAFLARI
	
<p>Şekil 4.k23.3. Cephe görünümü 2021.</p>	<p>Şekil 4.k23.4. Cephe görünümü 2021.</p>
	
<p>Şekil 4.k23.5. Cephe görünümü 2021.</p>	<p>Şekil 4.k23.6. Cephe görünümü 2021.</p>

4.2.24. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.24 (Cami)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k24.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input checked="" type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:24 CAMİ
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Adı:	Sekecek Mahallesi Cami
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input checked="" type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Şekil 4.k24.2. Pelitbüküsekecek köyü 24 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş.

Ahşap cami, Alaçam ilçesi Pelitbüküsekecek köyünde yer almaktadır. İki katlı olarak tasarlanan yapı beton zemin üzerinde konumlandırılmıştır (Şekil 4.k24.7). Yapının harimi sütunla ayrılmıştır (Şekil 4.k24.12). İç mekanda mihrabı ve minberi bulunmaktadır (Şekil 4.k24.13). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k24.5). Camiye plan düzeyinde yapılan onarım ile betonarme olarak giriş bölümü eklenmiştir (Şekil 4.k24.4). Günümüzde caminin yapım sisteminde geleneksel yapım sistemi çantı görülüyor olsada iç mekanda bütüncül onarımlar mevcuttur. Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır. Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.24**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k24.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k24.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k24.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k24.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k24.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k24.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k24.9. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k24.10. İç mekan görünümü 2021.



Şekil 4.k24.11. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k24.12. İç mekan görünümü
2021.

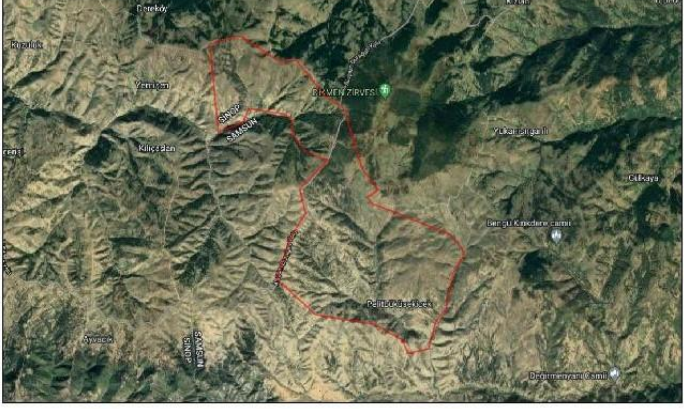


Şekil 4.k24.13. İç mekan görünümü
2021.



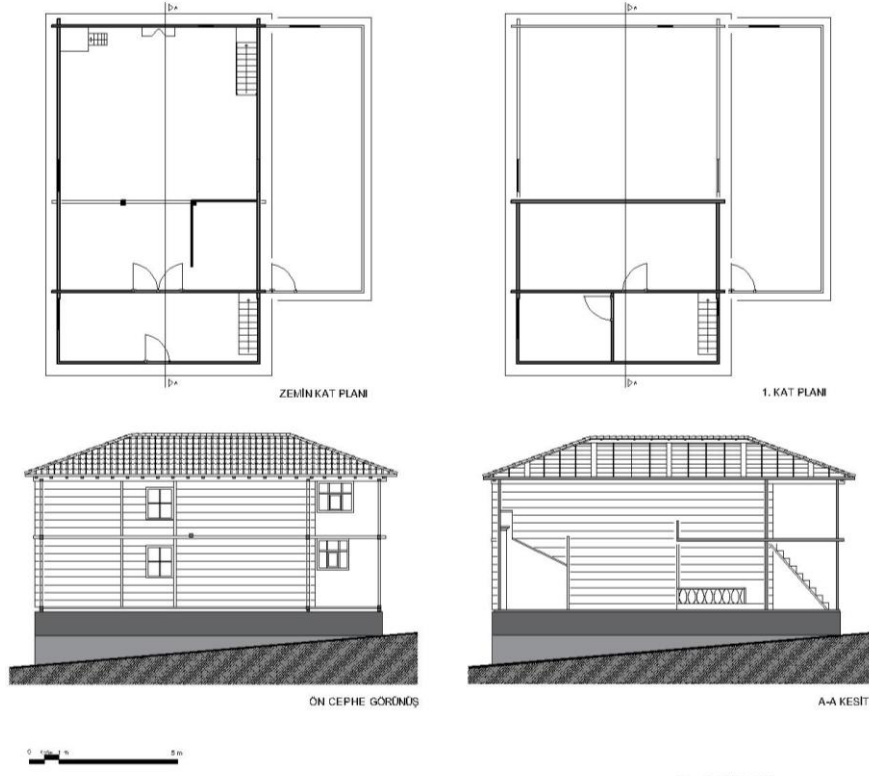
Şekil 4.k24.14. İç mekan görünümü
2021.

4.2.25. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.25 (Cami)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ		
Konum Bilgisi		
İl: Samsun		
İlçe: Alaçam		
Köy: Pelitbüküsekecek köyü		
Şekil 4.k25.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr , 2023).		
Yapının Fiziksel Özellikleri		
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı	
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yiğma	
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş	
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz	
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı	
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş	
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input checked="" type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input type="checkbox"/> Özgün	
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Kapı Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Özellikleri: Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok	

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:25 CAMİ	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Adı:	Ekleş Mahallesi Cami	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input checked="" type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı: Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k25.2. Pelitbüküsekecek köyü 24 numaralı camiye ait plan, kesit ve görünüş.

Ahşap cami, Alaçam ilçesi Pelitbüküsekecek köyünde yer almaktadır. İki katlı olarak tasarlanan yapı beton zemin üzerinde konumlandırılmıştır (Şekil 4.k25.9). İç mekanda yapının harimi sütunla ayrılmıştır (Şekil 4.k25.16). İç mekanda mihrabı ve minberi bulunmaktadır (Şekil 4.k25.18). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k25.10). Camiye plan düzeyinde yapılan onarım ile betonarme olarak giriş bölümü eklenmiştir (Şekil 4.k25.3). Günümüzde caminin yapım sisteminde geleneksel yapım sistemi çantı görülüyor olsada iç mekanda bütüncül onarımlar mevcuttur. Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k25.4). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.25**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k25.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.9. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.10. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.11. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.12. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k25.13. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.14. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.15. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.16. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.17. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.18. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.19. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.20. İç mekan görünümü
2021.



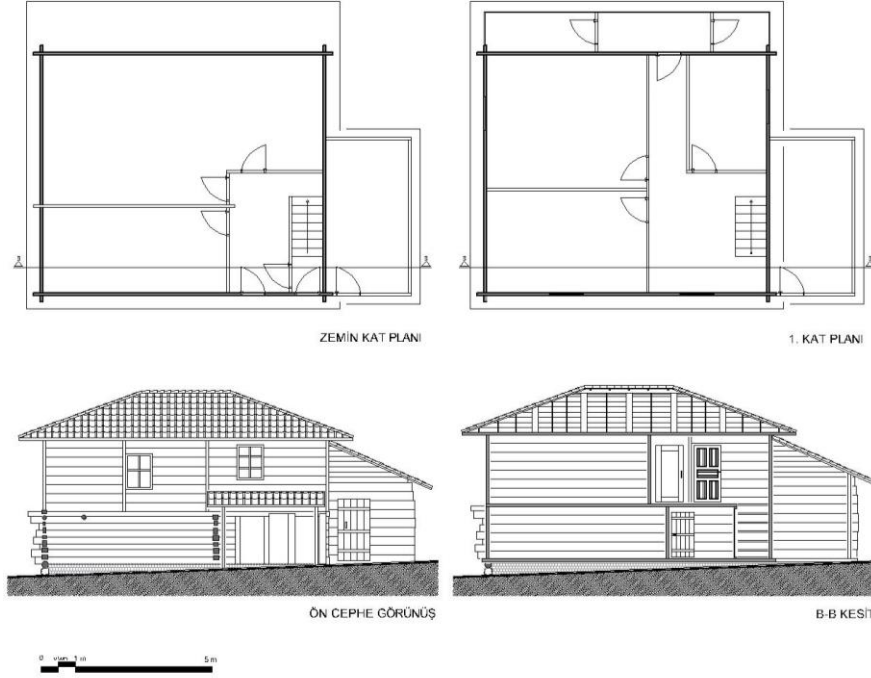
Şekil 4.k25.21. İç mekan görünümü
2021.



Şekil 4.k25.22. İç mekan görünümü
2021.

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:26 KONUT
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Fikri AK tarafından 90 yıllık olduğu öğrenilmiştir. <input type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Fikri AK <input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k26.2. Pelitbüküsekecek köyü 26 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer almaktadır. Taş üzerinde yükseltelen yapı karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k26.8). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılan, iki katlı olarak tasarlanan yapının zemin kat duvarlarında köşeler karaboğaz geçme yöntemiyle birinci kat duvarlarında köşeler çalmaboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır (Şekil 4.k26.9). Zemin kat ahırdan meydana gelmektedir. Birinci kat ise yaşam alanı olarak planlanmıştır. Üst katta 3 adet oda bulunmaktadır ve odalar sofa etrafında konumlanmaktadır (Şekil 4.k26.2). Aynı zamanda plan düzeyinde yapılan onarımlar ile yapıya yeni mekanlar eklenmiştir (Şekil 4.k26.3). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k26.6). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.26**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k26.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k26.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k26.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k26.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k26.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k26.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k26.9. Cephe görünümü 2021.



Şekil4.k26.10.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k26.11.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k26.12.İç mekan görünümü 2021.



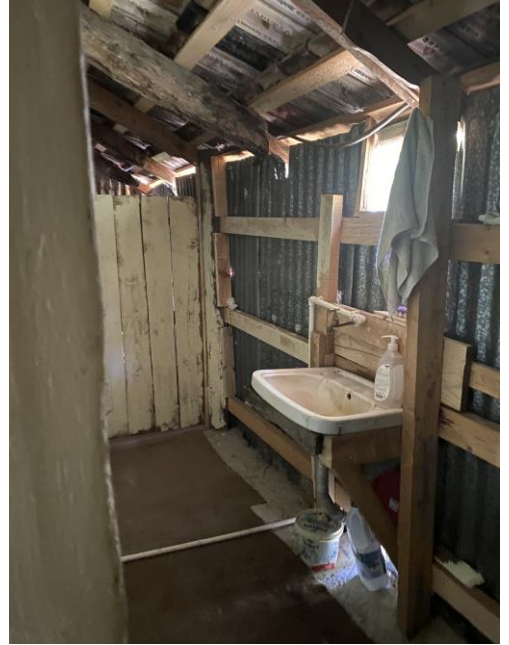
Şekil4.k26.13.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k26.14.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k26.15.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k26.16.İç mekan görünümü 2021.




Şekil 4.k26.17. İç mekan görünümü 2021.



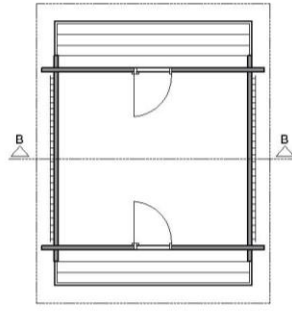
Şekil 4.k26.18. İç mekan görünümü 2021.

4.2.27. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.27 (Ambar)

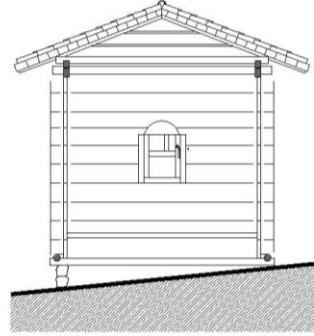
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Ada / Parsel No: 262/1	
<p>Şekil 4.k27.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k27.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:27 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Ali KAPLAN
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

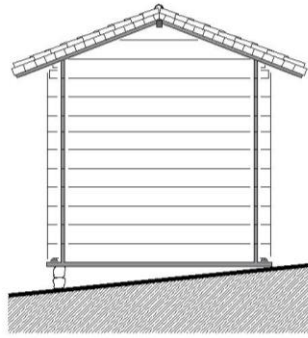
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ



B-B KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k27.3. Pelitbüküsekecek köyü 27 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer alan yapı 262 ada, 1 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k27.9). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k27.7). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k27.4). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.27**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k27.4. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k27.5. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k27.6. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k27.7. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k27.8. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k27.9. Detay 2014.



Şekil 4.k27.10. Detay 2014.



Şekil 4.k27.11. Detay 2014.


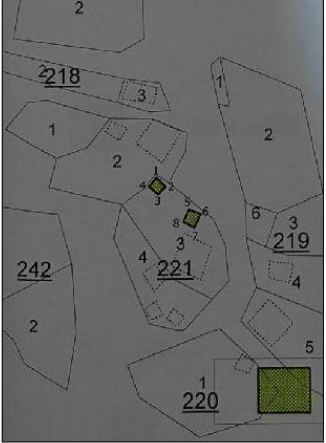


Şekil 4.k27.12. Detay 2014.



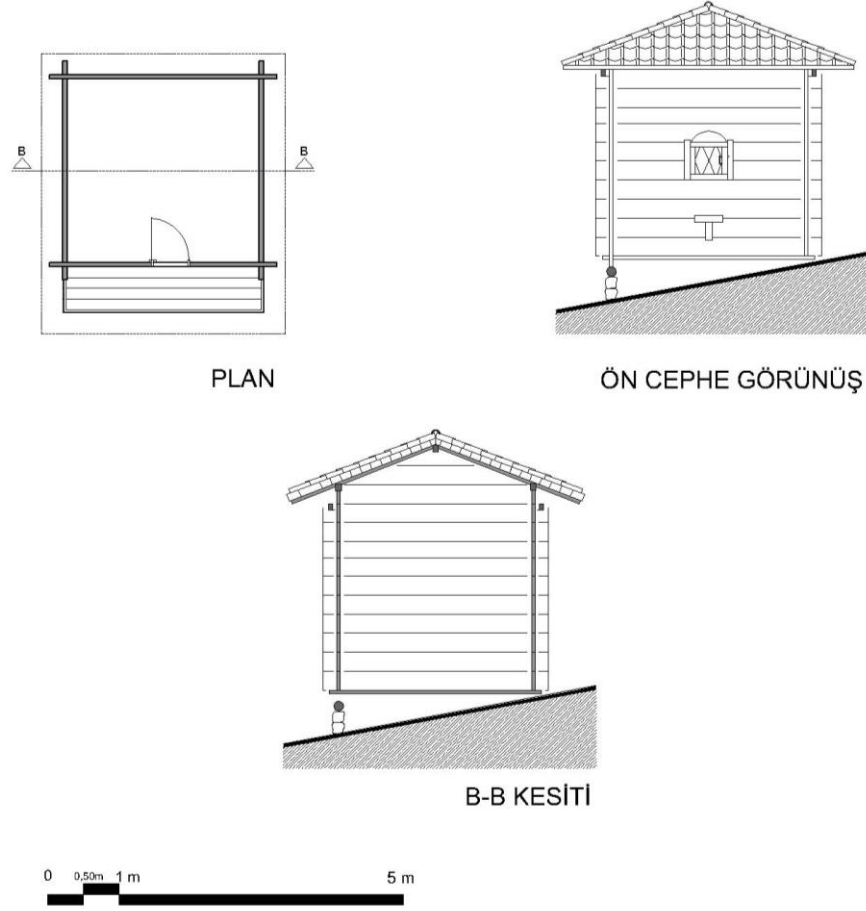
Şekil 4.k27.13. Detay 2014.

4.2.28. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.28 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Ada / Parsel No: 221/3	<p>Şekil 4.k28.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k28.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kırma Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:28 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Mustafa DURSUN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	Fiziksel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
		<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
<input type="checkbox"/> Yıkılmış		
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ




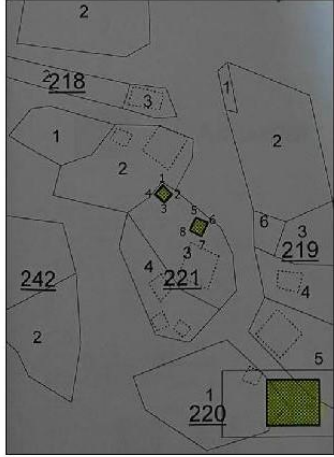
Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k28.3. Pelitbüküsekecek köyü 28 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer alan yapı 221 ada, 3 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k28.5). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k28.4). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ve sac malzeme kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k28.7). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

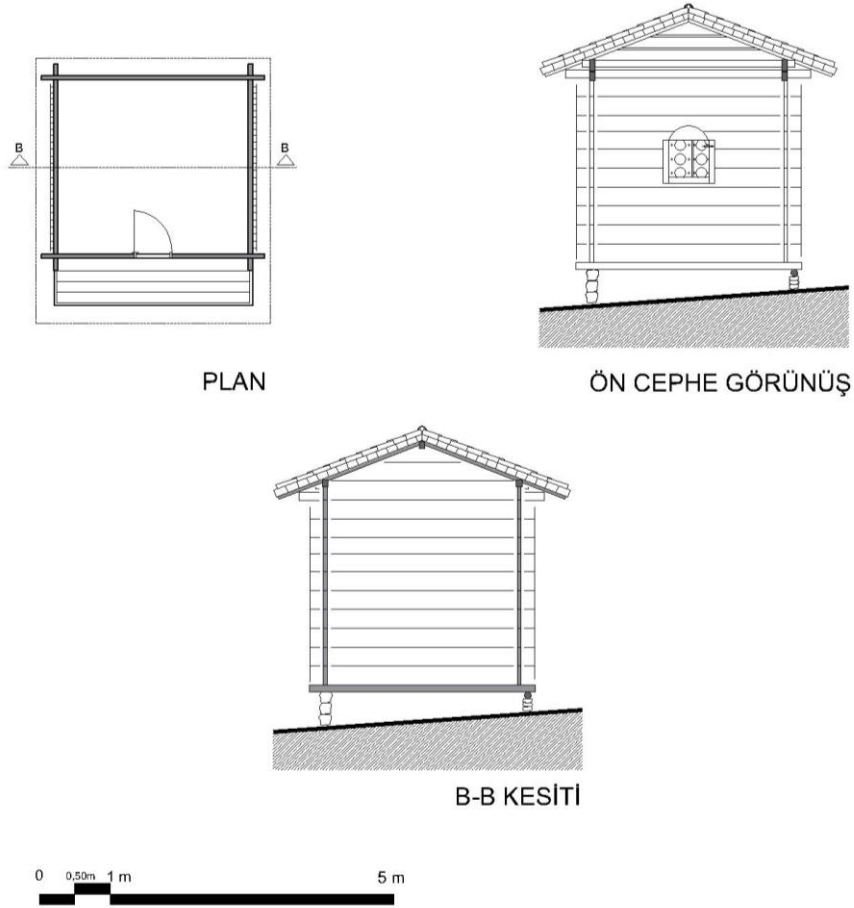
PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ YAPI NO.28	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="323 853 818 891">Şekil 4.k28.4. Cephe görünümü 2014.</p>	 <p data-bbox="866 853 1361 891">Şekil 4.k28.5. Cephe görünümü 2014.</p>
 <p data-bbox="323 1451 818 1489">Şekil 4.k28.6. Cephe görünümü 2014.</p>	 <p data-bbox="866 1451 1361 1489">Şekil 4.k28.7. Cephe görünümü 2014.</p>
 <p data-bbox="379 1917 730 1955">Şekil 4.k28.8. Detay 2014.</p>	 <p data-bbox="922 1917 1273 1955">Şekil 4.k28.9. Detay 2014.</p>

4.2.29. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.29 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Ada / Parsel No: 221/3	<p>Şekil 4.k29.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k29.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:29 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var İbrahim-Şükrü DURSUN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	Fiziksel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
		<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
<input type="checkbox"/> Yıkılmış		
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k29.3. Pelitbüküsekecek köyü 29 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer alan yapı 221 ada, 3 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k29.9). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çanta tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k29.6). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ve sac malzeme kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k29.4). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.29**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k29.4. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k29.5. Detay 2014.



Şekil 4.k29.6. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k29.7. Cephe görünümü 2014.





Şekil 4.k29.8. Detay 2014.



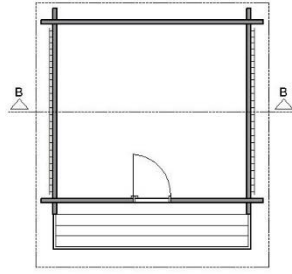
Şekil 4.k29.9. Detay 2014.

4.2.30. Alaçam-Pelitbüküsececek Köyü Yapı No.30 (Ambar)

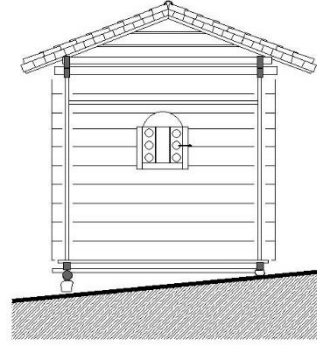
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsececek köyü	
Ada / Parsel No: 255/8	
<p>Şekil 4.k30.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k30.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:30 AMBAR
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Osman BAŞ
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

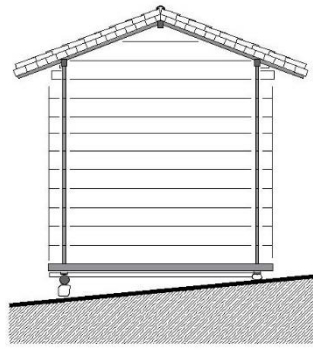
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ





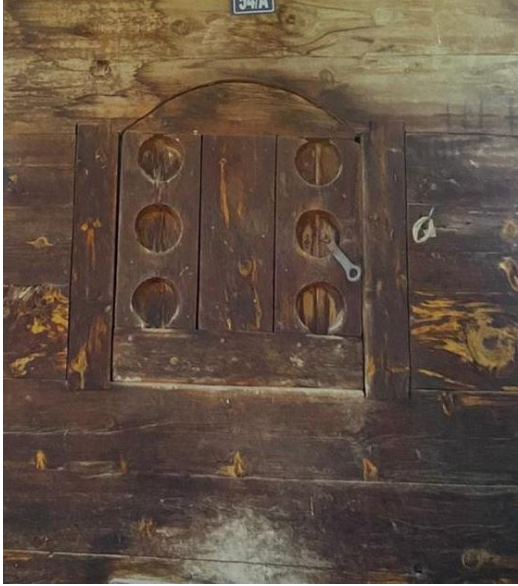
B-B KESİTİ





Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k30.3. Pelitbüküsekecek köyü 30 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer alan yapı 255 ada, 8 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k30.4). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k30.4). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri sac malzeme kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k30.5). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

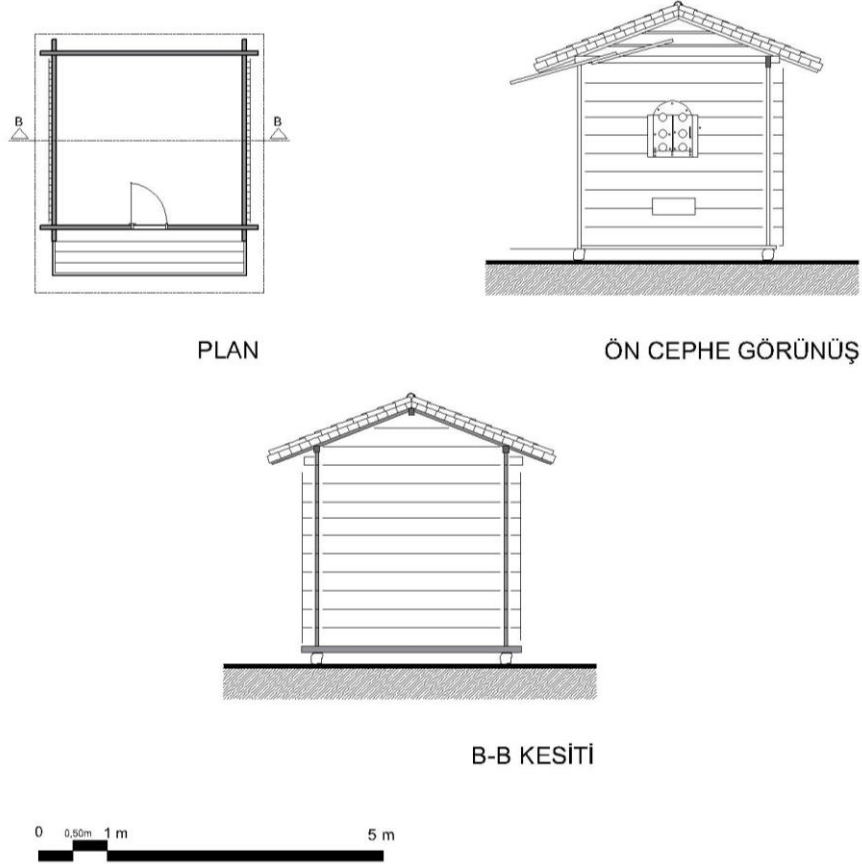
PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ YAPI NO.30	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="316 734 810 775">Şekil 4.k30.4. Cephe görünümü 2014.</p>	 <p data-bbox="858 734 1353 775">Şekil 4.k30.5. Cephe görünümü 2014.</p>
 <p data-bbox="316 1460 810 1500">Şekil 4.k30.6. Cephe görünümü 2014.</p>	

4.2.31. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.31 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Ada / Parsel No: 246/8	<p>Şekil 4.k31.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k31.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:31 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Cafer DURSUN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k31.3. Pelitbüküsekecek köyü 31 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer alan yapı 246 ada, 8 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı, depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme sistemiyle oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir. Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k31.5). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k31.6). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.31**

FOTOĞRAFLARI



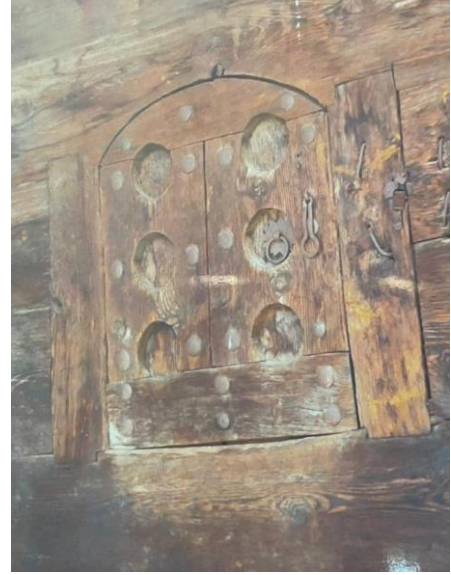
Şekil 4.k31.4. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k31.5. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k31.6. Cephe görünümü 2014.



Şekil 4.k31.7. Detay 2014.




Şekil 4.k31.8. Detay 2014.



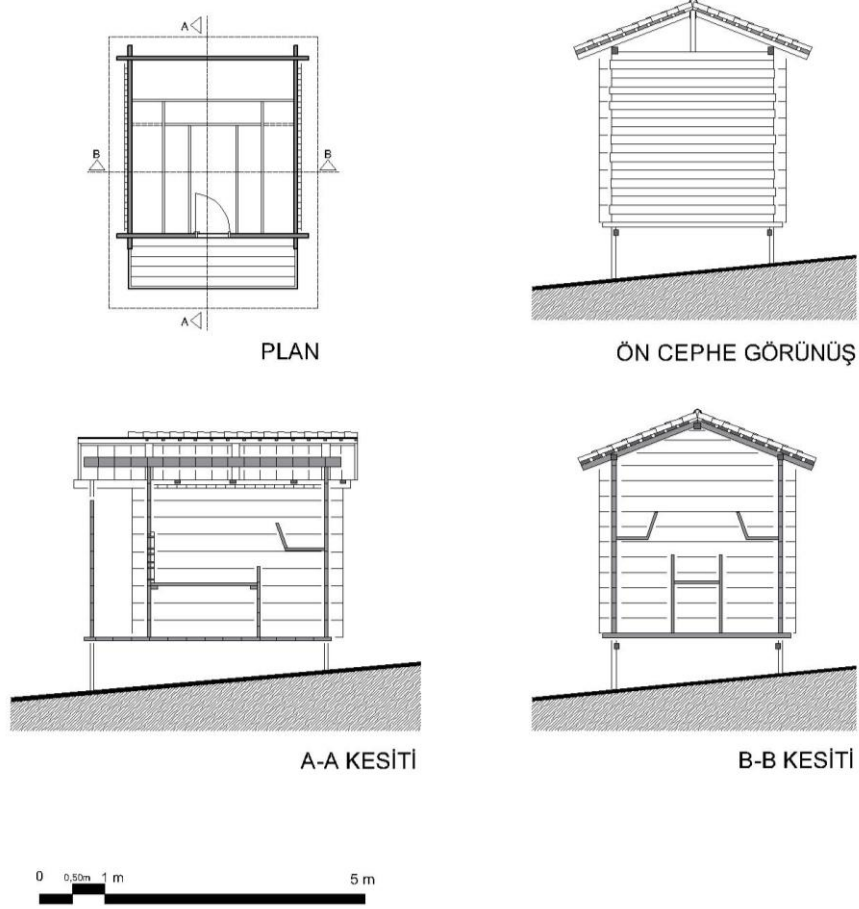
Şekil 4.k31.9. Detay 2014.

4.2.32. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.32 (Ambar)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Ada / Parsel No: 263/8	Şekil 4.k32.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr , 2023). Şekil 4.k32.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:32 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Fikri-Mustafa AYDOĞDU	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:






YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

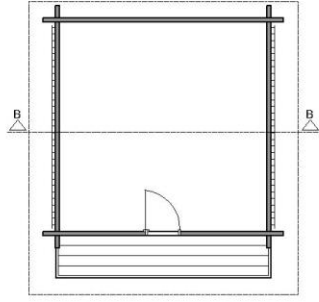
Şekil 4.k32.3. Pelitbüküsekecek köyü 32 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer alan yapı 263 ada, 8 parselde konumlanmaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k32.8). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla ahşap direkler üzerinde yükseltilerek inşa edilmiştir. Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğazı geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k32.5). Yapının çatı sistemi beşik çatıdır ve çatı yenilenerek üzeri marsilya tipi kiremit ve sac malzeme kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k32.4). Bölgede bulunan ambar yapılarının tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı belirtilmektedir (Url 36). Yapı 2014 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

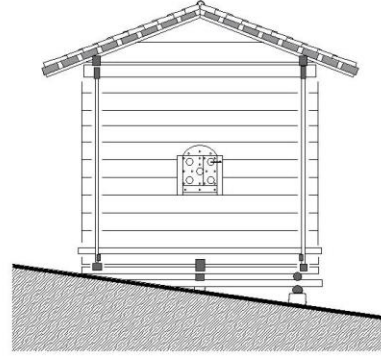
PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ YAPI NO.32	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="316 819 807 860">Şekil 4.k32.4. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="861 819 1359 860">Şekil 4.k32.5. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="395 1384 743 1424">Şekil 4.k32.6. Detay 2021.</p>	 <p data-bbox="925 1384 1273 1424">Şekil 4.k32.7. Detay 2021.</p>
 <p data-bbox="316 1957 839 1998">Şekil 4.k32.8. İç mekan görünümü 2021.</p>	

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:33 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input checked="" type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı: Yapının Güncel kullanımı:

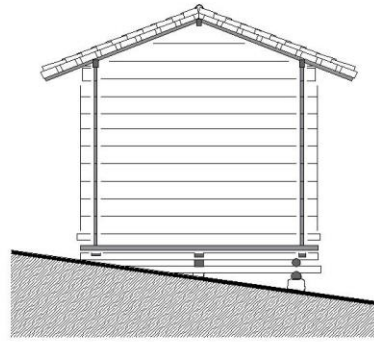
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ



B-B KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k33.2. Pelitbüküsekecek köyü 33 numaralı yapıya ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Pelitbüküsekecek köyünde yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı kare plan tipine sahiptir (Şekil 4.k33.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k33.4). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm'dir (Şekil 4.k33.8). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit ve sac malzeme kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k33.5). Yapı günümüzde geçici olarak yılın belirli dönemlerinde kullanılmaktadır.

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.33**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k33.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k33.4. Cephe görünümü 2021.



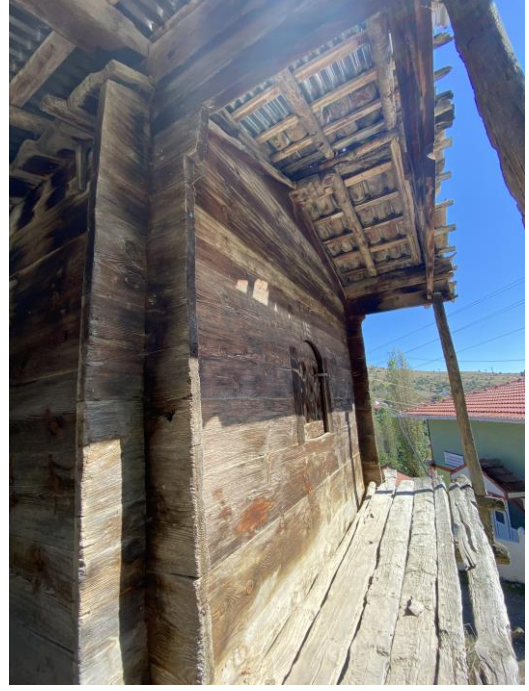
Şekil 4.k33.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k33.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k33.7. Cephe görünümü 2021.


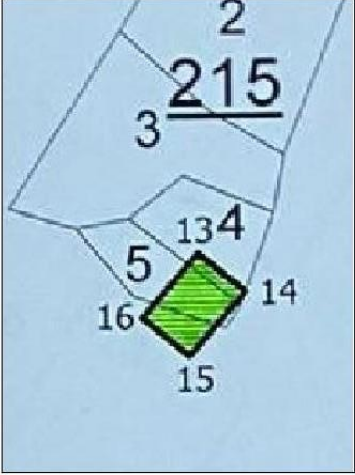


Şekil 4.k33.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k33.9. Detay 2021.

4.2.34. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.34 (Değirmen)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Ada / Parsel No: 215/4-5	<p>Şekil 4.k34.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p> <p>Şekil 4.k34.2. Vaziyet planı (Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi).</p>
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:34 DEĞİRMEN
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Adı:	Değirmen
Yapının Kullanım Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input checked="" type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.34**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k34.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k34.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k34.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k34.6. Detay 2021.



Şekil 4.k34.7. Cephe görünümü 2021.




Şekil 4.k34.8. Detay 2021.



Şekil 4.k34.9. Detay 2021.

4.2.35. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.35 (Samanlık)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü ekleş mahallesi	
Şekil 4.k35.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr , 2023).	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

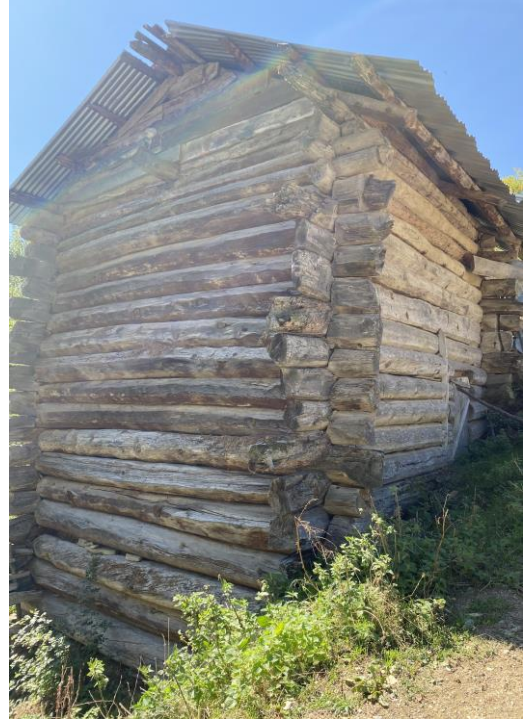
YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:35 SAMANLIK	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.35**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k35.2. Cephe görünümü 2021.

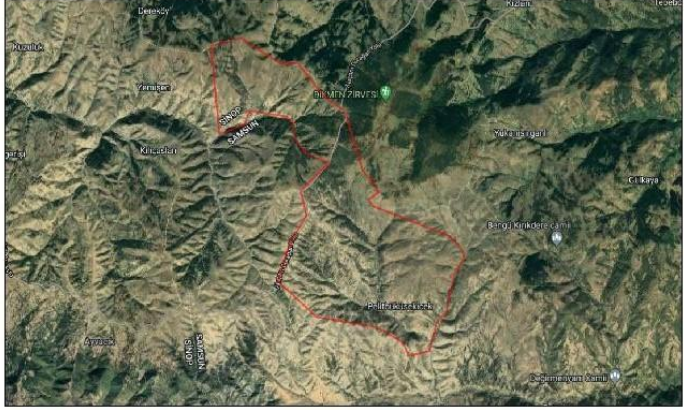


Şekil 4.k35.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k35.4. Cephe görünümü 2021.

4.2.36. Alaçam-Pelitbüküsekecek Köyü Yapı No.36 (Samanlık)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Pelitbüküsekecek köyü	
Şekil 4.k36.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr , 2023).	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:36 SAMANLIK	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

**PELİTBÜKÜSEKECEK KÖYÜ
YAPI NO.36**

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k36.2. Cephe görünümü 2021.

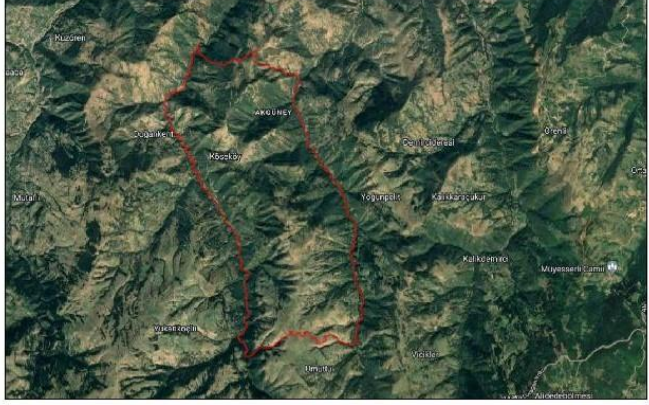


Şekil 4.k36.3. Cephe görünümü 2021.



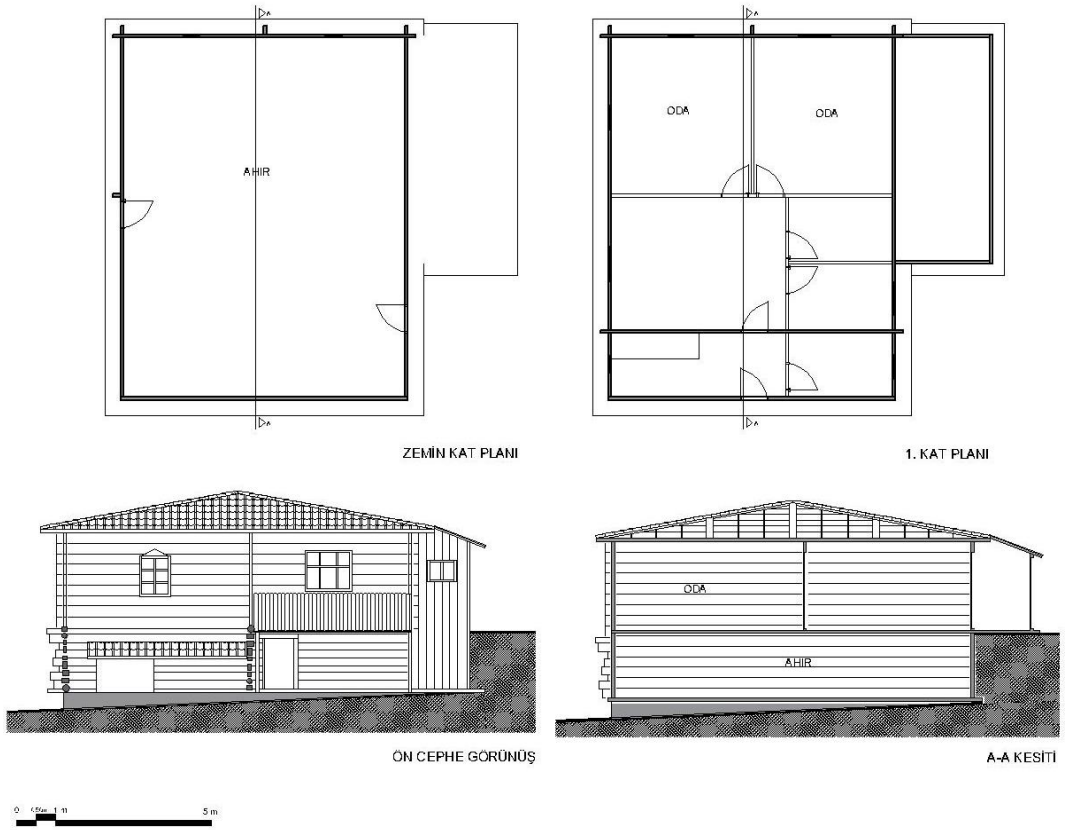
Şekil 4.k36.4. Cephe görünümü 2021.

4.2.37. Alaçam-Köseköy Yapı No.37 (Konut)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k37.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Köseköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ	
Yapı Türü:	NO:37 KONUT
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şükrü KOÇAK
	<input type="checkbox"/> Yok
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış
	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Yapının Özgün kullanımı:
	Yapının Güncel kullanımı:

YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k37.2. Köseköy 37 numaralı konuta ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı Alaçam ilçesinin Köseköyün’de yer almaktadır. Yapı beton zemin üzerinde inşa edilmiştir (Şekil 4.k37.8). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılan, iki katlı olarak tasarlanan yapının zemin kat duvarlarında köşeler karaboğaz geçme yöntemiyle birinci kat duvarlarında köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır (Şekil 4.k37.4). Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm’dir. Zemin kat ahırdan meydana gelmektedir. Birinci kat ise yaşam alanı olarak planlanmıştır. Üst katta 3 adet oda bulunmaktadır ve odalar sofa etrafında konumlanmaktadır (Şekil 4.k37.2). Aynı zamanda plan düzeyinde yapılan onarımlar ile yapıya yeni mekanlar eklenmiştir (Şekil 4.k37.7). Yapının çatı sistemi kırma çatı olup üzeri alaturka kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.k37.6). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

KÖSEKÖY YAPI NO.37**FOTOĞRAFLARI**

Şekil 4.k37.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k37.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k37.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k37.6. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k37.7. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k37.8. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k37.9. Detay 2021.



Şekil 4.k37.10. Detay 2021.



Şekil 4.k37.11. Detay 2021.



Şekil4.k37.12.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k37.13.İç mekan görünümü 2021.



Şekil4.k37.14.İç mekan görünümü 2021.

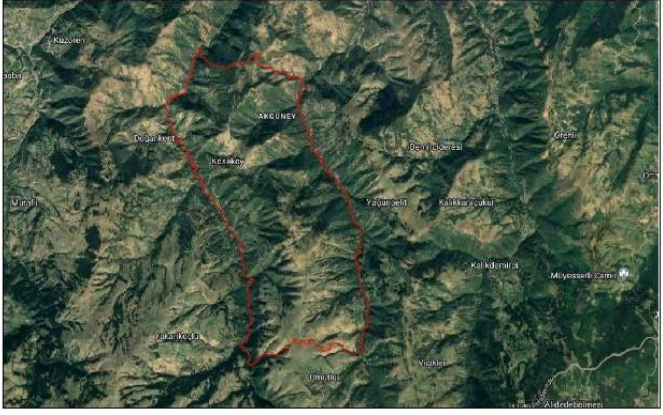


Şekil4.k37.15.İç mekan görünümü 2021.



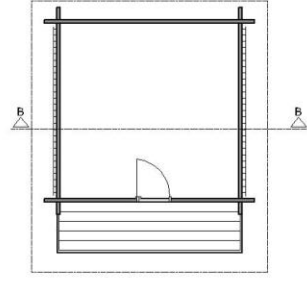
Şekil4.k37.16.İç mekan görünümü 2021.

4.2.38. Alaçam-Köseköy Yapı No.38 (Ambar)

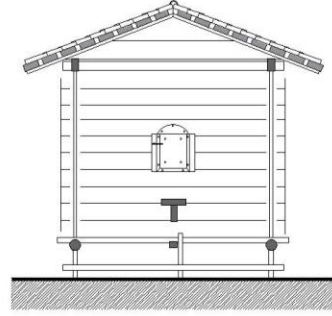
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k38.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Köseköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Kapı Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil Özellikleri: Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO 38 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Bayram ŞAHİN	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input checked="" type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	
	Yapının Özgün kullanımı:	
	Yapının Güncel kullanımı:	

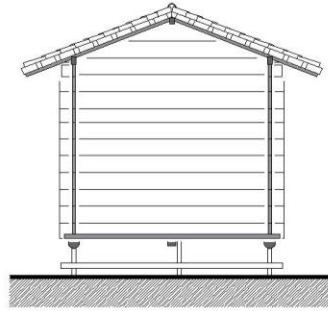
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



B-B KESİTİ



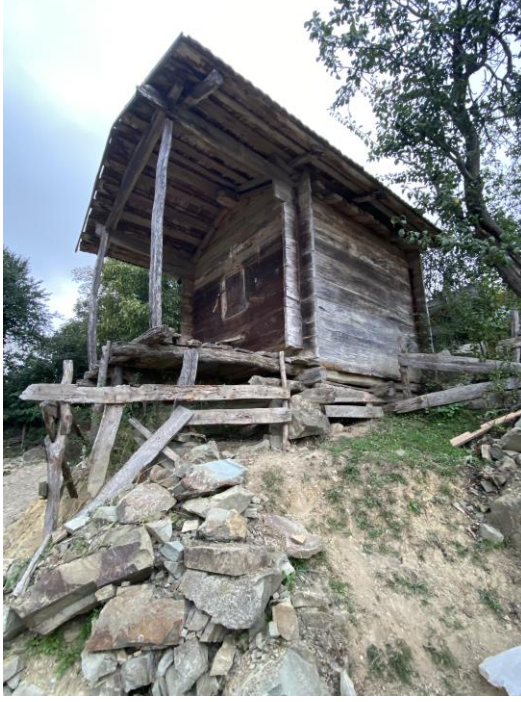
Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k38.2. Köseköy 38 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Köseköyün’de yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı kare plan tipine sahiptir (Şekil 4.k38.2). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla ahşap dikmeler üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k38.4). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm’dir (Şekil 4.k38.3). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri alaturka kiremit kullanılarak kaplanmıştır. Yapı günümüzde geçici olarak yılın belirli dönemlerinde kullanılmaktadır.

KÖSEKÖY YAPI NO.38

FOTOĞRAFLARI



Şekil 4.k38.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k38.4. Cephe görünümü 2021.

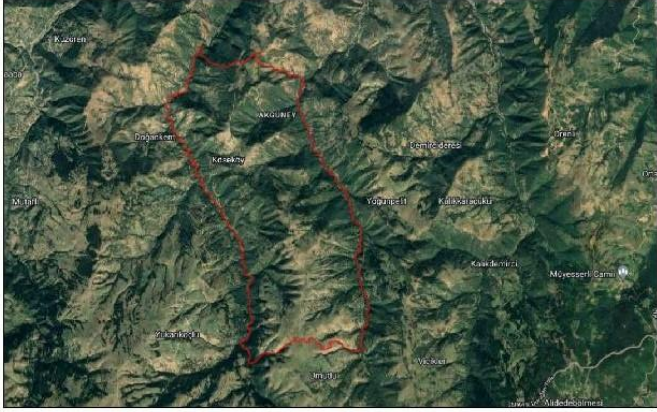


Şekil 4.k38.5. Detay 2021.



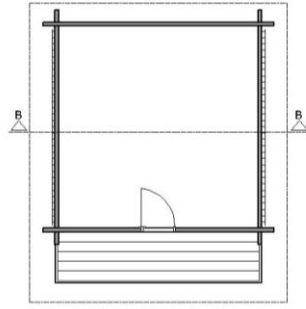
Şekil 4.k38.6. Detay 2021.

4.2.39. Alaçam-Köseköy Yapı No.39 (Ambar)

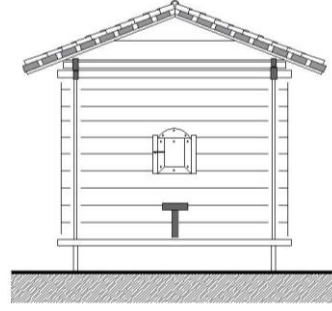
YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	 <p>Şekil 4.k39.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).</p>
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Köseköy	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çantı <input type="checkbox"/> Yığma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input type="checkbox"/> Karaboğaz <input checked="" type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input type="checkbox"/> Kiremit <input checked="" type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sıvasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı
	Çıkma: <input checked="" type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok <input checked="" type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:39 AMBAR	
Yapıya Girildi:	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input checked="" type="checkbox"/> Var Şükrü KOÇAK	
	<input type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış
		<input type="checkbox"/> Yıkılmış
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

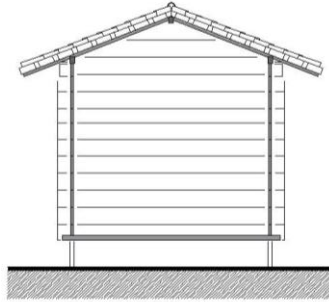
YAPININ MİMARİ ÇİZİMLERİ



PLAN



ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ



B-B KESİTİ



Çizim: B. KÖSE, 2023.

Şekil 4.k39.2. Köseköy 39 numaralı ambara ait plan, kesit ve görünüş.

Yapı, Alaçam ilçesinin Köseköyün’de yer almaktadır. Tek katlı olarak depolama amacıyla tasarlanan yapı kare plan tipine sahiptir (Şekil 4.k39.2) ve yapının planında erzakları konumlandırmak amacıyla bölmeler oluşturulmuştur (Şekil 4.k39.8). Aynı zamanda yapıda depolanan erzakların zarar görmesini engellemek amacıyla taş üzerinde yükseltilerek karaboğaz geçme tekniği ile oluşturulan ahşap platform zeminde inşa edilmiştir (Şekil 4.k39.4). Yapım sisteminde ahşap perdelerin birbirine geçmesi ile çantı tekniği kullanılmıştır ve köşeler kurtboğaz geçme yöntemi ile bağlanmıştır. Kurtboğazı tekniğinde ahşapların çıkmaları 19 cm’dir (Şekil 4.k39.3). Yapının çatı sistemi beşik çatı olup üzeri sac malzeme kullanılarak kaplanmıştır (Şekil 4.k39.3). Yapı günümüzde devamlı olarak kullanılmaktadır.

KÖSEKÖY YAPI NO.39

FOTOĞRAFLARI



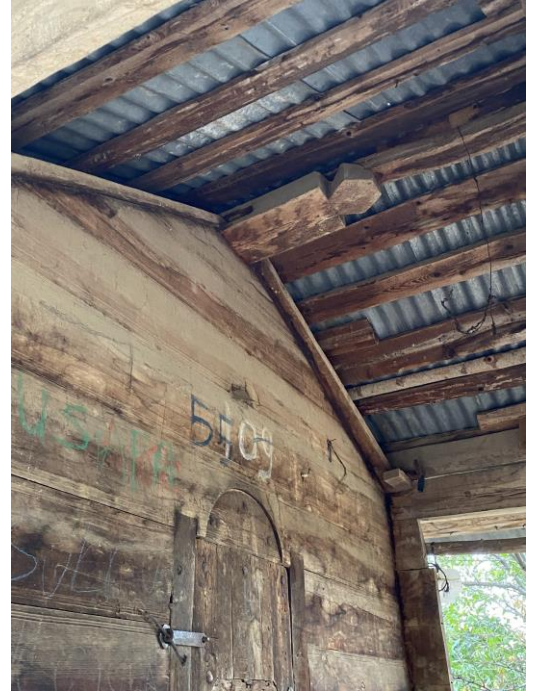
Şekil 4.k39.3. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k39.4. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k39.5. Cephe görünümü 2021.



Şekil 4.k39.6. Detay 2021.

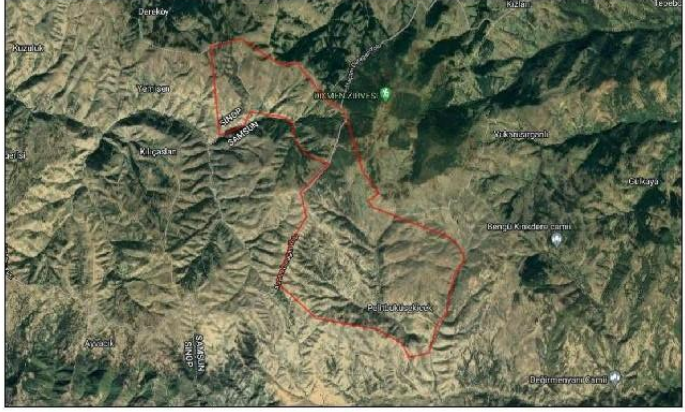


Şekil 4.k39.7. Detay 2021.




Şekil 4.k39.8. İç mekan görünümü 2021.

4.2.40. Alaçam-Köseköy Yapı No.40 (Samanlık)

YAPININ GENEL BİLGİLERİ	
Konum Bilgisi	
İl: Samsun	
İlçe: Alaçam	
Köy: Köseköy	
Şekil 4.k40.1. Konum (https://parselsorgu.tkgm.gov.tr, 2023).	
Yapının Fiziksel Özellikleri	
Kat Adedi:	<input checked="" type="checkbox"/> Tek Katlı <input type="checkbox"/> İki Katlı
	Bodrum Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Zemin Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	Birinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
	İkinci Kat <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Yok
Özgün Yapım Sistemi:	<input type="checkbox"/> Karkas <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap Çanti <input type="checkbox"/> Yiğma
Özgün Yapı Malzemesi:	<input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Kerpiç <input type="checkbox"/> Taş
Duvar Tekniği:	<input checked="" type="checkbox"/> Karaboğaz <input type="checkbox"/> Kurtboğaz <input type="checkbox"/> Çalmaboğaz
Çatı Türü:	<input type="checkbox"/> Düz Çatı <input type="checkbox"/> Kıрма Çatı <input checked="" type="checkbox"/> Beşik Çatı
Çatı Örtüsü:	<input checked="" type="checkbox"/> Kiremit <input type="checkbox"/> Sac <input type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Taş
Cephe Özellikleri	Cephe Durumu: <input type="checkbox"/> Sac Kaplama <input type="checkbox"/> Sıvalı <input type="checkbox"/> Sivasız <input type="checkbox"/> Betonarme Müdahale <input checked="" type="checkbox"/> Özgün
	Pencere Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Kapı Özellikleri: Malzeme: <input checked="" type="checkbox"/> Ahşap <input type="checkbox"/> Pvc Özgünlük Durumu: <input checked="" type="checkbox"/> Özgün <input type="checkbox"/> Özgün Değil
	Bezeme: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Pencere <input type="checkbox"/> Cephe <input type="checkbox"/> Kapı <input checked="" type="checkbox"/> Yok
	Çıkma: <input type="checkbox"/> Var <input type="checkbox"/> Açık <input type="checkbox"/> Kapalı <input checked="" type="checkbox"/> Yok

YAPININ ANALİZ ÇİZELGESİ		
Yapı Türü:	NO:40 SAMANLIK	
Yapıya Girildi:	<input type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Kısmen	
Yapı Tescil Durumu:	<input type="checkbox"/> Var <input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapım Tarihi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapı Sahibi Bilgisi:	<input type="checkbox"/> Var	
	<input checked="" type="checkbox"/> Yok	
Yapının Kullanım Durumu:	<input type="checkbox"/> Terk Edilmiş <input checked="" type="checkbox"/> Devamlı Kullanım <input type="checkbox"/> Geçici Kullanım	
Yapının Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> İyi <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Kötü	
	<input checked="" type="checkbox"/> Onarım Yapılmış	<input type="checkbox"/> Cephe Düzeyinde Onarım
		<input type="checkbox"/> Plan Düzeyinde Onarım
		<input checked="" type="checkbox"/> Çatı Düzeyinde Onarım
	<input type="checkbox"/> Onarım Yapılmamış	
	<input type="checkbox"/> Yıkılmış	
İşlevsel Özgünlük Durumu:	<input checked="" type="checkbox"/> Özgün	
	<input type="checkbox"/> Özgün Değil	Yapının Özgün kullanımı:
		Yapının Güncel kullanımı:

KÖSEKÖY YAPI NO.40	FOTOĞRAFLARI
 <p data-bbox="316 790 810 831">Şekil 4.k40.2. Cephe görünümü 2021.</p>	 <p data-bbox="866 790 1361 831">Şekil 4.k40.3. Cephe görünümü 2021.</p>
 <p data-bbox="316 1630 810 1671">Şekil 4.k40.4. Cephe görünümü 2021.</p>	

BÖLÜM 5

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yenilenebilir malzeme olması ve sahip olduğu kimyasal, yapısal faktörler ile ahşap, en eski ve temel yapı kaynaklarından biri olmuştur. Dünyanın çeşitli bölgelerinde mimaride ahşap malzeme kullanımına rastlanmaktadır. Türkiye’de ise yerel malzeme olan ahşabın sıklıkla kullanıldığı Karadeniz Bölgesin’de yer alan Samsun ili, çok sayıda yöresel ahşap yapı türünü bünyesinde barındırmaktadır.

Yöresel mimari örnekler bulunduğu bölgenin sahip olduğu sosyal, ekonomik, kültürel ve fiziksel gibi çeşitli özelliklerine göre şekillenmektedir. Bölgelerin sahip olduğu bu özellikler ve ihtiyaçlar doğrultusunda konut, cami, samanlık, ambar, değirmen, ahır, okul ve mescit gibi çeşitli yapı türleri ortaya çıkmaktadır. Çalışma alanı olan Samsun Alaçam ilçesinin kırsal mimarisinde de yapı çeşitliliği görülmektedir. Bölge verimli tarım arazilerine sahiptir ve bu arazilerde yetiştirilen mısır, çeltik, tütün, buğday gibi ürünleri depolamak amacıyla ambar yapıları ortaya çıkmıştır. Bölge su kaynakları bakımından zengin olmasından dolayı yöresel ahşap değirmenleri de barındırmaktadır. Aynı zamanda bölgede konut yapılarının yanısıra dini ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan ahşap camilerde yer almaktadır. Bölgenin geçim kaynaklarından biride hayvancılıktır. Bu doğrultuda bölge kırsalında ahşap malzeme ile inşa edilen samanlık gibi yapı türlerine de rastlanmıştır.

Çalışma alanı olarak belirlenen Samsun ili Alaçam ilçesinde yer alan yöresel ahşap yapılar mimari özellikleri bakımından değerlendirildiğinde, yapıların genel özelliği olarak taş üzerinde yükseltilerek ahşabın birbirine geçmesi ile oluşan çantı tekniğinde inşa edildiği gözlenmiştir. Çantı tekniğinde inşa edilen bu yapıların köşe bağlantılarında çoğunlukla kurtboğazı geçme yöntemi kullanılmış olup çalmaboğaz geçme yöntemi az sayıda yapıda görülmektedir. Yapıların ahşap yığma sistemi ile oluşturulması özellikle cami ve ambar yapılarında mekan bölümlenmesini

sınırlandırmıştır. Tarihi geçmişinin günümüzden 100-150 yıl öncesine dayandığı tespit edilen ambarlar genellikle kareye yakın plan tipine sahiptir. Yerel halk tarafından, bölgede yer alan yapıların özgününde çatı örtülerinin çam ağacından hazırlanan tahtalarla kaplandığı ve rüzgar gibi dış etmenlere karşı üzerine taş koyularak korunduğu bilgisi edinilmiştir. Ancak günümüzde rastlanabilen örnek bulunmamaktadır. Günümüzde yapıların çatı sisteminde çoğunlukla beşik çatı kullanılmış olup üzeri alaturka kiremit ile örtülmüştür.

Tarihi geçmişi 19.yy.-20.yy. dayanan ahşap camiler ise ilk olarak köylerden uzak dere veya çay kenarlarına inşa edilmiş olup tarihi süreç içerisinde bulunduğu yerden sökülerek bugünkü köy içerisindeki konumlarına inşa edilmiştir. Camiler dikdörtgen plan tipinde tasarlanmış olup çatı sisteminde kırma çatı kullanılmıştır. Bölgede yer alan bu camilerin bazılarının günümüzde kullanılabilir durumda olduğu bazılarının ise bakımsız kaldığı tespit edilmiştir. İlçe kırsalındaki çantı tekniğinde inşa edilmiş olan iki katlı konutların genellikle zemin katları ahır olarak kurgulanmıştır. Konutların günümüz ihtiyaçlarına cevap veremediği ve bu durumda yerel halkın mevcut imkanlar doğrultusunda güncel ihtiyaçlara uygun olarak yeni betonarme yapılar inşa ederek geleneksel konutlarını terk ettiği gözlenmiştir. Bölgede yer alan diğer bir yapı türü olan yöresel ahşap değirmenlerin ise işlevlerini kaybederek yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu tespit edilmiştir.

Mimari açıdan, Alaçam kırsalında inşa edilen bu yapılar, tarihsel süreç içerisinde bölgede yaşamış ve günümüzde yaşamakta olan kuşakların etkisi, coğrafi durum, iklimsel özellikler, sosyokültürel etkileşimler ve ekonomik koşulların etkisiyle ortaya çıkmış, yerel özelliklere sahip olarak geçmişi günümüze somut bir şekilde taşıyan yöresel mimari örnekleridir.

Yöresel mimari örnekleri konu edinen bu tez çalışmasında, Alaçam ilçesinin Uzunkıraç, Şirinköy, Umutlu, Gümüşova, Köseköy ve Pelitbüküsekecek köylerinde cami, konut, ambar, değirmen, samanlık gibi yöresel ahşap mimari örnekleri tespit edilmiştir. Seçilmiş olan yöresel mimari örneklerin kendine özgü mimari analizleri yapılmıştır. Dünyanın farklı bölgelerindeki yöresel mimari örnekler ile karşılaştırması

yapıldığında her bölgede her yörede ihtiyaçlar doğrultusunda benzer yapım sistemleri kullanılarak inşa edilen yöresel mimari örneklerin bulunduğu gözlenmiştir.

Dünya'nın topoğrafya ve iklim koşullarının elverişli olduğu her yerinde yöresel mimari örnekler ortaya çıkmaktadır. Yöresel mimari örneklerde yörenin iklim koşulları, bitki örtüsü ve jeolojik durumu malzemenin farklılaşmasına etki eden faktörlerdendir. Bu faktörler doğrultusunda temelde aynı işleve sahip yapılarda mimari farklılıklar oluşmaktadır. Bu doğrultuda dünyanın farklı bölgelerindeki yöresel mimari örnekler üzerine mimarlık disiplinde yapılmış olan akademik çalışmalar üzerinden, Anadolu'da yer alan yöresel mimari örnekler ile benzerlikleri ve farklılıklarına bakıldığında;

Yapı malzemesi olarak Anadolu kırsalı yöresel mimari örnekleri ile benzerlik taşıyan Rusya kırsalındaki yöresel mimari örnekler yapım tekniği bakımından da benzer bir şekilde çivi kullanılmadan ahşapların birbirine geçirilmesi yöntemiyle çantı tekniğinde inşa edilmiştir. Aynı zamanda çantı tekniği kullanılırken geçme yöntemi bakımından Anadolu'da karaboğaz olarak adlandırdığımız geçme tekniğiyle benzerlik taşıdığı gözlenmiştir (Şekil 2.7 – Şekil 4.k17.4).

Çin, Norveç ve Bosna Hersek gibi dünyanın farklı bölgelerinde yer alan erzak depolama amacıyla kullanılan ambar yapılarına bakıldığında, yapıların içerisinde depolanan erzakları haşarat ve nemden korumak amacıyla ahşap elemanlar üzerinde yerden yükseltilerek inşa edildikleri gözlenmiştir (Şekil 2.5 – Şekil 2.14). Çin ve Bosna Hersek'de yer alan ambarlar, su olan zemin üzerinde yükseltilerek haşarat sorununa farklı bir çözüm yolu getirmiştir (Şekil 2.11 – Şekil 2.12). Ahşap malzeme ile çantı tekniğinde inşa edilen yapılar, Anadolu'nun Karadeniz Bölgesinde yer alan serender kültürü ile benzerlik taşımaktadır (Şekil 2.36 – Şekil 2.38).

Finlandiya'da yer alan yöresel ahşap mimari örneklerinde konut yapılarına bakıldığında, benzer şekilde ahşap malzeme kullanılarak çantı tekniğinde inşa edildikleri ancak geçme yöntemlerinde farklılıkların olduğu gözlenmiştir (Şekil 2.18 – Şekil 4.k26.3). Finlandiya kırsalındaki karaboğaz geçme yöntemi kullanılan konut

yapılarından farklı olarak, Alaçam kırsalında yer alan konut yapılarında çalmaboğaz ve kurtboğaz geçme yöntemleride görülmüştür (Şekil 2.9 – Şekil 4.k26.8).

Dünya'nın farklı ülkelerinin kırsal alanlarında temel ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan yöresel mimari örnek olarak dini yapılarda bulunmaktadır. Estonya'da yer alan Sütlepa Şapeli gibi dini yapılarda ahşap malzeme kullanılarak çantı tekniğinde karaboğaz geçme yöntemi kullanılmıştır (Şekil 2.20). Anadolu'nun Alaçam kırsalında yer alan ahşap camiye baktığımızda çantı tekniğinde kurtboğaz geçme yöntemi kullanıldığı görülmüştür (Şekil 4.k9.6 – Şekil 4.k9.9).

Her ülkede her kültürde bulunduğu bölgenin yerel malzemesi ile ortak ihtiyaçlar doğrultusunda aynı işleve sahip yöresel mimari örnekler ortaya çıkmaktadır. Dünya'nın her yerinde yöresel mimarinin, mevcut koşullar doğrultusunda kullanım pratikleri birincil esaslı tutularak şekillendiği gözlenmiştir.

Çalışma kapsamında ele alınan köylerde yapılan çalışmalar sonucunda 40 adet yapı tespit edilmiştir. Bu yapılar arasından, günümüze ulaşmış olan yöresel mimari örneklerden 2 cami, 10 ambar ve 1 değirmen Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından tescil altına alınmıştır. Hazırlanan çalışma ile coğrafi koşullar, kültür ve ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan, tescil altına alınmış ve alınmamış olan yöresel mimari örnekler ortaya çıkarılarak tez kapsamında gerçekleştirilen analiz ve belgeleme çalışmaları ile yapıların belgelenecek mimarlık tarihi disiplini kapsamında literatüre kazanımı sağlanmıştır.

Bölgede yer alan yöresel mimaride, insanlar tarafından oluşan, doğal çevre etkisiyle oluşan yada miras yoluyla gerçekleşen çeşitli tahribatlar görülmektedir. Kimi yapılarda bilinçsiz yenileme çalışmaları sonucunda kimi yapılarda ise doğanın etkisiyle tahribatlar ortaya çıkmaktadır. Yapılarda tahribatların oluşmasının önemli nedenlerinden biriside miras yoluyla elde edilen yapıların, yapı sahiplerinin farklı bölgelere yerleşmeleri sonucunda kendi haline terk edilip ilgisizlikten dolayı bakımsız kalmalarıdır.

Saha çalışmaları sırasında Alaçam halkı, yapılar üzerinde gerçekleştirmek istedikleri değişimlerin kısıtlanmasından dolayı Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından yapılan tescil işlemlerinden rahatsız olduklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle kültürel miras niteliği taşıyan bu yapıların korunması ve uygun yöntemlerle yenilenmesinin gerekliliğine yönelik olarak halkın bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Günümüzde hala geleneklerini devam ettiren Alaçam halkı, gelecek nesillere aktarılması gereken zanaatlara, yöresel eğlencelere, gelenek ve göreneklere sahiptir. Bu değerler yılın belli dönemlerinde gerçekleştirilen önemli gün ve bayramlarda devam ettirilmektedir. Her yıl 6 Mayıs'ta düzenlenen hıdırellez şenliklerinde geleneksel yağlı güreş yarışmaları düzenlenmektedir ve bölgenin yöresel lezzetlerinden biri olan keşkek yapılarak dağıtılmaktadır. İlçenin yakın çevresinde şenliğe katılım gösterilmektedir. Bölgenin sahip olduğu bu değerlerin yok olmaması, sürdürülebilirliğinin sağlanması doğrultusunda, yerel halkın ekonomisini iyileştirecek projelerin oluşturulmasının gerekliliği ön görülmektedir. Bu doğrultuda bölgede gerçekleştirilecek ekomüze oluşumu ile bölgenin turizm alanı haline gelmesi hem yerel halkın ekonomisini rahatlatacak hemde bölgeye gelen ziyaretçilerin doğayla iç içe yaşamı deneyimlemelerini sağlayacaktır. Oluşturulacak olan ekomüze modeli ile bölgenin önemli gelir kaynaklarından biri olan demir işçiliği ile üretilen bıçak ve orak gibi ürünlerin markalaştırılarak satışa sunulması aynı zamanda bölgede kadınlar tarafından hazırlanan yöresel koyun peynirinin yöresel lezzetler bölümünde yer alması önerilmektedir. Bu oluşumlar ile sağlanacak olan yöresel kalkınmanın sonucu mimariyede olumlu bir yönde yansıyacaktır.

Planlanan projelerin gerçekleştirilebilmesi için belirli maddi kaynaklar gerekmektedir. Ülkemizde kırsal kalkınmaya yönelik olarak TKDK tarafından destek programları düzenlenmektedir. TKDK tarafından "Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve iş geliştirme" başlığı altında düzenlenen destek programından 18 yaşını doldurmuş ve 65 yaşının altındaki, vergi sistemine kayıtlı olan ve devlete vergi, sosyal güvenlik borçları bulunmayan, kırsal alanda ikamet eden kişiler faydalanabilmektedir. Program tarımsal faaliyetleri, zanaatkarlık ve katma değerli ürünleri, kırsal turizm ve rekreasyonel faaliyetleri gibi çeşitli alanları kapsamaktadır. Bu konularda sağlanan destek oranları koşullara göre %55 ve %65 olarak değişmektedir.

Düşünülen projelerin uygulanmasında öncelikle bölgede yer alan yöresel mimari örneklerinde dahil edilerek değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu açıdan, hazırlanan tez çalışması ileride yapılacak olan projeler için bir altlık oluşturmaktadır. Yöresel mimarinin korunarak sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından bölgenin turizm alanı haline getirilmesi sürecinde yerel halkın turizm çalışmaları noktasında bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Daha önce bölge üzerine mimarlık disiplininde yapılmış olan çalışmaların ilçe köylerinin dağınık konumlanmış olmasından dolayı ilçe merkezine yönelik örneklerin yer aldığı çalışmalarla sınırlı kalmıştır. Hazırlanan bu çalışma gelecekte bölge üzerine yapılacak olan akademik çalışmalarda alan açmaktadır. Alaçam ilçesinin 52 köye sahip olması ve bu köylerin birbirinden uzak dağınık bir şekilde konumlanmasından dolayı çalışma kapsamı dışında kalan köylerinde ele alınarak bölgedeki yöresel mimari değerlerin ortaya çıkarılması sağlanmalıdır.

Alaçam kırsalında yer alan yöresel mimari örneklerin korunmasına yönelik olarak, halk ve yerel yönetimler arasında bağ kurulması ile hibe programlarından yararlanılarak her meslek disiplininden uzman kişilerinde içinde bulunduğu çeşitli projelerin hazırlanması ve bölgenin kırsal kalkınmasını sağlayacak bir model oluşturulmasıyla yöresel mimari örneklerde korunmalıdır.

KAYNAKLAR

Acar, T., "Gediz'deki (Kütahya) kırsal mimariden örnekler: Çamaşırhaneler", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (62), 141-154 (2019).

Ahunbay, Z., "Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon", *YEM Yayın*, İstanbul, (1996).

Aktaş, Ö., ve İsayev, H., "Rusya Tarihi Ders Kitaplarında Toplumsal Yaşam", *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(3): 2095-2126 (2021).

Akyol, C., "Samsun Genelinde Müze Ve Ören Yerlerinin İl Turizmine Katkisi", (2011).

Al Şensoy, S., ve Kukoğlu, S., "Doğu Karadeniz Kırsal Mimari Örneği Serenderlerin Ekoloji ve Sürdürülebilirlik Bağlamında İncelenmesi", *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 10(21), 25-44 (2020).

Anakök, T., "Alaçam Tarihiçesi", *Alaçam İlçe Halk Kütüphanesi*, 4-9, 13,29-30 (1953).

Anonim, "Dictionary of Etymology", *Chambers Harrap Publishers Ltd.*, New York, 1199 (2001).

Anonim, "İngilizce-Türkçe Redhouse Sözlüğü", *Redhouse Yayınevi*, İstanbul, 109 (1988).

Aran, K., "Barınaktan Öte, Anadolu Kır Yapıları", *Tepe Mimarlık Kültürü Merkezi*, Ankara, (2000).

Arboleda, Gabriel (2006), <http://www.ethnoarchitecture.org/web/articles/article /449>, (Erişim. 2023).

Arı, K., "Büyük Mübadele Türkiye'ye Zorunlu Göç (1923-1925) ", *Tarih Vakfı Yurt Yayınları*, İstanbul, (2014).

Aydoğdu, M., "Yöresel Mimarinin ve Kırsal Dokunun Korunması: Konya Emen Mahallesi Örneği", Yüksek Lisans Tezi, *Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü*, İstanbul, (2021).

Ayverdi, A., "Japonya mimarlığı ve çağdaş mimarlık", *Mimarlık Dergisi*, 5(4): 21-24 (1967).

Ayverdi, E. H., "İstanbul Mimari Çağının Menşesi Osmanlı Mimarisinin İlk Devri" 630-805 (1230-1402), s.120, İstanbul, (1966).

Balkoca, Ö., Sağıroğlu D. Ö., ve Güngör, C., "Kırsal Üretimde Yardımcı Mekânlar: Tahıl Ambarları", *Online Journal of Art and Design*, 11(1): 264-279 (2023).

Bayraktar, M. S., "Samsun Ve İlçelerinde Türk Mimari Eserleri" Doktora Tezi, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Erzurum, (2005).

Biçer, Ö. P., ve Şahin, N., "Geleneksel Ahşap Yapım Sistemlerinin Uygulamalar Üzerinden İncelenmesi" *Mimarlık ve Yaşam*, 5(2): 577-602 (2020).

Chen, Z., Zhu, E., Lam, F. and Pan, J., "Structural performance of Dou-Gong brackets of Yingxian Wood Pagoda under vertical load—An experimental study", *Engineering Structures*, 80: 274-288 (2014).

ÇEKÜL Vakfı, "Anadolu'da Kırsal Mimarlık", *Bursa Büyükşehir Belediyesi, Tarihi Kentler Birliği, ÇEKÜL Vakfı*, Bursa, (2012).

ÇEKÜL Vakfı, "Kültür Öncelikli Bölgesel Yol Haritaları Güney Marmara Kırsal Miras Strateji Planı", *Türkiye Belediyeler Birliği: Tarihi Kentler Birliği*, (2013).

Çobancaoğlu, T., "Türkiye'de Ahşap Evin Bölgelere Göre İncelenmesi", Basılmamış Doktora Tezi, *MSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul, (1998).

Demir, N., "Tarihi Süreç İçinde Karadeniz Bölgesi", *Altınordu Yayınları*, Ankara, (2018).

Durukan, İ., "Türkiye'de Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Sonrası Kültür Mirası Korumasının Gelişimi ve Uygulama Sorunları", Doktora Tezi, *İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul, (2004).

Emecan, F. M., "Karadeniz Kıyı Kentleri Tarihi", *Turkuaz Yayıncılık*, İstanbul, (2020).

Eminağaoğlu, Z., ve Çevik, S., "Kırsal Yerleşmelere İlişkin Tasarım Politikaları Ve Araçlar", *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 22(1) (2007).

Erdoğdu, S., "Geleneksel Kırsal Mimariyi Biçimlendiren Etkenlerin Ve Koruma Sorunlarının Tire Kırsalı Üzerinden Karşılaştırmalı Olarak İrdelenmesi: Peşrefli Ve Eğridere Köyleri", Yüksek Lisans Tezi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, İzmir, (2019).

Erdoğan, E., "Türk Evinin "Öteki" Ekseninde Geleneksel Çin Eviyle Karşılaştırılması", Yüksek Lisans Tezi, *T.C Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Konya, (2007).

Eres, Z., "Türkiye'de Geleneksel Kırsal Mimarının Korunması: Tarihsel Süreç, Yasal Boyut, Mimari ve Kentsel Koruma", Prof. Dr. Nur Akın'a Armağan, *YEM Yayınları*, İstanbul, 457-469 (2013).

Eres, Z., "Türkiye’de Planlı Kırsal Yerleşmelerin Tarihsel Gelişimi ve Erken Cumhuriyet Dönemi Planlı Kırsal Mimarîsinin Korunması Sorunu", Doktora Tezi, *İstanbul Teknik Üniversitesi*, İstanbul, (2008).

Eres, Z., "Tarih Öncesi Kazı Alanlarında Koruma Ve Sergileme Kavramının Gelişimine Kısa Bir Bakış", *TÜBA-KED Dergisi*, 8: 119-130 (2010).

Ertürk, Bölükbaşı, A. E., "Turizm Potansiyeli Açısından Eko-Müze Kavramının Değerlendirilmesi: Safranbolu, Yörükköy, Bulak Köyü, Yazıköy Örnekleri", *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3: 71-83 (2017).

Felek, S. Ö., "Doğu Karadeniz Yerel Mimariye Ait Serender ve Dünya’dan Benzer Yapılar", *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 14(28): 525-546 (2020).

Furtuna, Ç., "Samsun-Çarşambada çantı tekniğinde inşa edilmiş ahşap camilerin belgelenmesi ve vernaküler mimari miras bağlamında incelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul, (2018).

Griffin, Brett, Barlas, Robert, Yong, Jui Lin, Uganda. *Cavendish Square Publishing*, 144s, (2019).

Gül, Ü. S. ve Yılmaz, A., "Demire Kazinan Kültür: Samsun Yöresi Demirci Damgaları" *Milli Folklor*, 31(124), (2019).

Gülaçmaz, E., "Samsun Kavak-Sıralı köyünün kırsal mimarlık mirası bağlamında değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul, (2019).

Gümüş, E. A., "Türkiye’de Yerleşme", Türkiye Coğrafyası, Nuray Serter (edt.), *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, Eskişehir, (1998).

Hasol, D., "Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü" *YEM Yayın*, İstanbul, 262-263 (2014).

Heikkilä, J., "Moisture damage in Finnish wooden houses", *Journal of Building Appraisal*, 1(4): 331-343 (2005).

Hovardaoğlu, S. Ç., ve Mert, S., "Sokağın Mekansal Değişim Sürecinin Belgelenmesi: Alaçam (Samsun) Geleneksel Sokaklarından Örnekler", *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Dergisi*, 34(1): 27-42 (2018).

Kabağaç, S. ve Alova, E., "Latince-Türkçe Sözlük", *Sosyal Yayınlar*, İstanbul, 630 (1995).

Karabacak, K., "Türkiye’de tütün tarımı ve coğrafi dağılışı", *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 15(1), 27-48 (2017).

Karpuz, H., "Serander' Ve 'Loft': Türk ve Norveç Halk Mimarîsinde Eşdeğerli İki Yapı", *Odtu Mfd*, 19: (1-2), 71-8 (1999).

Kayıkçı, S., "Türkiye’de Kırsal Alan Yönetimi", Doktora Tezi, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara, (2009).

Kayın, E., "Bir ‘Kültürel Manzara-Kültürel Peyzaj’ Ögesi Olarak Kırsal Yerleşimlerin Korunmasına Yönelik Kavramsal ve Yasal İrdelemeler", *Mimarlık Dergisi*, 367 (2012).

Kazmaoğlu, M., ve Tanyeli, U., "Anadolu Konut Mimarisinde Bölgesel Farklılıklar", *Yapı*, 33, 29–41 (1979).

Kılıç, P. İ. (2011). "Samsun Ve Çevresinde Pontus Çetelerinin Faaliyetleri Ve Hükümetin Uygulamaları". *Electronic Turkish Studies*, 6(2), (2011).

Madran, E., and Özgönül, N., "International Documents Regarding the Preservation of Cultural and Natural Heritage", *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları*, Ankara, (1999).

Nişanyan, S., "Sözlerin Soyağacı", *Adam Yayınları*, İstanbul, 470 (2002).

Oğuz, F., "Tek Yapı Ölçeğinde Onarım Ve Yeni Kullanım Olgusu", Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurultayı, *T.C. Kültür Bakanlığı Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü*, Ankara, 79–86 (1990).

Oliver, P., (Ed.) "Encyclopedia of Vernacular Architecture of the World", *Cambridge University Press* (1998).

Que, Z. L., Li, Z. R., Zhang, X. L., Yuan, Z. Y., and Pan, B., "Traditional wooden buildings in China", *Wood in Civil Engineering*, Chapter, (10): 197-221 (2017).

Özdoğan, M., "Kulübeden Konuta: Mimarlıkta İlkler", Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme, Ed. Y. Sey, *Türkiye Ekonomik Ve Toplumsal Tarih Vakfı*, 19–30 (1996).

Özensel, E., "Kır Sosyolojisi", *Çizgi Kitabevi (2.bs.)*, Konya, (2018).

Özgüner, O., "Köyde mimari, Doğu karadeniz", *ODTÜ Mimarlık Fakültesi*, Ankara, (1970), s.34.

Özgür, E. M., "Yerleşme Coğrafyasına Giriş", *Ankara Üniversitesi Yayınları*, Ankara, (2010).

Paköz, A. E., "Vernaküler ve bağlantılı kavramlar kapsamında Türkiyede mimarlık", (2017).

Peters, James Sedalia., "Finnish wooden towns: urban design in wood", (2006). http://support.sbcindustry.com/Archive/2006/aug/Paper_088.pdf, Erişim: 2023.

Roth, L. M., "Mimarlığın Öyküsü Öğeleri, Tarihi ve Anlamı", Çev. E. Akça, *Kabalıcı Yayıncılık*, İstanbul, (2014).

- Saraç, T., "Büyük Fransızca-Türkçe Sözlük", *Adam Yayınları*, İstanbul, 1458 (1990).
- Sarikaya, B. ve Arpacioğlu, Ü., "Orta Anadolu Evlerinde Duvar", *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 21-31 (2019).
- Sarısakal, B., "Belge ve Tanıklarla Samsun'da Mübadele", *Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları*, Samsun, (2017).
- Sezen, T., "Osmanlı Yer Adları", *T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No: 26*, Ankara, (2017).
- Sezgin, H., "Vernaküler Mimari ve Günümüz Koşullarındaki Durumu", *Mimarlık Dergisi*, 201: 44-47 (1984).
- Sezgin, H., "Yöresel Konut Mimarisi Ve Türkiye'deki Örnekleri Hakkında", *tasarım+ kuram*, 3(4), 1-20 (2006).
- Tahran, M.T., "Urartu Merkezleri'nde Meydana Çıkarılan Kerpiç Mimarinin Korunması ve Onarımı Hakkında Öneriler", *MTRE Bülteni*, 46, İstanbul. (1975).
- Tarım, G., "Samsun Alaçam İlçesi Kitaplı Konağı Restorasyon Önerisi", Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Ankara, (2006).
- Tarım, G., "Samsun ve Alaçam", *Mimarlık Bülteni Mimarlar Odası Samsun Şubesi*, S. 28, *Özdil Basımevi*, 3-7 (2012).
- Tellioğlu, İ., "Samsun'a Türk Yerleşiminin Tarihî Gelişimi", *Turkish Studies*, 9(4), (2014).
- Turan, Ş., "Lozan Antlaşması", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 27, *Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları*, Ankara, (2003).
- Tuztaş, U. ve Çobancaoğlu, T. "Anadolu'da kerpicing kullanım geleneği ve kerpiç konut yapım sistemlerinin karşılaştırılması", *Tasarım+ Kuram*, 3(5), 95-104 (2006).
- Tümer, Ş., "Bafra kırsal konut mimarisi", Doktora Tezi, *T.C. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara, (2020).
- Tuna, C., "Orta Karadeniz Bölgesi Sahil Kesiminde Geleneksel Mimari", *Arkeoloji ve Sanat Yayınları*, İstanbul, (2008).
- Türk Dil Kurumu, "İktisat Terimleri Sözlüğü", *Türk Dil Kurumu Yayınları*, Ankara, (2011).
- Urry, J., "Mekânları tüketmek", *Ayrıntı Yayınları (R.G. Ögdül, Çev.)*, İstanbul, (1999).
- Uysal B. ve Öztürk, S., "Tarihi Van Evleri'nin Günümüzdeki İzleri", *Mimarlık Dekorasyon Dergisi*, (62): 54, İstanbul, (1997).

Uzun, Z., "Samsun, Kavak'taki Ahşap Camilerin Mimari Özellikleri ve Koruma Sorunları – Dere Camisi Restorasyon Projesi Önerisi", Yüksel Lisans Tezi, **Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, (2016).

Yamato, Satoshi, "The tradition of wooden architecture in Japan", (2006), <http://www.nara.accu.or.jp/english/img/elearning/2006/tradition.pdf>, (Erişim. 2023).

Yasuhara, Morihiko, Sakiyama, Tadahiko, Libuchi, Koichi, "Characterization of space around Japanesetraditional buildings: “Visible Music” on the approach to Horyuji Temple, Saiin(West Compound)" **WIT Transactions on the Built Environment**, (2007).

Yeşilyurt Tunç, Z., "Trabzon'da serender yapılarının incelenmesi ve yeniden işlevlendirme önerileri", Master's thesis, **Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon Çalışmaları Dergisi Aralık 2021** | Cilt 1 - Sayı 1 December 2021 | Vol. 1 – No.1 (2019).

Yıldız, Ş., (Ed.), "Samsun Ahşap Camiler", **Samsun Valiliği Yayınları**, Ankara, (2011), s.9.

Yılmaz, C., Zeybek H. İ., "Samsun Coğrafyası", **Canik Belediyesi Kültür Yayınları**, Samsun, (2016).

Yiğitpaşa, N. T., ve Yılmaz, F., "Samsun/Alaçam'da Geleneksel Bir Konut: Naile Öz Evi", **Sosyal Bilimler Arastirmalari Dergisi**, 11(3) (2021).

Zengin, H., “Geçmişten Günümüze Kültürel Değerleriyle Samsun”, **Yakın Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi**, (2001).

Url 1. <http://www.tdk.gov.tr/>, Erişim. 2022.

Url 2. http://www.earth-auroville.com/world_techniques_introduction_en.php, Erişim. 2023.

Url 3. http://www.face-music.ch/artuganda/uganda_artwork_en.html, Erişim. 2023.

Url 4. <https://twitter.com/sadabkitatta79/status/781492117222854657>, Erişim. 2023.

Url 5. <http://www.balkanarchitecture.org/montenegro/montenegro.php>, Erişim. 2023.

Url 6. <http://www.balkanarchitecture.org/bosnia/bosnia.php>, Erişim. 2023.

Url 7. <http://www.balkanarchitecture.org/croatia/croatia.php>, Erişim. 2023.

Url 8. <https://geomerid.com/en/place/vitoslavlitsy-veliky-novgorod-travel-attraction-595/overview/>, Erişim. 2023.

- Url 9. <https://optolov.ru/tr/santehnika/yaponskii-dom-kak-on-ustroen-vnutri-i-snaruzhi-tradicionnye.html>, Erişim. 2022.
- Url 10. https://architectureontheroad.com/exploring-guizhou-ethnic-minorities-datang-miao-village/#.ZAS_y3ZByUm, Erişim. 2023.
- Url 11. <https://norskfolkemuseum.no/en/farmhouse-from-arheim>, Erişim. 2023.
- Url 12. <https://norskfolkemuseum.no/bakarplassen>, Erişim. 2023.
- Url 13. <https://norskfolkemuseum.no/en/drying-kiln-from-istad>, Erişim. 2023.
- Url 14. <https://norskfolkemuseum.no/stabbur-fra-enlid>, Erişim. 2023.
- Url 15. <https://www.kansallismuseo.fi/fi/seurasaarenulkomuseo/tutustu-museoon/museorakennukset>, Erişim. 2023.
- Url 16. <https://evm.ee/kulastajainfo/ekspositsioon/uksikobjektid/sutlepa-kabel>, Erişim. 2023.
- Url 17. <https://www.topchinatravel.com/china-guide/ancient-chinese-wooden-architecture.htm>, Erişim. 2023.
- Url 18. https://architectureontheroad.com/exploring-guizhou-ethnic-minorities-datang-miao-village/#.ZAS_y3ZByUm, Erişim. 2023.
- Url 19. <https://whc.unesco.org/en/list/582/documents/>, Erişim. 2023.
- Url 20. <https://evm.ee/kulastajainfo/ekspositsioon/uksikobjektid/sutlepa-kabel>, Erişim. 2023.
- Url 21. <https://evm.ee/kulastajainfo/ekspositsioon/louna-eeesti/sepa-talu>, Erişim. 2023.
- Url 22. <https://evm.ee/kulastajainfo/ekspositsioon/saared/tuulikud>, Erişim. 2023.
- Url 23. [http://karadeniz.gov.tr/ambarkoy-acik-hava-muzesi/#prettyPhoto\[instagram\]/60/](http://karadeniz.gov.tr/ambarkoy-acik-hava-muzesi/#prettyPhoto[instagram]/60/), Erişim. 2023.
- Url 24. [http://karadeniz.gov.tr/ambarkoy-acik-hava-muzesi/#prettyPhoto\[instagram\]/23/](http://karadeniz.gov.tr/ambarkoy-acik-hava-muzesi/#prettyPhoto[instagram]/23/), Erişim. 2023.
- Url 25. <https://www.bursamuze.com/arkeopark-acik-hava-muzesi-513/>, Erişim. 2023.
- Url 26. https://www.altinkoy.org/featured_item/koy-cami/, Erişim. 2023.
- Url 27. https://www.altinkoy.org/featured_item/konaklar/, Erişim. 2023.
- Url 28. <http://www.europarl.europa.eu>, Erişim. 2022).
- Url 29. <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/7853.pdf>, Erişim. 2023.

Url 30. <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/17844.pdf>., Erişim. 2023.

Url 31. <http://www.icomos.org.tr>., Erişim. 2023.

Url 32. <https://www.samtab.gov.tr/samsun-detay.asp?il=25-alacam>, Erişim. 2023.

Url 33. <https://www.lafsozluk.com/2009/05/alacam-nerededir-nereye-baglidir-alacam.html>, Erişim. 2023.

Url 34. https://www.nufusu.com/ilce/alacam_samsun-nufusu, Erişim. 2023.

Url 35. <https://www.atlasbig.com/images/samsun-alacamin-mahalleleri-harita.png>, Erişim. 2023.

Url 36. <https://samsun.ktb.gov.tr/TR-216936/ahsap-ambarlar.html>, Erişim.2023.

ÖZGEÇMİŞ

Birnur KÖSE, 2015 yılında lisans eğitimine başlayıp, 2019 yılında Avrasya Üniversitesi Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu. Araştırmacı 2020 yılında özel sektörde çalışma hayatına başladı. 2021 yılında Karabük Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. Yüksek lisans eğitimi süresince çeşitli kongrelere katıldı. 2021 yılında Kent Akademisi dergisinde "Mahalle Ölçeğinde Kültürel Değerlerin Kent Kimliğine Etkileri: Kale Mahallesi-Samsun" başlıklı makalesi yayınlandı. Hâlen Samsun'da özel sektörde mimar olarak mesleğini icrâ etmektedir.